Danion Vasile

DESPRE REÎNCARNARE ŞI INVAZIA EXTRATERESTRĂ

Editura Bunavestire, Galaţi, 2003

În căutarea adevărului

„Suntem ai Bisericii pe cât suntem ai Sfinţilor Părinţi” [*68*; *187*][1].

Mitropolitul Hierotheos Vlachos

„Rezultatele ştiinţelor şi metodele de atingere a rezultatelor acestora rămân de nepătruns pentru oamenii ce nu s-au îndeletnicit cu ştiinţele: rezultatele şi metodele atingerii rezultatelor din ştiinţa ştiinţelor, din ştiinţa care s-a pogorât din cer, din ştiinţa dăruită lumii de către Fiul lui Dumnezeu, din ştiinţa care îl schimbă pe om cu desăvârşire, din ştiinţa care îl preface din trupesc şi sufletesc în duhovnicesc, din creştinism, cu atât mai mult rămân de nepătruns pentru cei care nu s-au îndeletnicit cu studierea ei legiuită, după metoda rânduită de Dumnezeu.

Deci lipsită de judecată este dorinţa unora ca rezultatele studierii creştinismului, înaltele şi adâncile lui taine să fie pentru ei pe deplin limpezi fără nicio studiere prealabilă a creştinismului. Vreţi să cunoaşteţi tainele creştinismului? Studiaţi-l...” [16; 75 – 76].

Aceste cuvintele ale marelui ierarh rus ar trebui să rămână pentru totdeauna în minţile celor care vor să afle răspunsul la întrebările legate de adevărul spiritual. Pe cât de comod este omul modern, care vrea să servească răspunsurile la întrebările sale cu aceeaşi grabă cu care serveşte masa într-un fast-food, pe atât de greu îi este să ajungă la răspunsurile corecte.

---

1 Datorită numărului mare de citate folosit în această carte am folosit sistemul alternativ de indicare a sursei citate: între parantezele drepte se află numărul cărţii din care s-a citat (aşa cum apare în bibliografia de la sfârşit), şi numărul paginii –citatul acesta este luat din cartea Mitropolitului Hierotheos Vlachos - Cugetul Bisericii Ortodoxe, pagina 187.

Adevărul nu este un obiect, nu poate fi cumpărat cu bani. Cunoaşterea adevărului necesită nevoinţă, necesită jertfă. Cei care încearcă să afle răspunsul la întrebările lor fără a face nevoinţa necesară, ori vor afla răspunsurile adevărate, dar nu vor avea maturitatea să le aprecieze valoarea, şi atunci se vor îndepărta de ele, ori vor afla răspunsuri false, şi nu vor fi în măsură să le observe falsitatea.

A cunoaşte adevărul presupune a accepta modul în care Dumnezeu vrea să descopere oamenilor acest adevăr. A respinge acest mod de cunoaştere înseamnă a respinge rezultatele cunoaşterii la care conduce. Unii se întreabă: „cum vede Biserica problema X?”. Şi, după ce află răspunsul, se grăbesc să îl conteste numai pentru că nu l-au înţeles. Biserica are o poziţie care poate fi înţeleasă numai de cei care au parcurs o treaptă absolut necesară cunoaşterii spirituale: înţelegerea valorii Sfintei Scripturi şi a Sfintei Tradiţii.

„Ceea ce a zis Dumnezeu este limpede că nu-i perfectibil, dar ceea ce a spus clerul în numele lui Dumnezeu formează o ştiinţă susceptibilă de perfecţionare, asemenea tuturor celorlalte ştiinţe omeneşti. Este nevoie ca, din când în când, teoria teologică să fie reînnoită, aşa cum este cazul fizicii, chimiei şi fiziologiei” [33; 6], scria Claude-Henri, conte de Saint-Simon, în lucrarea sa *Noul creştinism*. Numai că dacă în privinţa cunoaşterii ştiinţifice poate fi vorba de un progres, şi anumitor teorii considerate o vreme adevărate li se vădeşte falsitatea, în privinţa cunoaşterii spirituale înnoirea nu îşi poate găsi locul. În momentul în care adevărul Bisericii nu este un adevăr inventat de oameni, fie ei şi clerici, ci este descoperit de Dumnezeu pentru binele şi mântuirea oamenilor, el nu poate fi înlocuit de niciun alt adevăr. Cine crede într-un progres al adevărului presupune că, în fiecare etapă, adevărul este relativ. Şi că ceea ce apare de fiecare dată drept nou adevăr va sfârşi

prin a fi contrazis de adevărul care îi succede. Sfânta Tradiţie nu va fi niciodată contestată de către Părinţii sfinţi pe care îi are şi îi va mai avea Biserica până la sfârşitul veacurilor. Asta nu înseamnă că, pe măsură ce noi erezii şi noi provocări spirituale vor asalta Biserica, aceasta nu va da un răspuns pe măsură. Dar pentru aceasta nu are nevoie să îşi modifice, să îşi modernizeze învăţătura. Adevărul nu poate fi modernizat.

Omul contemporan are nevoie nu numai de mărturisirea adevărului de credinţă, ci şi de lămuriri în ceea ce priveşte probleme care, deşi nu sunt neapărat importante, fac parte din frământările sale. „Ce energii există în piramide? Cum se pot vedea câmpurile energetice? Cum se poate vindeca omul prin propriile puteri de bolile pe care le are?”

La multe dintre aceste întrebări, scrierile Sfinţilor Părinţi dau răspunsuri precise şi extinse. Nu este nevoie decât de cel mult de o *traducere* a limbajului arhaic astfel încât să poată fi accesibil omului modern.

La alte întrebări, răspunsurile se găsesc mai greu în Tradiţie, şi osteneala e o condiţie necesară găsirii lor. E adevărat că aşa cum protestanţii au ajuns la mari rătăciri, tâlcuind în mod greşit diferite versete ale Sfintei Scripturi, tot aşa un creştin ortodox ar putea tâlcui greşit anumite citate din Sfinţii Părinţi. Pentru cine se apropie cu inimă mândră de scrierile patristice, vrând să se trufească cu cunoaşterea lor, aceste scrieri îi pot fi sabie cu două tăişuri.

Dar cel care se apropie cu smerenie de aceste scrieri găseşte în ele o comoară de mare preţ. El nu va cădea în greşeala pe care o face protestantul care tâlcuieşte Sfânta Scriptură fără a avea niciun reper la care să se raporteze. El se va raporta întotdeauna la cugetul Bisericii, şi îşi va modela cunoaşterea după acest cuget. Şi, ori de câte ori va vedea că Predania Sfinţilor Părinţi contrazice propria părere, va renunţa fără şovăială la această părere.

Cei care nu vor să primească răspunsurile Bisericii consideră că aceasta nu este în măsură să propovăduiască adevărul, şi nu poate decât să conteste celelalte învăţături spirituale pentru a se aşeza pe ea însăşi în ipostaza izvorului cunoaşterii.

Sfântul Dionisie Areopagitul îi scria unui preot: „Să nu te socoteşti învingător, Preote Sosipatru, pentru că defăimezi un cult şi o doctrină care nu ţi se par bune. Nici să nu-ţi închipui că dacă le-ai combătut, urmează că părerile lui Sosipatru ar fi deja adevărate. Pe bună dreptate se poate ca, ţie şi altora, din pricina multor minciuni şi aparenţe, să vă rămână ascuns adevărul, care este unic şi tainic. Căci nu este de ajuns ca un lucru să nu fie roşu ca prin aceasta să fie alb; nici ceea ce nu e un cal să fie în mod necesar un om. Astfel, dacă voieşti să mă convingi, aceasta să faci: încetează să vorbeşti împotriva altora; ci astfel să cuvintezi despre adevăr, încât spusele tale să rămână pentru totdeauna ireproşabile” [23; 56].

Acesta este duhul Ortodoxiei: mărturisirea smerită a Adevărului. Ortodoxia nu înseamnă negare – a patimilor, a ereziilor, a minciunii. Ortodoxia este mărturisirea luminii, a Adevărului, a lui Hristos.

Această mărturisire implică negarea tuturor formelor de întuneric şi de minciună. Dar esenţială este în primul rând lumina. Una dintre cele mai impresionante cărţi scrise în duhul acesta este capodopera Arhimandritului Vasilios, *Intrarea în împărăţie*[2]. Cerându-i-se acestui avvă athonit să scrie ceva despre rătăcirea ecumenistă, el s-a mulţumit să mărturisească despre frumuseţea de nespus a Ortodoxiei. Cei care înţeleg mărturia lui nu mai au nevoie de nicio critică la adresa catolicismului sau a protestantismului. El a reuşit să prezinte atât de iscusit lumina Ortodoxiei, încât convinge cititorii că orice altă lumină păleşte în faţa ei.

---

2 Traducerea în limba română a acestei minunate cărţi a a apărut la Editura Deisis, Sibiu, 1996.

A fi ortodox înseamnă a răspunde chemării lui Dumnezeu. A fi ortodox înseamnă a cunoaşte binecuvântarea de a fi în Biserică.

A fi ortodox înseamnă a trăi bucuria pe care o mărturisea Sfântul Ioan de Kronstadt: „Eu sunt în aceeaşi tulpină şi împreună rânduit cu Biserica cerească şi cu cea de pe pământ – cu Maica Domnului, cu cinurile îngereşti, cu toţi sfinţii patriarhi, proroci, apostoli, arhierei, mucenici, preacuvioşi, drepţi, cu toţi sfinţii, prin harul lui Dumnezeu” [39; 36].

Tot Sfântul Ioan de Kronstadt spunea: „Creştinilor, mai ales ortodocşilor, care păstrează şi păzesc curate dogmele credinţei noastre de Dumnezeu predanisite, li s-au dat de către Dumnezeu atâtea bunătăţi şi puteri spre mântuire, li s-au descoperit atâtea taine ale lui Dumnezeu, încât cei credincioşi, cu luare-aminte, care se nevoiesc întru credinţa lor, să se mântuiască şi să se facă moştenitori ai Împărăţiei cereşti şi veşnice” [39; 36].

Şi totuşi, chiar dacă bunătăţile de care se învrednicesc cei care merg pe cale Biserici sunt de mare preţ, mulţi oameni îşi pleacă urechile la propovăduirea dascălilor eretici şi se îndepărtează de Adevăr pentru a se apropia de minciună. Ce s-ar putea face pentru a veni în ajutorul celor înşelaţi de diferiţii eretici?

„După câte ştiu, n-am polemizat vreodată nici cu elinii, nici cu cei de altă credinţă, având convingerea că oamenilor oneşti le este de ajuns dacă vor putea să cunoască în sine şi să vorbească despre însuşi acest adevăr care există în chip real. Din moment ce acest adevăr, oricare ar fi el, este dovedit cu dreaptă judecată şi fără greşeală, din moment ce este clar stabilit, atunci orice afirmaţie străină şi pretins adevărată va fi respinsă, căci este altceva şi neasemănătoare cu adevărata realitate, mai degrabă părând că este decât ar fi într-adevăr. Nu-i este de niciun folos celui ce descoperă adevărul să se înfrunte cu unii sau cu alţii, căci fiecare pretinde că posedă moneda

împărătească şi nu are poate decât un idol înşelător, ceva din vreo parte de adevăr; dacă tu combaţi pe acesta, altul şi iarăşi celălalt vor căuta ceartă pentru un lucru identic.

După ce această raţiune adevărată va fi fost stabilită cu dreaptă judecată, rămâne de nerespins de către toţi ceilalţi, ceea ce nu este aşa (conform cu adevărul) prin sine decade de la starea de neatins a adevărului autentic. Cunoscând deci bine, după câte cred, acest lucru, nu am provocat nicio discuţie în contradictoriu, nici cu elinii, nici cu alţii, ci îmi este de ajuns – Dumnezeu să mă ajute! – să aflu mai întâi adevărul, apoi, odată cunoscut, să-l propovăduiesc aşa cum se cuvine”, îi scria Sfântul Dionisie Areopagitul episcopului Policarp [23; 58 – 59].

Adevărat lucru este că polemicile pe teme religioase sunt neroditoare. Pentru cei care nu acceptă predaniile Sfinţilor Părinţi, niciun argument nu poate sta în picioare. Iar cei care le acceptă nu au nevoie de polemică: cercetând izvoarele Sfintei Tradiţii, vor găsi răspunsuri la întrebările lor.

Din scrisoarea sfântului Dionisie nu trebuie să înţelegem că Ortodoxia nu cunoaşte spiritul polemic, şi că singura apărare împotriva atacurilor eretice este afirmarea smerită a adevărului.

Ortodoxia oferă acelaşi răspuns, dar în forme diferite, pentru căutătorii adevărului. Unora le este de ajuns să citească despre frumuseţea credinţei, alţii au nevoie de texte apologetice, de combateri ale ereziilor.

Ortodoxia este în aceeaşi măsură a Sfântului Dionisie Areopagitul, care evita polemica, dar şi a Sfântului Irineu al Lyonului, care a scris voluminoasa lucrare *împotriva ereziilor*. Ortodoxia este în egală măsură a părintelui Sofronie de la Essex, urmaşul Sfântului Simeon Noul Teolog, şi a părintelui Iustin Popovici, urmaşul Sfântului Maxim Mărturisitorul.

În momentul în care creştinii vor cunoaşte dreapta-credinţă, vor putea urca pe scara arătată de părintele

Sofronie Saharov. Dar, câtă vreme ei stau departe de învăţătura ortodoxă şi cochetează cu diferitele rătăciri, au mare nevoie de învăţători asemenea Preacuviosului părinte Iustin.

La Sfântul Irineu al Lyonului aflăm o bună caracterizare a ereticilor: „Toţi ereticii sunt aşa: ei stau pe tronul ciumei, iar cei ce primesc otrava învăţăturilor lor se pervertesc. (...) Ei îl dispreţuiesc pe Dumnezeul care există şi fac idoli din ceea ce nu este şi îşi creează un tată mai înalt decât Creatorul nostru şi astfel cred că au găsit ceva mai mare decât Adevărul. De fapt ei sunt necredincioşi şi hulitori ai Creatorului şi Tatălui lor”. [81; 66, 151 – 152]. Astfel de hulitori ai lui Dumnezeu încearcă astăzi să dărâme Biserica lui Hristos, încearcă să spulbere predaniile Sfinţilor Părinţi.

„Eu însumi sunt convins că îndeplinesc o misiune divină chemând popoarele şi regii la adevăratul spirit al creştinismului” [33; 77], spunea Claude-Henri, conte de Saint-Simon, prezentând un creştinism care nu are nimic în comun cu învăţătura Evangheliei. Acelaşi lucru îl afirmă toţi ereticii: că misiunea lor este divină, şi că ei propovăduiesc *adevăratul spirit al creştinismului*, spirit pe care Biserica nu îl cunoaşte.

În cartea *Fiii Vărsătorului*, Marilyn Ferguson, unul dintre principalii stâlpi ai păgânismului de factură New Age, făcea apologia unui nou tip de adevăr, a unui nou tip de cunoaştere: „Conspiraţia Vărsătorului este o formă deosebită de revoluţie, cu revoluţionari de un stil nou. Ea are în vedere schimbarea conştiinţei unui număr decisiv de oameni, suficient pentru a provoca o reînnoire a societăţii.

«Nu putem aştepta ca pământul să se învârtească – a spus filosoafa Beatrice Bruteau – ca timpurile să se schimbe şi noi să ne schimbăm odată cu ele, ca revoluţia să vină şi să ne ia cu sine în noul ei curs. Noi suntem

viitorul. Noi suntem revoluţia» „[79; 20][3].

Vremuri din ce în ce mai tulburi se arată la orizont. Norii negri ai ereziilor împânzesc cerul. Şi se aude din ce în ce mai tare glasul ispititorului care întreabă: „De ce să păstraţi învăţătura Bisericii? De ce nu vreţi să primiţi în sufletele voastre adevărul şi vă încăpăţânaţi să păstraţi o credinţă care şi-a pierdut valabilitatea? Nu vedeţi că termenul ei de garanţie a expirat?”

Ca un ecou al acestei voci, în rândurile creştinilor au apărut din ce în ce mai mulţi „învăţători” care încearcă să ia tot ceea ce li s-a părut mai de preţ în ortodoxie şi să amestece cu o sumedenie de credinţe religioase care par să fie apropiate de sufletul omului contemporan. Putem reduce mesajul lor la câteva teme esenţiale: reîncarnare, câmpuri bioenergetice, puteri paranormale, vindecări miraculoase, incursiuni în timp.

În faţa acestei oferte de practici spirituale, un refuz motivat de un simplu răspuns: „Sunt ortodox!”, pare să ascundă o teamă de cunoaştere, pare să ascundă o lipsă de interes pentru cunoaşterea adevărului.

Tipică în acest sens este discuţia contradictorie dintre un creştin-ortodox şi un neoprotestant, discuţie în care fiecare vrea să îl convertească pe celălalt. Niciunul nu ştie să argumenteze temeinic de ce adevărul ar fi de partea sa, dar totuşi insistă să îl convingă pe celălalt să se convertească. Niciunul nu vrea să renunţe la tradiţia în care a fost crescut.

Dar adevărul nu este bicolor. Cine vrea să cunoască adevărul nu trebuie să pună nicio stavilă în calea acestuia. Şi noi suntem ortodocşi nu doar pentru că aceasta este credinţa în care ne-am născut. Nu doar pentru că moşii şi strămoşii noştri au fost ortodocşi. Suntem ortodocşi pentru că am înţeles că Biserica Ortodoxă este Trupul lui Hristos

---

3 A doua parte a acestui capitol reproduce capitolul cu titlul Despre cugetul Bisericii şi şoaptele diavolului din lucrarea mea Dărâmarea idolilor.

şi că este cea care deţine adevărul de credinţă.

În faţa rătăcirilor contemporane nu avem decât două opţiuni: ori primim învăţătura Bisericii despre acestea, ori ne formăm o opinie personală şi încercăm să deosebim după mintea noastră ceea ce este bun de ceea ce este rău.

Există două atitudini în cunoaşterea adevărului: ori să plecăm noi în căutarea lui, ori, dacă Adevărul vine spre noi, să îl primim cu braţele deschise.

Este trist că din ce în ce mai mulţi oameni pleacă în căutarea Adevărului şi, neştiind cum să caute, trec pe lângă el în grabă. Întrebarea lui Pilat din Pont răsună astăzi cu putere: „Ce este adevărul?”

Oamenii caută un adevăr care să corespundă imaginii pe care ei înşişi şi-au creat-o, caută un chip cioplit care să aibă dimensiunile standard. Oamenii au lucrat pantoful după cum au vrut şi acum caută o Cenuşăreasă căreia să i se potrivească. Au luat patul lui Procust şi acum încearcă să verifice dacă adevărul încape în el. Nu ar fi de mirare dacă am găsi în vreun ziar un anunţ gen: „Caut adevărul. Ofer recompensă substanţială”.

Nu este greu de observat faptul că oamenii nu ştiu să caute Adevărul. Adevărul nu este o idee, nu este un obiect. Adevărul este o Persoană care vine spre noi, care iese în întâmpinarea noastră. „Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa – a spus Hristos. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine”. (Ioan 14, 6).

Iată piatra de poticnire: Adevărul este o Persoană. Şi noi putem respinge sau primi acest Adevăr. Dumnezeu ne-a lăsat liberi. Numai că dacă îl vom ocoli pe Hristos nu vom putea ajunge la cunoaşterea lui Dumnezeu.

Hristos, Fiul lui Dumnezeu, S-a întrupat pentru ca noi să ne mântuim. Dacă noi vrem să primim învăţăturile Sale şi să îi ascultăm poruncile, vom dobândi mântuirea. Dacă vrem să găsim o altă cale şi încercăm să intrăm în Împărăţia Cerurilor pe vreo uşă lăturalnică, o vom afla cu siguranţă încuiată.

Nu noi L-am creat pe Dumnezeu, ci El ne-a creat pe noi. Nu Dumnezeu trebuie să corespundă tiparelor pe care noi ni le-am imaginat, ci pe Dumnezeu trebuie să îl primim aşa cum EL Însuşi S-a descoperit oamenilor.

Rătăcirile contemporane nu pot fi atacate decât în numele adevărului. O combatere a acestora doar în numele unei credinţe false – cum este cea musulmană – nu îşi are rostul. De aceea, înainte de a încerca să respingem valul de neopăgânism trebuie să ştim dacă este bine ce facem, să ştim dacă Adevărul este sau nu de partea noastră.

Pentru credinţa oricărui creştin ortodox există câteva elemente fundamentale: recunoaşterea lui Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, ca Unul dintre cele trei ipostasuri ale Sfintei Treimi, înţelegerea Bisericii ca Trup mistic al lui Hristos, păstrarea dreptei credinţe şi trăirea unei vieţi în ascultare faţă de poruncile Bisericii.

Dacă noi recunoaştem dumnezeirea lui Hristos, dacă noi primim învăţăturile Bisericii şi ascultăm poruncile ei, atunci mergem pe calea mântuirii. Numai în momentul în care am înţeles că Biserica deţine adevărul de credinţă putem să venim în ajutorul celor care s-au lăsat înşelaţi de învăţături necurate.

Fără niciun triumfalism afirmăm în faţa lumii întregi că învăţătura Bisericii este învăţătura cea dreaptă; chiar dacă întotdeauna au fost oameni care au pus la îndoială adevărul pe care îl propovăduieşte Biserica. Putem spune că unul dintre simbolurile credinţei noastre este mâna Sfântului Spiridon făcătorul de minuni, mâna prin care s-a vădit puterea Sfintei Treimi. În faţa ucenicilor lui Arie, care nu credea că Hristos este ipostas al Dumnezeirii, ci credea doar că este cea mai importantă fiinţă creată, Sfântul Spiridon a luat în mână o cărămidă care, prin putere dumnezeiască, s-a despărţit în elementele din care a fost făcută: apa i-a curs sfântului printre degete, văpaia de foc s-a ridicat şi în mână i-a rămas doar lutul. Aşa a arătat Sfântul Spiridon cum cele trei ipostasuri ale Sfintei

Treimi sunt unite într-o singură dumnezeire.

Ceea ce mintea omenească nu putea pricepe, Dumnezeu a arătat printr-o lucrare minunată. De ce a fost nevoie de o minune? Pentru că raţiunea nu poate deduce dogmele Bisericii în mod logic. Ceea ce ţine de credinţă nu poate fi înţeles numai cu ajutorul raţiunii. Oricât s-a străduit Arie să înţeleagă taina Sfintei Treimi, folosindu-se numai de raţiune, nu a reuşit.

Totuşi, arianismul nu a murit nici după minunea făcută de Sfântul Spiridon. Rătăcirile care neagă dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu se înmulţesc fără întrerupere şi ecourile lor se manifestă într-un perimetru din ce în ce mai larg.

Analizând impactul arianismului asupra culturii din vremurile noastre, Preacuviosul Părinte Iustin Popovici constata că „arianismul nu a fost înmormântat încă; astăzi el este mai la modă şi mai răspândit decât oricând. E răspândit ca un adevărat suflet în trupul Europei contemporane. Dacă priviţi la cultura Europei, în adâncul ei veţi găsi ascuns arianismul: toate se rezumă aici la om şi numai la om, şi chiar Dumnezeul-om Hristos a fost redus la cadrele unui om. (...) Protestantismul l-a depăşit în arianism chiar şi pe Arie. Iar papismul cu etica lui este în mare măsură arian. Cine nu cunoaşte abominabilul arianism al intelectualilor noştri?...” [57; 33].

În zilele noastre cultura nu numai că s-a îndepărtat cu mândrie de cult, ci chiar se străduiesc să fie duşman al cultului, coborându-se din poziţia de unealtă a lui Dumnezeu în cea de unealtă a diavolului. Dacă cineva ar face o evaluare critică a culturii contemporane, ar observa deasupra ei peceţile ereziei. Şi aceste peceţi nu au apărut la întâmplare, ci sunt rodul unei îndepărtări sistematice de ceea ce înseamnă cugetul Bisericii.

Diavolul găseşte tot timpul argumente pentru a-i ţine lângă el pe cei care la un anumit moment s-au lăsat păcăliţi. Chiar în faţa unor minuni – precum cea făcută de

Sfântul Spiridon – unii eretici au rămas înţepeniţi în rătăcire. Vedem chiar că istoria Bisericii este plină de minuni care au arătat neputinţa ereticilor, a păgânilor sau a slujitorilor idoleşti care au stat împotriva mărturisitorilor creştini. Totuşi, niciunul dintre aceste semne nu a avut rolul de a anihila libertatea umană. Dacă Dumnezeu ar fi vrut ca toţi oamenii din lume să fie obligaţi a recunoaşte că singura credinţă adevărată este cea ortodoxă, ar fi făcut minuni înfricoşătoare şi, de spaimă, oamenii s-ar fi convertit. Pentru drept-credincioşi minunile care au vădit adevărul dreptei-credinţe sunt dovezi ale dragostei lui Dumnezeu, sunt dovezi că Domnul veghează ca turma să nu meargă pe căi greşite.

Vom aminti aici de minunea pogorârii luminii sfinte în noaptea de Paşti, lumină care se pogoară în fiecare an peste Sfântul Mormânt, lumină care arată că adevărata credinţă este cea ortodoxă. Ar fi normal ca această minune, care mărturiseşte de secole care este Biserica adevărată, să fie cunoscută în toată lumea şi toţi oamenii să ia aminte la „mesajul” ei. Dar pe cât este de clar pentru ortodocşi că această lumină este semn dumnezeiesc, pe atât de clar pare pentru cei de alte credinţe că totul este o simplă scamatorie care stimulează credinţa pelerinilor. Minunea este evidentă şi totuşi unii o contestă, fiind asemenea celor despre care Hristos a zis că „văzând, nu văd şi auzind, nu aud, nici nu înţeleg” (Matei 13, 13). Totuşi, au fost multe cazuri de convertiri spontane în care unii oameni au înţeles de ce lumina sfântă se arată numai atunci când ortodocşii prăznuiesc Sfintele Paşti. Minunea pogorârii sfintei lumini vorbeşte despre modul în care Dumnezeu respectă libertatea oamenilor. El se face cunoscut prin anumite semne şi minuni care invită, dar nu forţează; cheamă, dar nu obligă pe nimeni să vină.

Creştinii ortodocşi nu au nevoie de semne. Ei cred că Hristos, Fiul lui Dumnezeu, îi cheamă la mântuire prin glasul Bisericii. Pentru creştinii ortodocşi nu poate exista

minune mai mare decât întruparea Fiului lui Dumnezeu. De aceea drept-credincioşii nu caută minuni, ci caută să devină părtaşi minunii care este viaţa veşnică în rai alături de Hristos. Dar deşi cei întăriţi în credinţă nu au nevoie de minuni, minunile nu lipsesc din Biserică. Se cade să amintim aici cum a arătat Dumnezeu că numai Biserica Ortodoxă este Biserica adevărului, că sfânta lumină se pogoară numai la ortodocşi.

Iată relatarea unui arhimandrit, pe nume Calist, despre minunea întâmplată în anul 1580, pe vremea patriarhului Sofronie al Ierusalimului: „armenii erau în acel timp rău intenţionaţi faţă de ortodocşi. Ei au făgăduit să dea guvernatorului Ierusalimului o sumă importantă de bani ca el să vină şi să îl împiedice pe patriarhul ortodox să intre în Biserica învierii în Sfânta şi Marea Sâmbătă. Din cauza lăcomiei, guvernatorul a ascultat şi a poruncit să se facă aşa. Astfel numai armenii, cu mare veselie, au intrat în biserică, nădăjduind să primească lumina sfântă, în timp ce ortodocşii stăteau cu patriarhul afară în curte şi cuprinşi de mâhnire se rugau la Dumnezeu cu inimi pline de căinţă să-şi arate mila îndurării Sale.

În timpul rugăciunii lor o coloană de piatră (care a fost numită mai apoi «Stâlpul Ortodoxiei – n.n.) s-a despicat şi Lumina sfântă a ieşit prin ea. Văzând aceasta, patriarhul s-a ridicat repede şi închinându-se cu evlavie a aprins lumânările pe care le avea în mâna sa şi a împărţit lumina ortodocşilor, spre sfinţirea lor. Când au văzut minunea, portarii mahomedani au deschis de îndată porţile bisericii. Patriarhul şi marea mulţime împreună cu el au intrat în biserică slavoslovind: «Cine este Dumnezeu, mare ca Dumnezeul nostru…» şi astfel a fost slujită liturghia.

Ca urmare a acestei minuni, unul dintre acei portari mahomedani a mărturisit cu tărie pe Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu şi a crezut în El. Dar când au auzit aceasta, foştii săi coreligionari s-au aprins de mânie şi l-au ars în curtea sfântă, şi în acest fel el a primit moarte de martir”

[77, 15 – 16]. De ce nu a venit lumina sfântă la armeni? De ce a venit şi vine numai la ortodocşi? Pentru că numai credinţa ortodoxă este cea adevărată. Şi Dumnezeu, care cu puterea Sa a făcut să se crape stâlpul de piatră ca să ţâşnească din el lumina pe care o aşteptau credincioşii, nu va conteni să reverse lumina Sa duhovnicească asupra celor care păstrează neschimbată învăţătura Sfinţilor Părinţi.

Până la sfârşitul veacurilor Stâlpul Ortodoxiei va rămâne alinare pentru drept-credincioşii care vor fi dispreţuiţi pentru credinţa lor şi sprijin pentru cei care se vor clătina în credinţă. Din păcate, din ce în ce mai mulţi oameni vor avea îndoieli privitoare la învăţăturile Bisericii.

Din experimentul comunist duşmanii credinţei creştine au înţeles că, oricât de puternic ar fi prigonită Biserica, sângele martirilor nu va înceta să rodească; şi cu cât mai mulţi oameni dobândesc cununa muceniciei, cu atât mai mult sporeşte slava Bisericii. Deşi au slăbit-o puternic, zeci de ani de prigoană nu au putut dărâma Biserica. Şi diavolul a înteţit lupta chiar din interior. Aşa cum un părinte îşi momeşte copilul cu ceva dulce atunci când vrea să îl liniştească, tot aşa diavolul i-a momit pe creştini cu „bunătăţile” eretice. De fapt, i-a servit cu cotorul care rămăsese de la mărul din care a muşcat Adam. Şi încetul cu încetul, ca vrăjiţi, oamenii au început să mănânce din acest cotor.

Nu mai este nevoie de prigoană: lepădarea vine de la sine, cu multă eleganţă. Sătui de discursul „învechit” al Bisericii, intelectualii au găsit învăţături care de care mai incitante, care de care mai misterioase. Scopul diavolului a fost atins – metoda a dat roade.

Încetul cu încetul rătăcirea s-a întins şi se întinde fără să ţină cont de stavile. Un părinte spunea că secolul XX a adus omenirii două rele: S.I.D.A. şi mentalitatea New-Age, mentalitatea Noii Ordini Spirituale. Pe cât de grijuliu se feresc însă oamenii de S.I.D.A., pe atât de puţin se

feresc de virusul new-age-ist, al păgânismului îmbrăcat în haină creştină.

Acest virus are în componenţa sa ispita cunoaşterii spirituale; aşa cum Dumnezeu îi ajută pe sfinţi să îl cunoască, tot aşa diavolul îi ajută pe eretici să cunoască o sumedenie de „realităţi transcendentale”. Oamenii nu mai văd în erezie un pericol, nu mai sunt capabili să simtă prezenţa ispititorului. Oamenii se duc de bunăvoie spre diavol crezând că se îndreaptă spre Dumnezeu. La drept vorbind, foarte puţini sunt cei care, în inconştienţa lor, vor să ajungă în chinurile veşnice. Majoritatea sunt bine intenţionaţi, dar vrând să se unească pentru totdeauna cu Hristos se unesc cu duşmanul Său.

Singurul remediu care există în această situaţie este căutarea adevărului Bisericii. Numai sorbind apă de la izvorul curat al Sfintei Tradiţii vom putea să îl primim în sufletele noastre pe Hristos. Să nu încercăm să ne unim cu Hristos urmând calea pe care o arată diferiţii „învăţători” care nu au nimic în comun cu Sfinţii Părinţi ai Bisericii. Aşa cum atunci când vrem să urcăm un munte nu îi întrebăm despre dificultatea muntelui pe cei care au poze ale muntelui, ci pe cei care au urcat muntele, tot aşa despre mântuire, despre unirea cu Hristos şi despre dobândirea sfinţeniei trebuie să îi „întrebăm” pe cei care au dobândit sfinţenia.

Sfânta Tradiţie este ca o gazdă primitoare care îşi aşteaptă nerăbdătoare oaspeţii pentru a-i hrăni cu bunătăţi alese. Să avem curajul de a căuta răspunsuri la nelămuririle noastre în Tradiţie. Ea este calea cea dreaptă, ea este izvorul cel curat.

Mitropolitul Hierotheos Vlachos ne pune înainte o adâncă învăţătură patristică: „În Biserică, cum spune Sfântul Grigorie Palama, există «cei învăţaţi prin experiere» iar apoi cei care-i urmează şi-i cinstesc pe cei încercaţi. Deci, dacă nu avem propria experienţă în privinţa acestor lucruri, trebuie totuşi să urmăm învăţătura

celor ce îl văd pe Dumnezeu, sfinţii cei îndumnezeiţi şi încercaţi. Numai aşa putem avea cugetul Bisericii şi conştiinţa Bisericii. Altfel în multe chipuri deschidem calea propriei pierzanii” [68; 187].

Plin de dumnezeiescul har, Părintele Serafim Rose ne spune: „nu trebuie să ne îndreptăm spre Sfinţii Părinţi doar pentru «a afla câte ceva despre ei». Dacă nu vom face mai mult de-atât, ne vom pomeni în situaţia antipaticilor polemişti ai defunctelor academii din această pieritoare lume modernă, chiar şi când aceste academii se numesc *ortodoxe* şi învăţaţii teologi din ele definesc clar şi explică totul despre *sfinţenie*, *spiritualitate* sau *theosis*, neavând experienţa necesară pentru a vorbi direct din inimă sufletelor însetate, rănindu-le dorinţa de înaintare pe calea luptei spirituale, nici capacitatea de a descoperi fatala greşeală a *teologilor* academici care vorbesc despre Dumnezeu cu ţigara şi paharul de vin în mână şi nici curajul de a-i acuza pe ierarhii apostaţi de trădare a lui Hristos. Trebuie mai degrabă să ne adresăm, să recurgem la Sfinţii Părinţi *pentru a deveni ucenicii lor*, pentru a primi învăţătura adevăratei vieţi, mântuirea sufletului, chiar dacă prin aceasta vom pierde favoarea acestei lumi şi vom deveni proscrişii ei. Dacă facem astfel, vom găsi calea de ieşire din această mlaştină confuză a gândirii moderne, mlaştină care apare din lepădarea sfintei predanii a Părinţilor. Vom descoperi astfel că Sfinţii Părinţi sunt uimitor de *contemporani* prin faptul că vorbesc direct despre lupta creştinilor ortodocşi de astăzi, dând răspunsuri întrebărilor cruciale ale vieţii şi morţii, întrebări pe care erudiţia academică, dintr-o teamă nejustificată, de obicei nici nu le pune, dar, chiar când se întâmplă să o facă, dă un răspuns neconcludent acestor întrebări puse de către curioşii care nu însetează cu adevărat după nişte răspunsuri. De la Părinţi vom afla adevărată călăuzire, învăţând smerenia şi neîncrederea în deşarta noastră înţelepciune lumească, pe care am

absorbit-o împreună cu aerul stricat al vremurilor noastre, dar aceasta o vom realiza cu ajutorul celor ce au plăcut lui Dumnezeu şi nu lumii. Vom găsi în ei pe adevăraţii Părinţi, care lipsesc atât de mult astăzi, când dragostea multora s-a răcit (cf. Matei 24, 12) – Părinţi al căror scop este de a ne călăuzi ca fii ai lor, ai lui Dumnezeu şi ai Cereştii Sale Împărăţii unde vom petrece şi vom vorbi veşnic cu aceşti oameni îngereşti într-o fericire negrăită [34; 16 – 17].

Aceasta este calea smereniei: să primim în inimile noastre predania Sfinţilor Părinţi. Omul contemporan însă, plin de iubire de sine, vrea să ajungă el însuşi la cunoaşterea directă a adevărului. Biserica nu a rezervat această cunoaştere unui număr limitat de sfinţi: calea sfinţeniei este deschisă şi oricine merge pe această cale îl va putea cunoaşte pe Dumnezeu „prin experiere”, cum l-au învăţat Sfinţii Părinţi (chiar dacă măsura lor este foarte dificil de atins în zilele noastre în care credinţa multora s-a răcit). În secolul XX, de exemplu, un monah precum Sfântul Siluan Athonitul a putut să ajungă asemenea marilor Părinţi ai Bisericii. Omul contemporan refuză calea „cunoaşterii prin experiere” deoarece aceasta presupune întâi de toate smerenie, apoi nevoinţă, ascultare şi îndelungată rugăciune. Omul zilelor noastre caută trăiri mistice „la minut”, caută extazuri imediate şi sfinţire fără efort. Ceea ce nu se poate.

E interesant de remarcat că aceiaşi oameni care se sfiesc să meargă pe calea nevoinţei pe care au arătat-o Părinţii depun eforturi impresionante pentru a merge pe căi spirituale îndoielnice (de exemplu, oameni care spuneau că nu pot ţine posturile pe care le-a rânduit Biserica ţin cu uşurinţă regimuri mult mai aspre numai pentru a-şi îmbunătăţi capacităţile vindecătoare; ca să practice o astfel de nevoinţă aceşti „asceţi” primesc puteri de la diavol).

În zilele noastre este foarte răspândită ideea că Biserica propovăduieşte o învăţătură pe care au născocit-o

slujitorii ei, o învăţătură care conţine adevărul amestecat cu minciuna. Într-un moment istoric în care cele mai ciudate credinţe religioase au pretenţia de a se aşeza la masa dialogului cu credinţa creştină, o astfel de idee nu mai poate surprinde pe nimeni.

Dar credinţa creştină nu are cum să dialogheze cu alte credinţe deoarece este singura credinţă mântuitoare, este singura credinţă care îl uneşte pe om cu Dumnezeu. Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, ne-a arătat nouă calea spre cer şi pe aceasta o propovăduieşte Biserica. Cine vrea să separe Biserica de Hristos comite o crimă, deoarece separă Trupul de Cap.

Un gânditor indian, vrând să arate că recunoaşte frumuseţea învăţăturilor lui Hristos, a spus: „Daţi-mi-L pe Hristos şi păstraţi voi Biserica şi toate ale ei”. Cam asta încearcă omul zilelor noastre – să îl separe pe Hristos de Biserică şi să îl înţeleagă după cum îi place. O astfel de concepţie este idolatră; cei care o au nu se închină lui Hristos, ci ideilor preconcepute după care vor să modeleze realitatea.

Hristos nu trebuie cunoscut după cum ni se năzare nouă, ci aşa cum a vrut EL Însuşi să fie descoperit, aşa cum S-a arătat Bisericii. Hristos nu vrea să fie cunoscut decât ca Fiu al lui Dumnezeu şi ca mântuitor al sufletelor. Celor care încearcă să găsească în credinţa creştină tot felul de paralele cu alte credinţe religioase, Hristos le este piatră de poticnire.

Este foarte greu de înţeles legătura dintre dogmă şi vieţuirea duhovnicească a creştinilor. Pe cât de simplu este a înţelege de ce Sfinţii Părinţi s-au luptat cu atâta jertfelnicie pentru apărarea cultului sfintelor icoane, pe atât de greu este a înţelege de ce au fost atâtea polemici teologice între cei care susţineau că Hristos a avut o voinţă – cum susţineau ereticii monoteliţi, sau două – cum învăţau Părinţii purtători de Dumnezeu. Acum se susţine nu numai ideea că pe mireanul obişnuit nu l-au interesat niciodată

astfel de probleme, că a mers pe calea mântuirii fără să îşi pună probleme dogmatice, ci şi că oricare ar fi fost adevărul, viaţa sa morală ar fi fost aceeaşi.

Această problemă este una dintre problemele esenţiale şi cine nu o înţelege cum trebuie riscă să se îndepărteze de adevăr. Căci atât dogmele cât şi ereziile au ecou în vieţuirea celui ce şi le însuşeşte. Dar numai adevărul este mântuitor. Nu ne putem uni cu Adevărul decât pe calea adevărului. În momentul în care relativizăm importanţa unui anumit aspect al credinţei creştine atunci relativizăm propria noastră relaţie cu Hristos.

Uneori oamenii pot înţelege implicaţiile morale ale unora dintre rătăciri. De exemplu, oricine îşi poate da seama că teoria conform căreia toţi oamenii se vor mântui în cele din urmă (apocatastaza), deoarece Dumnezeu nu poate fi neîndurător cu propria Sa creaţie, are drept consecinţă directă un elan spre o viaţă de păcat; căci dacă suntem predestinaţi să ne unim cu Dumnezeu pe lumea cealaltă (chiar dacă stăm câtăva vreme prin iad), pe lumea asta putem să ne facem de cap „în linişte”. Dar este aproape imposibil pentru marea majoritate a credincioşilor să conştientizeze care erau urmările acceptării unor erezii care celor neînvăţaţi li se par neesenţiale – cum ar fi monotelismul. Monotelismul arată cât de fină este deosebirea dintre adevăr şi erezie: credinţa duşmanilor Sfântului Maxim Mărturisitorul era aproape curată; singurul lucru pe care nu îl primeau era învăţătura despre cele două voinţe ale Mântuitorului, şi de aceea au fost anatemizaţi de Biserică. Astăzi, cei care au credinţe mult mai rătăcite, susţin că în privinţa dogmelor nuanţele nu sunt chiar atât de importante.

Dumnezeu nu vrea ca mirenii să fie doctori în teologie; dar vrea ca mirenii să primească învăţătura propovăduită de Biserică tocmai pentru că această învăţătură este mântuitoare. Un creştin nu trebuie să respingă o erezie numai după ce este conştient de urmările

ei, ci chiar din momentul în care a luat cunoştinţă de ea. Creştinul trebuie să primească tot ceea ce au hotărât de Dumnezeu purtătorii Părinţi de la Sfintele Sinoade şi să respingă tot ceea ce au respins aceştia.

Afirmaţia potrivit căreia pe mireni nu îi interesează învăţătura dogmatică a Bisericii este rău-voitoare. Pe mireni îi interesează mai ales faptul că Biserica deţine adevărul de credinţă, şi aceasta le dă o mare siguranţă şi o linişte binecuvântată. Ei se împărtăşesc de această învăţătură dogmatică nu numai prin predicile pe care le ascultă, cât mai ales prin slujbele la care iau parte (căci nu numai predicile au conţinut dogmatic, ci şi textele liturgice).

Recunoscând că pentru mireni este extrem de important să dobândească aşa-numitul „cuget al Bisericii”, Cuviosul Părinte Paisie Aghioritul observa că „mulţi sfinţi mucenici, atunci când nu ştiau dogma, spuneau: «Cred ceea ce au mărturisit Sfinţii Părinţi». Dacă cineva spunea asta, mărturisea! Adică nu ştia să aducă dovezi prigonitorilor pentru credinţa lui şi să îi convingă, dar avea încredere în Sfinţii Părinţi. Se gândea: «Cum să nu avem încredere în Sfinţii Părinţi?» „[50; 321].

Pe mireni îi interesează învăţăturile bisericeşti, chiar dacă nu le cercetează amănunţit; adâncimea unor amănunte face dificilă înţelegerea lor de către cei fără pregătire teologică. De fapt, nici cea mai serioasă pregătire teologică nu este de ajuns pentru a înţelege dogmele. Un geniu ateu poate cerceta o dogmă şi totuşi nu o poate pătrunde. Necredincioşii nu poate înţelege de ce învăţătura Bisericii este radical diferită faţă de orice sistem filozofico-religios al lumii acesteia. În Biserică nu geniile au stabilit dogmele. Ci adevărul mântuitor a fost descoperit prin Duhul Sfânt de Dumnezeu luminaţilor Părinţi care l-au răspândit apoi lumii întregi. „Părutu – s-a Duhului Sfânt şi nouă...” (Fapte Ap. 15, 28) este formula care arată clar că Sfinţii Apostoli – şi urmaşii lor, Sfinţii

Părinţi – nu vorbeau doar după propriile cugete, ci după cum le insufla Duhul adevărului.

Mărturisind faptul că numai în Biserică, singura deţinătoare a adevărului, ne putem împărtăşi de adevăr, Sfântul Irineu al Lyonului învăţa că „trebuie să ne adăpostim în Biserică, să ne lăsăm formaţi la sânul ei şi să ne hrănim din Scripturile Domnului. Căci Biserica a fost plantată ca un paradis în această lume” [55; 69].

Credincioşii ştiu că în Biserică găsesc adevărul şi astfel merg pe calea pe care îi modelează dogmele, pe calea sfinţeniei, în timp ce înţelepţii închipuiţi aşteaptă să înţeleagă dogmele cu propriile minţi şi se lasă modelaţi de rătăcire. Şi pe cât sunt de contradictorii învăţăturile înţelepţilor închipuiţi, pe atât de unitară este învăţătura Bisericii Ortodoxe, care prin Sfânta Tradiţie se împărtăşeşte de adevărul propovăduit de Mântuitorul Hristos, de Sfinţii Apostoli şi de urmaşii acestora.

„Biserica, după ce a primit, cum am spus, această propovăduire şi această credinţă, măcar că e răspândită în toată lumea, le păstrează cu grijă, ca şi cum ar locui într-o casă. De asemenea ea crede Apostolilor şi Ucenicilor acestora, ca şi cum ar avea un singur suflet şi aceeaşi inimă. Ea predică acestea în armonie cu Apostolii, învaţă şi transmite ca şi cum ar avea o singură gură. Deşi în lume limbile sunt deosebite, puterea Tradiţiei e una şi aceeaşi. După cum soarele, zidirea lui Dumnezeu, e unul şi acelaşi în toată lumea, tot aşa şi propovăduirea adevărului se arată pretutindeni şi luminează pe toţi oamenii care vor să vină la cunoştinţa adevărului. Nici cel tare în cuvânt dintre întâistătătorii Bisericilor nu va spune altceva decât aceste învăţături, căci nimeni nu este mai presus de învăţătorul său (Matei 10, 24; Luca 6, 40), nici cel slab în cuvânt nu va împuţina Tradiţia” – Sfântul Irineu al Lyonului [5; 33]. Una şi aceeaşi este învăţătura Bisericii Ortodoxe, şi ea va rămâne neschimbată până la sfârşitul veacurilor, oricât de grele ar fi atacurile din partea vrăjmaşilor văzuţi sau

nevăzuţi.

Privitor la cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „toate să le încercaţi, ţineţi ce este bine...” (I Ţes. 5, 21), trebuie făcute unele precizări. În perioada comunistă se reproşa Bisericii că prosteşte lumea, că o aruncă în întuneric deoarece respinge cunoaşterea; şi multă cerneală „roşie” a curs împotriva dictonului „biblic”: „crede şi nu cerceta!” Mulţi oameni s-au îndepărtat de Biserică numai aflând acest „verset” care ucide aspiraţia firească a omului spre cunoaştere. Dar de fapt acest dicton – şi nimic nu pare mai contrar cunoaşterii decât el, nu se regăseşte în Sfânta Evanghelie.

Acelaşi diavol care susţinea că Biserica se opune cercetărilor ştiinţifice strigă astăzi că avem dreptul de a „cerceta toate”, şi de a alege numai după ce ştim precis ce alegem. Înveşmântându-se în veşminte teologice, acest diavol reuşeşte să capteze atenţia oamenilor. Căci ce este rău în a cerceta noi dacă există sau nu reîncarnare? Ce este rău în a vedea ce spun astrele? Că dacă ar fi ceva rău, ar părea clar că cercetarea „mesajului” lor este de la diavol.

Se uită prea uşor că Biserica a dat o poruncă peste care nu se poate trece. A şaptea poruncă bisericească spune răspicat: „Să nu citim cărţi eretice”. Iată că cei care vor să fie fii adevăraţi ai Bisericii nu au voie să citească cărţi eretice; şi dacă porunca s-ar fi dat astăzi ar fi fost extinsă la promovarea rătăcirii prin orice ramură a mass-mediei. Omul nu poate discerne singur care este adevărul (dacă ar fi fost aşa nu mai era nevoie să se adune Sfintele Sinoade). Atunci când le porunceşte credincioşilor să nu citească cărţi eretice, Biserica încearcă să îi ferească de rătăcire. Iată cum caracteriza Rolf Nosterud impactul cărţilor literaturii neopăgâne: „Prin deghizarea conceptelor oculte într-o terminologie creştină, cărţile new-age-iste au introdus, înşelător, o mulţime de aşa-zişi creştini în cercuri New-Age şi neopăgâne... Observaţi

marea căutare de care se bucură îngerii contrafăcuţi şi distorsiunile feministe despre Dumnezeu. Întrucât cei mai mulţi dintre «căutătorii de adevăr» contemporani nu cunosc nici datele şi nu au nici voinţa de a rezista acestor iluzii seducătoare, o nouă paradigmă – o schimbare în viziunea Americii despre realitate – transformă cultura noastră… În timp ce naţiunea noastră raţionalizează păcatul şi idealizează păgânismul, creştinii ar trebui în schimb să ia aminte la avertismentele Scripturilor „[37; 63].

Să nu se creadă că turma Bisericii e o turmă pe care păstorii o îngrijesc pentru ca să tragă foloase de pe urma ei. Biserica este ca o mamă care îi ocroteşte pe copii, o mamă care îşi însuşeşte durerea copiilor ei. Biserica vrea ca fiii ei să cunoască cât mai mult şi să fie cât mai sporiţi duhovniceşte. Dar cunoaşterea ruptă de adevăr este întuneric şi e de datoria Bisericii să arate credincioşilor care drumuri sunt bune şi care nu.

Se vehiculează ideea că mai sunt şi unele elemente (cum sunt centrii de forţă sau circuitul energiei cosmice) pe care nu avem de ce să le căutăm în cărţile bisericeşti, pentru că Biserica nu s-a ocupat decât de dogme.

Despre orice lucru de folos duhovnicesc Sfinţii Părinţi şi urmaşii lor au scris sute de pagini. Dacă există un anumit aspect privitor la vieţuirea duhovnicească despre care Părinţii nu au scris nimic se poate afirma cu tărie că nu este decât rodul rătăcirii.

Să luăm exemplul „aurelor energetice”. Oare Părinţii văzători cu duhul nu ar fi putut scrie tratate întregi, dacă aceasta ar fi fost de folos celorlalţi? Numai că în loc să facă tot felul de descrieri şi catalogări exacte ei s-au mulţumit într-un cor să afirme că e bine ca orice fel de vedenie să fie respinsă. Aceasta mai ales datorită faptului că un criteriu raţional de diferenţiere a vedeniilor nu este suficient (darul deosebirii duhurilor nu este dobândit decât de cei sporiţi în viaţa duhovnicească; aşa cum vedem în Vieţile Sfinţilor,

aceştia ştiau care descoperiri erau de la Dumnezeu şi care de la diavol).

Pe cât de simplu este expusă această idee în cărţile duhovniceşti, pe atât de sofisticat sunt prezentate în cărţile neopăgâne criteriile de deosebire a vedeniilor între „pozitive” şi „negative”. Este uşor de înţeles că autorii acestor cărţi nu au ajuns la măsura Sfinţilor Părinţi şi dacă au scris altfel decât Părinţii au făcut-o tocmai pentru că s-au aflat în înşelare. Criteriile expuse în aceste cărţi, departe de a fi obiective, sunt rodul unei experienţe spirituale superficiale; se datorează tendinţei de deosebire a duhurilor care ignoră experienţa Bisericii, singura care poate să se pronunţe într-o problemă atât de delicată.

Exemplul de mai sus este definitoriu pentru cei care, dintr-o dorinţă sinceră de cunoaştere sau dintr-o curiozitate excesivă, încearcă să găsească răspunsuri în literatura new-age-istă. Fiind fascinaţi de subiectele interesante pe care le găsesc acolo nu îşi dau seama că preţul pe care îl plătesc este tocmai îndepărtarea de adevărul pe care pretind că îl căutau.

Putem să căutăm până la sfârşitul vieţii noastre dovezi despre existenţa lumilor paralele sau despre centrii de forţă ai universului. Nu vom putea epuiza subiectul. Sufletele noastre vor fi pline de o dragoste pietistă faţă de semeni şi faţă de întreaga creaţie, dar sufletele noastre vor fi departe de cunoaşterea Dumnezeului cel adevărat.

Oricât ar încerca omul să cucerească raiul prin propriile puteri nu face altceva decât să se lupte cu Dumnezeul pe care nu are cum să îl învingă. Dacă El a rânduit ca omul să meargă pe calea mântuirii în Biserică, atunci cel ce va încerca să ajungă la destinaţie pe alt drum se va rătăci cu siguranţă.

Dacă Dumnezeu ar fi deschis faţă de oricare formă de „spiritualitate” şi ar fi încurajat orice „experienţă mistică”, atunci ereticii zilelor noastre nu ar avea de ce să se teamă. Dar atunci Dumnezeu ar fi cu totul altul faţă de Cel care S-

a descoperit poporului ales şi i-a cerut să stârpească idolatria, ar fi altul decât Cel pe care îl cunoaştem din Evanghelii.

Dar oricât am încerca noi să schimbăm rânduielile omeneşti (aceasta fiindu-ne uneori cu putinţă), pe Dumnezeu nimeni nu îl poate schimba. Nu există mântuire pentru cel care de bunăvoie se rupe de învăţătura Bisericii.

Vrem sau nu, trăim într-o lume eretică. Pe cât de mulţi oameni afirmă că ei cred în Dumnezeu, pe atât de puţini cred că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat; mulţi îl consideră doar cel mai mare iluminat. Sfântul Chiril a atacat această erezie încă din secolul al V-lea: „Dacă cineva îndrăzneşte să spună că Hristos este un om purtător de Dumnezeu şi nu că este Dumnezeu cu adevărat, ca Fiu Unul şi prin natură, întrucât Cuvântul S-a făcut trup şi a fost părtaş la fel cu noi sângelui şi trupului, să fie anatema” [19; 47].

Anatema dată de Sfântul Chiril este valabilă şi în zilele noastre, dar oamenii nu mai vor să mai ţină seama de ea; şi parcă preoţii înşişi uită să o amintească poporului. Ar trebui poate ca astăzi un Sinod sau măcar vreun ierarh îngrijorat de rătăcirile care ispitesc turma să aibă curajul de a actualiza anatema Sfântului Chiril: „Oricine spune că Domnul nostru Iisus Hristos nu este Dumnezeu adevărat şi om adevărat, ci că este doar cel mai mare spirit sau cea mai elevată creatură, să fie anatema!”

Trăim o vreme în care cuvântul „anatema” a fost aproape exclus din limbajul teologic, o vreme în care dintr-o deschidere ecumenică îndoielnică acest cuvânt nu mai este pomenit. Dar oricine citeşte Hotărârile dogmatice şi canoanele Sfintelor Sinoade sau scrierilor Sfinţilor Părinţi găseşte că singurul cuvânt pronunţat cu privire la eretici este acesta.

Primul Canon al celui de-al II-lea Sinod Ecumenic spune limpede: „Să fie dată anatemei orice erezie...” [28;

64][4]. Prin acest canon sunt osândite toate ereziile trecute şi viitoare, şi nicio erezie nu va putea fi apărată sub pretextul lipsei unei condamnări speciale din partea Bisericii. Orice învăţătură care intră în contradicţie cu învăţătura Bisericii este erezie, şi niciun artificiu logic nu o poate acoperi, nu o poate scăpa de acest verdict bine meritat. Este adevărat că ar fi de dorit ca şi în zilele noastre fiecare erezie să fie condamnată de Biserică cu aceeaşi precizie cu care au fost atacate ereziile primelor secole. Dar, chiar dacă din motive mai mult sau mai puţin întemeiate astfel de anateme nu se prea rostesc astăzi, glasul puternic al Sfinţilor Părinţi nu îl poate sugruma nimeni. Iar aceştia au dat anateme ori de câte ori dreapta-credinţă a fost atacată de către eretici.

Pentru a rămâne în duhul Sfinţilor Părinţi, fiecare dintre arhiereii Bisericii Ortodoxe au spus, pentru a fi hirotoniţi episcopi, o mărturisire de credinţă: „Mărturisesc că voi păstra şi voi urma cu sfinţenie, până la suflarea mea cea mai de pe urmă, toate canoanele celor şapte Sinoade Ecumenice şi ale celor locale şi învăţăturile de Dumnezeu purtătorilor Părinţi şi tradiţiile Sfintei Biserici ortodoxe...”. Dar înainte de a mărturisi acestea, ei au repetat: „Tuturor ereticilor anatema! Tuturor ereticilor anatema!” [3; 93]. Nimeni nu poate fi hirotonit episcop până nu îşi însuşeşte conştiinţa apologetică a Părinţilor, până nu mărturiseşte dreapta-credinţă şi până nu îi anatemizează pe eretici. Aşa cum „Crezul” este repetat la fiecare slujbă a Bisericii (orice rugăciune făcută de cei care nu mărturisesc „Crezul” fiind îndoielnică), tot aşa la fiecare hirotonie a unui arhiereu se repetă anatemele asupra ereticilor.

De altfel, niciun eretic care nu se pocăieşte de rătăcirea sa nu se poate împărtăşi din bogăţia spirituală a Bisericii. După cum arată *Molitf elnicul*, la începutul

---

4 Toate Canoanele Sinoadelor Ecumenice şi locale incluse în această lucrare sunt luate din cartea Arhidiaconului prof. dr. Ioan N. Floca - Canoanele Bisericii Ortodoxe.

fiecărei spovedanii, înainte de a-l întreba despre păcatele săvârşite, preotul trebuie să îl întrebe pe cel care vine la el pentru întâia oară următoarele:

„«Mai întâi de toate spune-mi, fiule, crezi cu adevărat în Sfânta şi deviaţă-făcătoare Treime? Crezi că sobornicească şi apostolească Biserică este sădită şi crescută în Răsărit şi de la Răsărit s-a întins peste toată lumea, şi că de atunci stă neschimbată şi neclintită? Sau te îndoieşti de vreo oarecare poruncă sau învăţătură?»

Şi de va crede drept şi fără îndoială şi de va şti carte, să zică Simbolul Credinţei până la sfârşit. Iar neştiind carte, să-l înveţi să zică acestea: «Cred într-una sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică a Răsăritului, care stă din început în toate dogmele ei neclintită şi neschimbată” [4; 54].

Cel care nu vrea să primească învăţătura Bisericii nu poate fi spovedit, pentru că de bunăvoie stă departe de adevăr. Şi aşa cade sub osânda anatemei Sfinţilor Părinţi.

Ortodoxia nu are cum să renunţe la acest cuvânt, „anatema”, care îi este propriu, aşa cum nici păstorul nu va renunţa niciodată la câinii care păzesc turma. Trebuie făcută o precizare: se reproşează Bisericii că a folosit prea des acest cuvânt dur şi că astfel s-a îndepărtat de Duhul lui Hristos. Adevărul este că dacă nu ar fi apărut ereticii Biserica nu ar fi folosit acest cuvânt. Deci vina este a celor care s-au îndepărtat de adevărul de credinţă. Biserica nu i-a pedepsit când i-a anatemizat, ci doar i-a ajutat să îşi conştientizeze starea de rătăcire.

Să presupunem că un om are lepră. Ce este mai bine să facă doctorul, să îi spună că are o răceală trecătoare sau să îi dea diagnosticul corect? Dacă nu i-ar spune adevărul şi i-ar da drumul, atunci leprosul i-ar mai îmbolnăvi şi pe alţii. La fel este cu ereticii. Dacă Biserica i-ar lăsa „în pace”, atunci ei nu şi-ar da seama cât de mare este distanţa care îi separă de adevăr. Deci nu Biserica îi molipseşte de „lepră”, ci ea constată doar că sunt leproşi.

Să nu se uite că Biserica dă anatema cu scop pedagogic, pentru a arăta ereticilor că merg pe calea întunericului, şi că pentru a merge pe calea mântuirii trebuie să se lepede de rătăcire. Erezia strică sufletele, le murdăreşte atât de tare încât ereticul care moare nepocăit se duce direct în iad. Numai dogmele dumnezeieşti oferă cadrul potrivit celui ce vrea să se mântuiască.

Putem spune că dogmele au şi rolul de garduri care separă poporul lui Dumnezeu de restul lumii. Cine vrea să stea în afara acestor „graniţe” îşi asumă autodistrugerea, îşi asumă chinurile veşnice. Pentru apărarea acestor „graniţe” Sfinţii Părinţi s-au luptat până la moarte, fiecare dintre ei fiind gata să apere cu preţul vieţii adevărul de credinţă.

Ca să nu se creadă că vremea Părinţilor care au iubit Ortodoxia mai presus decât propria lor viaţă a trecut, amintim un fragment din mărturisirea de credinţă a cunoscutului avvă Filothei Zervakos, unul dintre sfinţii secolului XX:

„Am fost şi sunt, prin harul lui Dumnezeu, pregătit să mă fi jertfit şi să mă jertfesc pentru credinţa ortodoxă şi tradiţiile Părinteşti, dacă o va cere timpul. Nu primesc, resping şi anatemizez: orice impietate, necredinţă, slavă deşartă, erezie şi greşeală, veche sau nouă, care este potrivnică credinţei ortodoxe şi tradiţiilor Apostolice şi patristice. Nu accept niciun fel de inovaţie sau învăţătură omenească străină, potrivnică învăţăturii şi credinţei ortodoxe sănătoase şi sfintelor tradiţii despre care Sinodul VII Ecumenic declară: «Toate inovaţiile sau adăugirile făcute pe lângă învăţătura formulată de pururea pomeniţii Părinţi ai Bisericii, să fie anatema!» „[78; 182].

Scrierea unei cărţi despre pericolul neopăgân şi despre modul în care Biserica îl respinge ar putea părea fără sens într-o ţară creştină cum este România. Dar un studiu îndelungat asupra grupărilor eretice din ţara noastră, precum şi discuţiile cu diferiţi creştini care se

consideră ortodocşi deşi se îndepărtează de învăţătura Bisericii în înţelegerea unor anumite probleme dogmatice, a avut ca rezultat conştientizarea dezvoltării fenomenului neopăgân în ţara noastră şi nevoia de a trage un semnal de alarmă.

România a fost realmente inundată de râurile rătăcirilor şi a ajuns să „clocească” ouăle multora dintre cucii întunericului (cucul este o pasăre care nu îşi cloceşte singură ouăle, ci le depune în cuiburile altor păsări; după ce puii de cuc ies din găoace încep să îi arunce afară din cuib pe ceilalţi, pentru a rămâne singurii stăpâni ai teritoriului). Ţara noastră este cuibul în care fel de fel de cuci, care de care mai „iniţiaţi”, vin şi îşi lasă ouăle. Din păcate puii lor cresc foarte repede şi se luptă din toate puterile să stăpânească cât mai mult din cuib.

Sondajele arată că populaţia României este majoritar ortodoxă, şi că Biserica Ortodoxă este recunoscută ca fiind Biserica naţională. Problema rătăcirilor duhovniceşti nu ar fi prea îngrijorătoare dacă peste 80% dintre români (câţi s-au declarat în sondaje ortodocşi) ar trăi ca fii ai Bisericii. Există însă trei probleme serioase privitoare la calcularea acestui procent.

Prima problemă este numărul mare de persoane care şi-au declarat formal apartenenţa la Biserica Ortodoxă, dar care chiar dacă vin din când în când la Biserică au anumite concepţii eretice (cred în reîncarnare, merg la „vindecători”, fac yoga...). Or, o persoană care crede în reîncarnare sau în altele asemenea stă sub anatema Sfintelor Sinoade Ecumenice şi a Sfinţilor Părinţi. Oricât de bună la suflet ar fi, oricât de multe fapte bune ar face, o asemenea persoană s-a rupt fără să îşi dea seama de Biserica din care a făcut parte.

A doua problemă este numărul mare de eretici care ascund faptul că au părăsit Biserica pentru a nu trezi în rândurile preoţilor o reacţie promptă şi pentru ca lupta împotriva sectelor să fie de proporţii reduse. Dacă de

exemplu s-ar face public faptul că mai puţin de 40% dintre locuitorii unui anumit judeţ din ţara noastră au rămas ortodocşi, atunci ierarhul locului ar fi obligat să ia măsurile necesare pentru a stârpi rătăcirea, după cum arată şi Canonul 123 al celui de-al optulea Sinod local de la Cartagina: „Dacă vreun episcop va fi neglijent faţă de eretici, ori în privinţa condicilor, ori în privinţa scaunelor, să se admonieze de către episcopii sârguincioşi vecini şi să i se arate neglijenţa lui ca să nu aibă cuvânt de apărare; iar dacă din ziua în care a fost admoniat, până în şase luni petrecând în aceeaşi eparhie, nu ar purta de grijă în privinţa celor ce sunt datori a se întoarce în unitatea sobornicească, cu unul ca acela să nu intre în comuniune, până când nu va îndeplini acest lucru (...)” [28; 296]. În momentul de faţă, având sondaje care nu fac altceva decât să lase impresia că activitatea grupărilor eretice este redusă, nu putem fi conştienţi de amploarea reală a fenomenului.

Cea de-a treia şi cea mai gravă problemă este următoarea: numărul de creştini îl recunoaştem nu după ce spun sondajele, ci după ce „spun” bisericile în zilele de duminică, după numărul de credincioşi care vin la Sfânta Liturghie (există în multe cazuri impedimente reale care îi împiedică pe creştini să vină la sărbătorile din timpul săptămânii – serviciu, şcoală... – deşi în unele cazuri – mai ales la unii pensionari, „impedimentul” principal este pierzătoarea de suflet patimă a comodităţii). Aşa cum într-o bătălie nu contează doar câţi au rămas pe câmpul de luptă, ci contează şi câţi au dezertat, tot aşa în ceea ce priveşte numărul de creştini nu contează atât ce spun sondajele, cât contează numărul celor care vin la slujbele Bisericii. Acest număr nu au cum să îl cunoască direct ierarhii. De fiecare dată când la vreo parohie se slujeşte o liturghie arhierească pentru respectiva comunitate este sărbătoare şi vin la biserică şi tinerii şi bătrânii, nevrând să rateze un asemenea eveniment (din punct de vedere

practic este foarte greu pentru episcopi să ţină legătura cu sutele de parohii pe care le păstoresc). Când arhiereul vine la vreo parohie şi găseşte biserica arhiplină nu poate să nu se bucure. Dar numai preotul paroh ştie câţi dintre acei oameni vin de obicei la slujbă, sau câţi au venit chiar din parohiile vecine pentru a-l vedea pe episcop slujind.

Din păcate la astfel de momente festive prea puţini preoţi consideră că este potrivit să aducă la cunoştinţa ierarhului starea reală a parohiei. Pentru a nu tulbura frumuseţea momentului, mulţi se mulţumesc să se bucure că a venit atâta lume.

După căderea dictaturii comuniste numărul celor care s-au apropiat de Biserică a crescut considerabil. Numărul celor care veneau la slujbă în perioada comunistă era, incontestabil, mult mai mic. Creşterea a fost firească şi s-a datorat libertăţii religioase recunoscute de către stat (ca să nu mai amintim elementele secundare care au facilitat-o: introducerea religiei în şcoli, crearea paracliselor în spitale...). În aceste condiţii cel care afirmă că numărul real de credincioşi ortodocşi este mult mai mic decât arată statisticile riscă să intre sub incidenţa ridicolului.

De aceea pentru a argumenta semnalul de alarmă pe care încerc să îl trag prin intermediul acestor rânduri voi trece la statistici mult mai precise. Capitala României, oraşul Bucureşti, are peste 2.500.000 de locuitori şi aproximativ trei sute de parohii. Un calcul estimativ arată că şi dacă toate bisericile ar fi arhipline, mai mult de 10 % dintre bucureşteni nu ar avea – fizic – cum să încapă în ele. Dar tot aşa cum la bisericile unde slujesc preoţi mai cunoscuţi lumea se înghesuie ca la târg, tot aşa la celelalte biserici mai rămâne destul loc liber. O statistică obiectivă arată că mai puţin de 10% dintre bucureşteni vin duminica la slujbă.

Deşi procentul de mai sus poate părea ambiguu, întâlnim o situaţie asemănătoare în marea majoritate a

parohiilor rurale. Deşi oamenii de la ţară sunt mai credincioşi, întâlnim foarte puţini tineri în biserică (şi foarte mulţi în locurile în care se pierd sufletele...). Dacă dintr-o parohie de 400 de persoane – dintre care s-au declarat ortodoxe 60%, la biserică vin numai 50, nu este obiectiv să ne mulţumim cu rezultatul sondajului „oficial”. Mai ales că sunt destule sate în care deşi sondajele arată liniştitor triumful Ortodoxiei, numărul persoanelor care merg la diferitele adunări neoprotestante depăşeşte numărul celor care merg la biserică. Numărul celor care merg în noaptea de Paşti la biserică este într-adevăr mare. Dar nu toţi cei care merg atunci la biserică sunt cu adevărat credincioşi. Noaptea de Paşti este pentru mulţi un spectacol, şi după ce vin „să ia lumină” se duc la cele mai pătimaşe petreceri.

Pentru unii ca aceştia se mâhnea Sfântul Calinic de la Cernica: „Ah! Aceştia sunt fiii luminii, cum îi numeşte Apostolul pe toţi creştinii? «Ca fiii luminii să umblaţi» (Efeseni 5, 8). Sunt oare aceştia ucenici ai lui Dumnezeu – Omul Iisus? Sunt ei copii ai Sfinţilor? Moştenitori ai atâtor mucenici, care ne călăuzesc şi care şi-au vărsat sângele şi care şi-au dat viaţa prin mii de chinuri, ca să nu facă vreun păcat care după înfăţişare era vrednic de iertare, adică să se lepede de credinţă numai cu gura, dar să o păstreze în inimă? De unde provin toate acestea? Din slăbirea credinţei. E limpede că ne-am apropiat de acele nenorocite timpuri de care a vorbit Domnul îndoindu-Se, că atunci când va veni pe pământ va găsi oare credinţa pe care a sădit-o cu atâtea pilde şi a cultivat-o cu dumnezeiescul Său sânge”. [68; 9].

După învăţătura Sfinţilor Părinţi, creştin este numai cel care ia parte la slujbele Sfintei Biserici. A existat chiar o pravilă care spunea că „cel care lipseşte la mai mult de trei liturghii să fie scos din comunitate!”. Dacă s-ar mai ţine cont de ea astăzi atunci bisericile ar fi aproape goale (dar şi cei care ar rămâne, ar fi creştini adevăraţi, nu

numai cu numele…).

E adevărat că Biserica dovedeşte îngăduinţă şi înţelegere pentru cei păcătoşi, şi că până când se va stabili mai precis de către un sinod dacă cei care vin la biserică numai la sărbătorile „mari” pot sau nu pot fi împărtăşiţi, aceştia mai au încă libertatea de a se considera „buni credincioşi”.

Totuşi putem considera modul în care ei înţeleg Biserica drept o erezie soteriologică: li se pare că dacă au fost botezaţi şi dacă îşi imaginează că se vor pocăi înainte de moarte atunci au tot ce le trebuie ca să se mântuiască. Dar nu aceasta este înţelegerea corectă a Bisericii: Biserica este Trupul lui Hristos în care cine nu trăieşte ca mădular viu, se usucă şi moare. Rolul Sfintei Biserici nu este numai de a boteza şi de a da iertare de păcate celor aflaţi în pragul morţii, ci este acela de a creşte sufletele în urcuşul duhovnicesc spre Împărăţia Cerurilor.

Revenind la ideea că foarte puţini clerici sunt conştienţi de amploarea fenomenului neopăgân, vom accentua ideea că lucrurile nu trebuie să rămână aşa. Încetul cu încetul, cu cât preoţii şi ierarhii vor înţelege cât de mare este asaltul neopăgân, cu atât replica dată va fi mai roditoare. Pentru a da un exemplu pentru felul în care ierarhia Bisericii poate afla starea reală a baricadelor rătăcirii, vom reproduce un chestionar alcătuit în 1984 de Vatican – prin Secretariatul pentru Unirea Creştinilor, chestionar trimis Conferinţelor episcopale şi dicasteriilor cu scopul de a înlesni cunoaşterea şi combaterea caracatiţei neopăgâne (oricât am critica spiritul iezuit al Vaticanului, uneori se dovedeşte mai folositor decât melancolia balcanică):

„1) Vă rugăm să indicaţi în ce măsură se pune problema sectelor în ţara sau regiunea dumneavoastră. Indicaţi, de exemplu: tipurile de secte (de origine creştină sau de altă origine…), importanţa numerică a adepţilor lor; ce atractivitate exercită asupra catolicilor?

2) Care sunt principalele probleme pastorale puse de acest fenomen? Care grupuri de catolici sunt mai lovite? Tinerii? Familiile?

3) Cum a intervenit Biserica din ţara sau regiunea dumneavoastră în faţa acestui fenomen? A făcut, de exemplu, un recensământ al sectelor, a făcut cercetări, a elaborat un directoriu, un plan de acţiune pastorală…?

4) Care sunt cauzele aparente ale succesului sectelor la catolicii din ţara sau regiunea dumneavoastră? (Condiţii socioculturale sau politice speciale, nevoi religioase sau psihologice nesatisfăcute…)?

5) Ce atitudine evanghelică este bine de adoptat în faţa acestui fenomen?

6) Vă rugăm să ne indicaţi principalele documente sau cărţi publicate (de către catolici sau şi de către membrii altor Biserici sau comunităţi ecleziale care trebuie, la rândul lor, să facă faţă acestei probleme) cu privire la problematica sectelor în ţara sau regiunea dumneavoastră.

7) Care sunt persoanele cele mai competente care ar putea participa, în viitor, la aprofundarea acestei consultări?” [75; 36].

Chestionarul acesta (cu toate insuficienţele sale) ar putea să fie o lecţie pentru cei care cred că nu trebuie să ne ostenim combătând mişcările eretice din vremurile noastre. Totuşi, un astfel de chestionar (chiar făcut de ierarhii ortodocşi) nu rezolvă prea multe probleme. Feţele înşelării sunt cât se poate de schimbătoare, asemenea culorii cameleonului. Doar chestionarul de mai sus provine din mediul catolic contemporan – mediu destul de pervertit prin mai multe „filiere” neopăgâne (de la „avva” Teilhard de Chardin până la tehnicile Zen practicate în unele mănăstiri catolice). Dar chiar dacă unele forme ale rătăcirii vor scăpa vigilenţei celor care pot întocmi astfel de chestionare, cel puţin restul vor fi tratate cu seriozitate.

Din păcate foarte puţini dintre creştini iau în serios

semnalele de alarmă privitoare la răspândirea rătăcirilor (tăcerea nu este totală – există şi clerici care prin predici sau scrieri combat aceste rătăciri). Pe cât de mare este vina clericilor care nu veghează asupra turmei, pe atât de mare este vina păstoriţilor care nu vor să ia aminte la povăţuirile păstorilor. Mai mult chiar, cea mai mare parte dintre cei rătăciţi nu vor să vadă în aceste povăţuiri o chemare la pocăinţă, ci se mulţumesc să păstreze o atitudine de superioritate.

Pentru a înţelege modul în care creştinii aflaţi în rătăcire privesc încercările preoţilor de a feri turma de erezie cităm un fragment din „Scrisoarea către părinţii care-şi prigonesc copiii”:

„Nu era nicio sărbătoare religioasă în calendarul creştin ortodox. Era pur şi simplu într-o miercuri. Parohul a avut ca invitat un alt preot. S-au citit douăsprezece evanghelii (se pare că se slujea Sfântul Maslu la care se citesc şapte sau opt şi nu douăsprezece evanghelii – n.n.). Răstimp în care cei doi predicau: «Fiţi cu băgare de seamă, iubiţi credincioşi, zise invitatul, că au apărut tot felul de secte, păziţi-vă copiii!»… «Da, completă parohul, şi la noi în oraş se află puternica sectă Elta, foarte periculoasă»… şi tot aşa, când cu o evanghelie, când cu puternica «sectă periculoasă», şi dă-i, şi dă-i, ca la minunatele lecţii de «ateism ştiinţific» de acum câţiva ani când, vai! deodată un urlet puternic a întrerupt slujba. Dacă sub domnia satanicului de acum câţiva ani cineva întrerupea slujba de ateism ştiinţific, îl păpau «băieţii cu ochi albaştri», acum însă, dă-i şi dă-i, când cu evanghelia, când cu «periculoasa sectă», a răsunat un urlet, şi iar o evanghelie, şi iar un urlet, în sfârşit, totul s-a terminat cu un scheunat prelung… Oameni buni, urlase şi scheunase în timpul slujbelor oficiale în sfânta catedrală a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt o femeie! Lumea era îngrozită, şi atunci răsună altă voce în biserică: «oameni buni, nu acesta este adevărul despre ELTA, citiţi revista cu acest nume, duceţi-

vă la cursurile filialei din oraşul nostru, adică mergeţi la izvoare…» Vocea era… un copil! O parte din oameni s-au înghesuit în jurul lui şi al prietenilor săi: «Spune-ne, spune-ne tu, copilule, adevărul!», îl rugau ei atât în biserică cât şi afară (…).

Am scris că «lupii au intrat în altarele Domnului». Să demonstrăm în continuare acest mecanism diabolic. Preotul a spus un neadevăr în Sfântul Altar (chipurile, prin avertizarea asupra sectei n.n.). Adică o minciună. Aceasta se numeşte blasfemie. Lupul când urlă în pustie îi răspunde un alt lup. În cazul de faţă, al doilea lup a fost femeia care a urlat (…)

Când am relatat acest caz nemaipomenit cuiva care cunoaşte care sunt aceste relaţii în cadrul clerului, omul mi-a răspuns: «O, să nu crezi cumva că cei doi preoţi au făcut ce-au făcut de capul lor». Cu alte cuvinte, tot jalnicul spectacol (adică demascarea pericolului sectar! n.n.) a fost dirijat de mai sus, adică de superiorii în grad bisericesc” [72; 17].

Am reprodus – cu strângere de inimă – acest fragment care arată foarte expresiv cum este privită misiunea păstorilor de a veghea asupra turmei. Nu era anormal ca o persoană posedată să urle în timpul slujbei (doar pentru aceasta sunt aduşi demonizaţii în biserică, pentru a fi eliberaţi din lanţurile diavoleşti). Dar este anormal ca cineva să tragă concluzia că aceste urlete, care dovedeau tocmai faptul că pe diavol îl ardea puterea dumnezeiască invocată în rugăciune, se datorau unei predici apologetice.

Dacă s-ar fi dus la ELTA sau la oricare altă grupare eretică, demonizatul nu ar fi avut de ce să urle, s-ar fi simţit „în familie”. Este bine să se înţeleagă că numai în Biserică demonizaţii pot afla tămăduire. Deşi există o sumedenie de grupări eretice sau de „vindecători” care pretind că alungă duhurile necurate, de fapt acolo liniştirea celui bolnav este superficială şi se datorează

tocmai acceptării ereziei (există unele „vindecări” care par atât de spectaculoase – cu urlete, zgomote stranii, miros de fum, încât sunt uşor de confundat cu cele reale care au loc numai în Casa Domnului).

Dacă bolnavul ar părăsi calea întunericului şi ar vrea să se întoarcă în Biserica Ortodoxă, atunci diavolul, simţind că îl pierde din gheare, l-ar chinui din nou până când Dumnezeu va socoti că este momentul să îşi arate puterea tămăduitoare. Şi, o altă piatră de poticnire: mai de folos îi este celui demonizat să moară în suferinţă decât să accepte o vindecare de moment care îi va aduce chinuri veşnice.

Este tulburător modul în care ereticii se împotrivesc încercărilor păstorilor Bisericii de a-i întoarce pe drumul cel bun (cazul prezentat mai sus fiind clasic). Dacă cei rătăciţi ar fi căutat cu inima curată adevărul, atunci, după cum arată Sfântul Atanasie cel Mare, „n-ar fi căzut în atâta neruşinare încât să se împotrivească şi celor ce, căzând ei, voiesc să-i ridice, ba să-i socotească mai vârtos duşmani pe cei ce-i îndeamnă la dreapta credinţă. Dar precum se vede, ereticul este cu adevărat viclean şi are inima stricată şi aplecată spre necredinţă în toate privinţele. Căci, iată, fiind respinşi în toate şi goliţi de orice înţelegere, nu se ruşinează, ci ca fiara numită de miturile eline «hidră», după ce sunt ucişi şerpii dinainte, naşte alţi şerpi, întrecându-se cu ucigătorul lor prin naşterea altora, aşa şi duşmanii şi urătorii lui Dumnezeu, plângând sufleteşte pe ruinele argumentelor ce le-au folosit, născocesc alte şi alte argumente prosteşti. Şi socotind că adevărul e duşman al lor, născocesc obiecţii noi împotriva lui, ca să se arate prin toate şi mai duşmani ai lui Hristos” [12; 390].

Este oarecum delicat să afirmăm că toţi ereticii sunt vicleni şi aplecaţi spre necredinţă „în toate privinţele”. Este bine să nu se treacă cu vederea faptul că unele rătăciri par foarte logice, că par bine argumentate scripturistic (exemplu: teoria mântuirii tuturor,

apocatastaza). Uneori este extrem de dificil a convinge pe cineva că se află în rătăcire. O persoană poate spune că practica yoga a ajutat-o să fie mai bună, mai echilibrată. Dar o astfel de bunătate este urâciune înaintea Domnului. Dracul mâniei se retrage tocmai pentru a face loc dracului ereziei. De multe ori oamenii judecă superficial realitatea şi în numele progresului spiritual devin slujitori ai întunericului.

Uneori faptele de caritate pe care le fac ereticii le sunt piedică pentru a ajunge la Hristos (chiar donaţiile făcute mănăstirilor, orfanilor sau bolnavilor). Ei se gândesc că dacă fac atâta bine înseamnă că sunt pe placul lui Dumnezeu. Dar pe placul lui Dumnezeu nu pot fi câtă vreme resping adevărul Bisericii.

Totuşi, ereticii sunt oameni ca şi noi, cu suflet ca şi noi, cu probleme ca şi noi. Sunt ieşiţi dintre noi. Să înţelegem că Hristos S-a răstignit pentru toţi oamenii, şi că oricând ereticii se pot pocăi şi pot dobândi Împărăţia Cerurilor.

Creştinii zilelor noastre sunt asaltaţi de mulţimea ereziilor care se înmulţesc din zi în zi. Conştient de imposibilitatea practică de a le combate cu activie pe fiecare în parte, cunoscutul părinte duhovnicesc Epifanie Teodoropoulos afirma: „ca să se combată toate neghiobiile ce se scriu împotriva creştinismului ar trebui următoarele: creierii să fie munţi, copacii tocuri, marea cerneală şi câmpiile hârtie” [71; 162]. Ne-ar fi fost peste putinţă a combate toate aceste neghiobii. Am încercat să lămurim măcar câteva dintre ele.

Ar fi foarte bine dacă cei care citesc această carte ar fi capabili să înţeleagă măcar o parte din „tehnica” prin care vrăjmaşul atrage lumea în erezie. Cel care priveşte cu atenţie observă că „tehnica” este aproape aceeaşi. Sau mai bine zis, cu toată varietatea amănuntelor, ecuaţia are câteva constante care nu sunt greu de observat. Şi chiar dacă aici nu sunt prezentate decât câteva dintre aceste

constante, ele înlesnesc punerea în evidenţă a întregului arsenal diavolesc.

Atunci când vrem să ştim mai mult despre modurile în care se manifestă înşelarea este bine să înţelegem că unul dintre motivele principale pentru care cei de lângă noi s-au lăsat amăgiţi este tocmai faptul că au avut prilej de sminteală. Foarte puţini sunt cei care au părăsit Biserica după ce au înţeles că ea este Trupul lui Hristos. Majoritatea au părăsit-o tocmai pentru că nu cred aceasta, pentru că au avut de ce să se smintească şi această sminteală le-a oferit o perspectivă deformată asupra Bisericii. De multe ori comportamentul creştinilor (adică al nostru) lasă de dorit. Şi uneori chiar şi al păstorilor. Deci înainte de a ne pripi să îi judecăm aspru pe cei care au căzut în îngrozitorul păcat al ereziei, să ţinem seama şi de modul în care am reuşit să îi convingem că suntem cu adevărat ai lui Hristos.

Bineînţeles că ideal ar fi ca oricât de mari ar fi smintelile, oamenii să nu părăsească Biserica; dar diavolul, artizanul acestor sminteli, face totul ca sminteala să fie cât mai mare şi cât mai mulţi oameni să caute adevărul în altă parte. Oferim mai jos o mostră clasică de sminteală, un extras din „Taxele Cancelariei Apostolice” – o broşură ce conţinea tarifele de răscumpărare a păcatelor prin indulgenţele care au fost atât de răspândite în spaţiul catolic:

„Uciderea unui episcop – 36 tournois, 9 ducaţi; uciderea unui abate – 24 tournois; uciderea unui preot – 18 tournois, 4 ducaţi; uciderea unui mirean – 2 tournois, 4 ducaţi; uciderea soţiei de către un soţ care vrea să se recăsătorească – 8 tournois, 2 ducaţi; infanticid – 4 tournois, 1 ducat; avort 4 tournois, 1 ducat; incest – 4 tournois; depravare – 4 tournois; iertarea pentru orice fel de crimă – 80 tournois, 20 ducaţi” [15; 82].

Citirea acestei liste stârneşte indignare, pentru că oricine îşi dă seama că o asemenea neguţătorie nu are

nimic în comun cu duhul Evangheliei, ci numai cu duhul întunericului. Este firesc că au existat oameni ca Martin Luther care au înţeles că Biserica Catolică se afla pe drumul spre prăpastie. Nu este greşeala reformatorilor că s-au îndepărtat de o instituţie care semăna foarte puţin cu Biserica primelor veacuri; dacă li se poate reproşa ceva cu îndreptăţire, este faptul că nu au ştiut să caute adevărul în Ortodoxie, în Biserica Mamă, din care catolicismul, care şi-a însuşit un duh străin, duhul lumii acesteia, s-a desprins… Da, mulţi s-au îndepărtat în veacul al XVI-lea de Biserica Catolică tocmai datorită refuzului de a accepta că harul iertării păcatelor se poate cumpăra cu bani, de a accepta acest nou tip de simonie îmbrăcată într-o falsă binecuvântare.

Chiar dacă în Biserica Ortodoxă nu există statornicite rânduieli care să poată produce o asemenea tulburare, totuşi la anumite biserici şi chiar mănăstiri există – şi nu e bine să trecem cu vederea – anumite „rânduieli locale” care au produs sminteală (şi vor mai produce până când ierarhii vor lua măsurile cuvenite). Să ne aducem aminte cât de aspru predicau Sfinţii Părinţi împotriva clericilor căzuţi în păcatul ereziei. Ei predicau aşa tocmai pentru că existau preoţi care sminteau poporul. Dacă în zilele noastre nimeni nu mai predică împotriva unor astfel de scăderi (în afara mass-mediei care nu o face pentru îndreptarea situaţiei, ci numai pentru defăimarea Bisericii), aceasta se întâmplă nu pentru că situaţia s-a remediat, ci pentru că nu prea mai sunt voci care să cuvinteze „contra curentului”.

Cartea aceasta nu este o carte scrisă împotriva cuiva, nu este scrisă pentru a condamna pe cineva, nici pentru a da cu piatra în cei căzuţi în erezie. Vrea să fie o mână întinsă celor căzuţi în prăpastia pierzării, sau mai degrabă un îndemn adresat credincioşilor de a-i ajuta pe cei căzuţi să se ridice.

Dacă, citind această carte, cineva îşi dă seama că

fratele sau mama sa a fost atins de virusul ereziei, şi încearcă să îndepărteze acest virus, atunci această carte nu a fost scrisă degeaba. Sau dacă un singur cititor îşi dă seama că diavolul l-a păcălit şi l-a rupt de Hristos, şi dacă se întoarce fără şovăială „acasă”, pocăindu-se, atunci acel cititor va putea simţi că această carte îi este dedicată. I-aş mulţumi că a avut răbdarea să o citească, trecând cu vederea neajunsurile ei, şi i-aş cere să mă pomenească în rugăciunile sale...[5]

Să ţinem minte îndemnul Sfântului Ioan Damaschin: „Fraţilor, să stăm pe piatra credinţei şi pe Predania Bisericii, nepărăsind hotarele pe care le-au pus Sfinţii noştri Părinţi, nedând prilej celor ce vor să izvodească şi să strice zidirea Sfintei lui Dumnezeu sobornicești şi apostoleşti Biserici. Căci dacă s-ar da voie oricui ar voi,

---

5 „Domnule Danion Vasile, vă rog să arătaţi îngăduinţă faţă de mine şi să îmi împărtăşiţi câteva lucruri. Să mă iertaţi pentru îndrăzneala mea, dar am citit un articol dubios despre dumneavoastră si aş vrea să mă pot încredinţa că am o imagine corectă despre dumneavoastră. Daca doriţi îmi răspundeţi, dacă nu, nu. Eu sunt doar un om păcătos, cu o curiozitate pe care o puteţi demonta răspunzând. Am înţeles că o anumită perioadă aţi considerat yoga ca pe calea sau ca pe o cale spre Dumnezeu. Vreau să ştiu dacă consideraţi acea perioadă ca o rătăcire (chiar dacă căderile sunt uneori folositoare) în afara Bisericii Ortodoxe, în afară de calea spre Dumnezeu. Mai practicaţi vreo forma de yoga? Mai simpatizaţi cu filosofii si idei orientale yoghine? Actualmente sunteţi în ascultare faţă de Biserică prin părinte duhovnic? Mărturisiţi crezul ortodox si nimic altceva? Iertaţi-mi curiozitatea şi nu mi-o luaţi în nume de rău, vă rog. Aştept e-mail-ul dumneavoastră. Doamne-ajută!” Am primit cu tristeţe această scrisoare, şi am fost surprins de faptul că după toate cărţile pe care le-am publicat până acum nu a fost clară ruperea mea de rătăcirile yoghine şi primirea în întregime a învăţăturii ortodoxe. Articolul în cauză, singurul articol de acest gen, a apărut pe un site ortodox, şi mai mulţi cititori mi-au scris că au încercat să îmi ia apărarea. Un bătrân din Pateric a răbdat toate defăimările, dar nu şi pe aceea că este eretic. Aş vrea ca cele scrise în capitolul precedent să fie considerate o mărturisire de credinţă, nu doar expunerea unei învăţături bisericeşti. Am scris pentru că am crezut în adevărul celor mărturisite...

după puţină vreme tot trupul Bisericii se va strica” [56; 47].

Să îl iubim pe Hristos, să ţinem poruncile Sale şi să îl mărturisim celorlalţi. Asta e calea mântuirii. Între cele mai frumoase cuvinte despre această cale se află şi cele pe care ni le spune Avva Efrem Aghioritul: „Domnul a spus şi rosteşte continuu din Sfânta Sa Evanghelie: «Cel care este sluga Mea credincioasă, cel ce se luptă cu vitejie pentru numele Meu, cel ce s-a botezat în numele Meu şi a rămas credincios şi mărturiseşte despre Mine în faţa oamenilor, cel ce Mă propovăduieşte ca Dumnezeu adevărat întrupat în om, cel care zice că M-am răstignit şi am înviat din iubire pentru oameni, despre acela voi mărturisi şi Eu în faţa îngerilor Tatălui Meu, în faţa îngerilor din ceruri».

Preamărit şi fericit este omul creştin, drept-credinciosul care va mărturisi în faţa tiranilor, în faţa ateilor, în faţa materialiştilor şi raţionaliştilor, dumnezeirea Hristosului nostru. Biserica noastră crede şi mărturiseşte că va naşte sfinţi până în vremurile de pe urmă, până la sfârşitul veacurilor, că va arăta fii sfinţi şi vrednici de cunună.

După cum vedem, astăzi nu avem oameni care să se nevoiască precum vechii asceţi şi pustia nu mai arată ca atunci sfinţi făcători de minuni şi purtători de duh. Care vor fi, deci, sfinţii timpurilor de pe urmă, de vreme ce nu lucrăm nevoinţa şi virtutea vechilor asceţi şi monahi? Trebuie să credem neclintit că în vremurile de pe urmă, în care am intrat deja, oamenii sfinţi vor fi aceia care vor da mărturie despre Iisus al nostru şi vor propovădui şi vor spune răspicat că Hristosul nostru este Dumnezeu adevărat, întrupat în om. Prin această mărturisire se vor încununa şi se vor sfinţi”. [25; 11].

Despre credinţa în reîncarnare

„Cea mai mare contribuţie a Indiei adusă lumii este să îi ofere o viziune spirituală a omului. Iar lumea face bine dacă se deschide de bunăvoie acestei străvechi

înţelepciuni ca să dobândească prin ea o îmbogăţire pentru viaţa omenească” [*36*; *139*].

— *Papa Ioan Paul al II-lea* – Părintele Cleopa Ilie mărturisea că „cea mai mare nebunie, păgânătate şi rătăcire de la adevăr este de a crede cineva că după moarte sufletul omului intră în alte trupuri de oameni, dobitoace…” [40; 325]. Această afirmaţie poate părea cam aspră, dar este cât se poate de adevărată, este exprimarea concisă a modului în care Biserica lui Hristos priveşte teoria reîncarnării.

Ştim că unul dintre elementele cele mai importante ale credinţei creştine este lămurirea învăţăturii despre viaţa de după moarte, despre Judecata sufletelor şi despre învierea morţilor. Strâns legată de această învăţătură este combaterea rătăcirilor teoriei reîncarnării, una dintre cele mai periculoase concepţii păgâne care încearcă şi reuşeşte să se strecoare astăzi în minţile credincioşilor.

Cu greu găsim rătăciri care să fie primite de către credincioşi atât de uşor cum este primită credinţa în reîncarnare. Dintr-un anumit punct de vedere, acest lucru este uşor de înţeles. Că Maica Domnului a rămas fecioară şi după naştere cred toţi creştinii ortodocşi care vin duminica la slujba Sfintei Liturghii; de ce cred astfel? Pentru că aşa învaţă Biserica. Puţini dintre ei se întreabă ce implicaţii directe are asupra vieţii lor acceptarea acestui adevăr.

Atunci când este vorba de ceea ce se întâmplă cu sufletul după moarte, siguranţa cu care oamenii îşi recunosc concepţiile în punctul de vedere bisericesc este mult diminuată. Starea de fapt este următoarea: deşi o persoană care crede în reîncarnare se consideră creştină (şi procentul unor astfel de persoane este foarte mare), după învăţătura Bisericii ea este ruptă de trupul lui Hristos şi stă sub condamnarea anatemei.

Vom încerca să arătăm câteva dintre motivele pentru care Biserica osândeşte cu vehemenţă teoria reîncarnării

şi pe cei care o acceptă. Nici în cazul acestei controverse argumentele aduse de către Biserică nu vor fi în măsură să îi convingă pe cei înşelaţi să se lepede de rătăcire. Dar aceste argumente sunt suficiente pentru creştinul care crede în adevărul propovăduit de Hristos. Unul dintre semnalele de alarmă care arată înşelarea specifică vremurilor pe care le trăim este tocmai faptul că, deşi vor să ducă o viaţă curată şi să meargă pe calea mântuirii, un număr mare de credincioşi s-au lăsat înşelaţi de această credinţă orientală. Dar credincioşii care cred în reîncarnare sunt rupţi de Hristos. Sunt, fără să îşi dea seama, fii ai Noii Ere de apostazie, deşi puţini dintre ei au acceptat rătăcirea conştientizând gravitatea unei asemenea opţiuni.

Cinci dintre motivele cel mai des întâlnite pentru care un creştin crede în reîncarnare sunt următoarele:

1. faptul că se îndoieşte că Biserica deţine adevărul de credinţă şi că învăţătura Bisericii este în întregime fără greşeală;

2. faptul că nu este conştient de păcatul ereziei căreia i se face părtaş;

3. faptul că i se pare că a găsit în Sfânta Scriptură dovezi privitoare la reîncarnare;

4. faptul că nu găseşte o explicaţie mai potrivită pentru suferinţele unui număr foarte mare de oameni decât aceea că aceştia suportă consecinţele propriilor greşeli din vieţile anterioare;

5. faptul că o credinţă conform căreia oamenii au şansa de a-şi îndrepta greşelile într-o viaţă viitoare i se pare mai potrivită cu învăţătura Dumnezeului care îi iubeşte pe oameni decât credinţa într-un Dumnezeu pedepsitor care îi osândeşte pe oameni la chinuri veşnice.

Este evident că mulţi dintre cei care se află în diferite rătăciri nu sunt conştienţi că au o credinţă diferită de cea pe care a propovăduit-o Hristos, sau nu consideră că îndoiala pe care o au faţă de unele puncte din învăţătura

Bisericii are consecinţe grave.

Nimeni nu poate nega că dacă ar avea de ales între un Dumnezeu care îi mântuieşte pe toţi oamenii şi un Dumnezeu care primeşte în frumuseţile raiului numai o mică parte dintre oameni, iar pe ceilalţi îi trimite în iad, l-ar alege pe primul. Nimic nu este mai clar în Noul Testament decât imaginea Fiului lui Dumnezeu care a primit moartea jertfelnică din dragoste pentru oameni. Ar putea fi Hristos atât de aspru încât să nu îşi reverse mila Sa iubitoare şi asupra celor din iad?

La o astfel de întrebare nu este bine să se dea un răspuns pripit. Dacă omul poate da răspunsuri exacte despre lucrurile pe care le-a făcut el însuşi, în ceea ce priveşte problema sufletului după moarte lucrurile îl depăşesc. Omul nu este Dumnezeu ca să ştie cum este mai bine, şi de aceea nu îi rămâne decât să primească lucrurile aşa cum le-a lăsat Dumnezeu. Este de netăgăduit faptul că dacă Dumnezeu ar fi putut să îi mântuiască pe toţi oamenii, atunci ar fi făcut-o şi iadul s-ar fi golit pe loc.

Dumnezeu i-a creat pe oameni astfel încât să ajungă cu toţi în rai, dar omul a ales păcatul. Şi dacă Dumnezeu i-a lăsat această libertate, înseamnă că nu putea fi altfel. Dumnezeul Bisericii nu este un Dumnezeu capricios care se joacă cu destinele oamenilor, care alege să îi bucure sau să îi chinuiască în veşnicie. Dacă Dumnezeu l-a creat pe om în aşa fel încât să aibă libertatea de a alege păcatul şi de a suporta consecinţele sale, înseamnă că aşa este mai bine (chiar dacă nu ne este dat nouă a înţelege de ce este aşa).

Faptul că Dumnezeu ne-a făcut liberi arată că avem putinţa de a nu îl asculta, că avem putinţa de a ne îndepărta de El. Este greu de înţeles pentru mintea omenească de ce Dumnezeu nu este mai puţin aspru în încercarea de a-l convinge pe om să i se supună, de ce nu găseşte mijloace pentru a-i mântui pe toţi oamenii.

Dumnezeu, Cel care cunoaşte toate tainele vieţii

omeneşti, nu a vrut ca omul să îi fie rob. Dumnezeu nu l-a creat pe om pentru că ar fi avut nevoie de ceva, pentru că ar fi vrut să fie slujit. Atotputernicul Dumnezeu l-a creat pe om din dragoste, pentru ca omul să se poată bucura în veşnicie de comuniunea cu El. Ori bucuria, ca şi dragostea, nu se pot manifesta decât într-un suflet liber. Nimeni nu poate descoperi vreun medicament care să bucure sufletul, şi nici vreun drog care să nască în suflet sentimente de dragoste adevărată.

Dacă sufletul nu vrea să se deschidă faţă de Dumnezeu, el trebuie să îşi asume consecinţele acestei alegeri. Dumnezeu nu are cum să mântuiască pe nimeni cu forţa. Dar în acelaşi timp El încearcă toate mijloacele pentru a ne mântui. Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a murit pe cruce pentru păcatele noastre, vădind dragostea Sa pentru neamul omenesc. Este rândul oamenilor să răspundă dragostei arătate de Dumnezeu. Şi în funcţie de acest răspuns îi aşteaptă fericirea sau osânda veşnică.

Cei care vor să creadă în mântuirea tuturor, atât a celor cu viaţă curată cât şi a celor care au murit nepocăiţi (concepţie denumită apocatastază), se află în contradicţie cu învăţătura Sfintei Scripturi.

Această teorie condamnată de Biserică s-a răspândit totuşi în secolul XX peste tot unde iubirea patimilor a fost mai puternică decât iubirea virtuţii. Un observator al mediului protestant, Richard J. Buckham, constata că „până în secolul al XIX-lea aproape toţi teologii creştini au susţinut realitatea chinului etern în iad… (pentru ei era) o parte la fel de indispensabilă a credinţei creştine universale ca şi doctrina despre Treime şi întrupare. Începând cu 1800, situaţia s-a schimbat în întregime, şi nicio învăţătură tradiţională nu a fost abandonată pe scară atât de largă ca cea despre pedeapsa eternă. Susţinătorii ei printre teologii de astăzi sunt mai puţini ca niciodată înainte… Printre cei mai puţin conservatori, salvarea universală, fie ca speranţă, fie ca dogmă, este acum atât de

larg acceptată încât mulţi teologi o presupun fără să mai caute dovezi” [10; 44].

Iată un fragment din descrierea unei slujbe a charismaticilor: „Într-o seară am predicat despre iad. Peste tot oamenii au izbucnit în râs. Cu cât le vorbeam mai mult despre iad, cu atât râdeau mai mult”. [49; 41]; (chiar dacă râsul patologic este specific charismaticilor, ironizarea învăţăturii despre iad este prezentă în multe dintre grupările „creştine”).

Observând în lumea occidentală o largă răspândire a concepţiei mântuirii colective (iadul nefiind considerat veşnic), putem vedea în ea o primă treaptă pentru acceptarea teoriei reîncarnării. Iată de ce gândirea new-age-istă se foloseşte atât de insistent de generoasa idee a mântuirii tuturor, mult mai aproape de inimile celor care văd în ea izbăvirea de suferinţa veşnică.

Biserica Ortodoxă nu a preferat şi nu preferă nimic adevărului. Chiar dacă uneori adevărul este asemenea unei doctorii amare, el este singurul care duce la mântuire. Învăţătura despre apocatastază a fost condamnată de mai multe ori de-a lungul istoriei: „Dacă cineva învaţă sau cugetă că pedeapsa demonilor şi a oamenilor păcătoşi nu va fi veşnică, ci va avea un sfârşit, şi că atunci va avea să urmeze o restabilire a tuturor în fericire, să fie anatema” [61; 162]. Sinodul ce a avut loc la Constantinopol în 543 a hotărât: „Dacă cineva crede în fabuloasa preexistenţă a sufletelor şi în acea condamnabilă restaurare (apocatastază), adică restabilirea tuturor lucrurilor cum erau la început, să fie anatema” [61; 162].

Concepţia despre reîncarnare este strâns legată de cea despre preexistenţa sufletelor. Biserica învaţă că sufletele omeneşti nu au fost create de la începutul lumii sau că ar fi „scântei divine”, părticele de dumnezeire. Sufletul fiind creat de Dumnezeu nu poate să fie o parte desprinsă de Creator. Aşa cred numai cei care confundă creaţia cu Creatorul şi susţin vechile idei panteiste.

Dumnezeu a rânduit ca sufletul să existe din aceeaşi clipă în care apare şi embrionul uman în care se va sălăşlui. Astfel, fătul creat este rod al dragostei părinteşti, nefiind posibilă existenţa unui suflet care are libertatea de a se întrupa (şi nici măcar de a exista) independent de părinţi.

Atât în teoria reîncarnării cât şi în cea a preexistenţei sufletului se poate observa foarte uşor o implicaţie directă: dacă sufletul există independent de părinţi, şi de-a lungul mai multor vieţi fiecare suflet a avut mai multe perechi de „părinţi”, unicitatea relaţiei părinte-copil dispare. Odată cu ea dispare fundamentul dragostei dintre părinţi şi copii, dragoste care stă la baza familiei. Dacă în societatea hindusă anumite tradiţii foarte puternice menţineau strânsă legătura dintre părinţi şi copii, chiar dacă aceştia credeau în reîncarnare, în societatea contemporană, refractară faţă de orice formă de tradiţionalism, credinţa în reîncarnare generează puternice conflicte între generaţii, tinerii căutând cu orice preţ să îşi manifeste independenţa faţă de cei pe care nu îi mai recunosc drept părinţi în adevăratul sens al cuvântului.

Bineînţeles că nu implicaţiile sociale ale acestei credinţe orientale sunt cele mai grave, ci cele duhovniceşti. Cel ce crede în reîncarnare nu recunoaşte învăţătura Bisericii despre Judecata sufletelor şi despre învierea morţilor. Pentru că totuşi foarte mulţi oameni cred că au găsit în Sfânta Scriptură dovezi despre reîncarnare, şi implicit neagă că s-ar afla în rătăcire, să ne oprim puţin asupra textelor de Dumnezeu inspirate.

„Vine ceasul în care toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, şi vor ieşi cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândirii” (Ioan 5, 28 – 29).

„Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morţilor? Dacă nu este înviere a morţilor, nici Hristos n-a înviat. Şi

dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică şi credinţa voastră. (...) Dar acum Hristos a înviat din morţi, fiind începătură (a învierii) celor adormiţi. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor. Căci precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia”. (I Cor. 15, 12 – 22).

„Dar va zice cineva: Cum înviază morţii? Şi cu ce trup au să vină? Nebun ce eşti! Tu ce semeni nu dă viaţă, dacă nu va fi murit. Şi ceea ce semeni nu este trupul ce va să fie, ci grăunte gol, poate de grâu, sau de altceva din celelalte (...). Aşa este şi învierea morţilor: se seamănă (trupul) întru stricăciune, înviază întru nestricăciune” (I Cor. 15, 36 – 42).

„Morţii Tăi vor trăi şi trupurile lor vor învia” (Isaia 26, 19). „Eu ştiu că Răscumpărătorul meu este viu şi că El, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar această piele a mea ce se destramă” (Iov 19, 25).

Considerăm potrivită pentru încheierea acestui mănunchi de citate scripturistice reproducerea unei afirmări clare a învierii, care poate fi găsită de oricine vrea să înţeleagă învăţătura biblică despre acest subiect: „Fost-a mâna Domnului peste mine şi m-a dus Domnul cu Duhul şi m-a aşezat în mijlocul unui câmp de oase omeneşti, şi m-a purtat împrejurul lor; dar iată oasele acestea erau foarte multe pe faţa pământului şi uscate de tot. Şi mi-a zis Domnul: «Fiul omului, vor învia oasele acestea?» Iar eu am zis: «Dumnezeule, numai Tu ştii aceasta». Domnul însă mi-a zis: «Proroceşte asupra oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh şi veţi învia. Voi pune vine pe voi şi carne va creşte pe voi; vă voi acoperi cu piele, voi face să intre în voi duh şi veţi învia şi veţi şti că Eu sunt Domnul». Prorocit-am deci precum mi se poruncise. Şi când am prorocit, iată s-a făcut un vuiet şi o mişcare şi oasele au început să se apropie, fiecare os la încheietura sa. Şi am privit şi eu şi iată erau pe ele vine şi crescuse carne şi

pielea le acoperea pe deasupra, iar duh nu era în ele. Atunci mi-a zis Domnul: «Fiul omului, proroceşte duhului, proroceşte şi spune duhului: Aşa grăieşte Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din cele patru vânturi şi suflă peste morţii aceştia şi vor învia!» Deci am prorocit precum mi se poruncise şi a intrat în ei duhul şi au înviat şi mulţime multă de oameni s-au ridicat pe picioarele lor”. (Iez. 37, 1-10)

Citatele de mai sus sunt foarte explicite şi sunt suficiente pentru cei care vor să afle învăţătura biblică despre viaţa de după moarte şi să găsească dovezi împotriva teoriei reîncarnării.

Nimic nu este mai potrivnică acestei rătăciri decât învierea lui Hristos. Totuşi, duşmanii adevărului nu s-au sfiit să denatureze textul biblic pentru a-şi apăra ideile. Cele mai cunoscute pasaje pe care le invocă ei sunt cele privitoare la Sfântul Ioan Botezătorul – pe care îl consideră reîncarnarea Sfântului Proroc Ilie, şi la omul orb din naştere, despre care ucenicii L-au întrebat pe Hristos: „Învăţătorule, cine a păcătuit: acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb? (răspunsul la o asemenea întrebare poate să clarifice problema reîncarnării – n.n.) Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”. (Ioan 9, 2 – 3)

Din acest pasaj, ereticii trag concluzia că omul s-a născut orb din cauza unor păcate săvârşite într-o viaţă anterioară. Dar dacă aceasta ar fi fost situaţia, atunci Hristos ar fi răspuns simplu: „Omul acesta suferă din cauza păcatelor din viaţa pe care a trăit-o mai înainte”. Fiul lui Dumnezeu nu a minţit niciodată, nu avea de ce să tăgăduiască adevărul; El S-a întrupat tocmai pentru a le împărtăşi oamenilor tainele mântuirii.

Ne oprim acum asupra celui mai controversat pasaj referitor la această problemă, permanent invocat de fanii teoriei reîncarnării; cel privitor la înainte Mergătorul Domnului, Sfântul Ioan Botezătorul: „Adevărat zic vouă.

Nu s-a ridicat între cei născuţi din femeie unul mai mare decât Ioan Botezătorul. (...) Şi dacă voiţi să înţelegeţi, el este Ilie, cel ce va să vină...” (Matei 11, 11 – 14).

Textul este scurt şi precis. „Cine poate contesta că Sfântul Ilie s-a reîncarnat în Ioan Botezătorul? Cum răstălmăceşte Sfânta Tradiţie, care neagă reîncarnarea, aceste cuvinte ale lui Hristos?” – se întreabă credincioşii murdăriţi de noroiul rătăcirii.

Dacă într-un singur fragment din Noul Testament s-ar găsi referiri favorabile teoriei reîncarnării, atunci ar fi clar că învăţătura Bisericii este potrivnică adevărului. Dar înainte de a ne pripi să afirmăm aşa ceva, să vedem dacă poate fi susţinută teoria reîncarnării prin citatul anterior. În primul rând, înainte ca Sfântul Ilie să se poată reîncarna, el trebuia să moară. Nu găsim nicio referire în Sfânta Scriptură privitoare la moartea Sfântului Ilie. Găsim în schimb descrierea ridicării sale la cer, într-un car tras de cai de foc (în IV Regi 2, 11). Presupunând totuşi că Sfântul Ilie s-ar fi reîncarnat în Sfântul Ioan Botezătorul, înseamnă că pe Muntele Tabor, când în faţa celor trei ucenici ai Săi Hristos S-a schimbat la Faţă, trebuia ca alături de Sfântul Proroc Moise să îl vadă pe Sfântul Ioan Botezătorul, şi nu pe Sfântul Ilie. Doar Sfântul Ioan, fiind mai mare decât toţi cei născuţi din femeie, era mai mare şi decât Sfântul Ilie, şi nu avea de ce să îşi ascundă identitatea. Doar el îl botezase pe Hristos. Şi dacă în ultima reîncarnare fusese Sfântul Ioan, nu avea cum să se arate ca Ilie.

Sfânta Tradiţie explică pasajul scripturistic de mai sus prin faptul că Mântuitorul a spus despre Sfântul Ioan Botezătorul că este Ilie, arătând astfel harisma profeţiei şi puterea propovăduirii adevărului cu care a fost înzestrat, vrând să îi convingă pe ucenici de importanţa mesajului înainte-Mergătorului.

Cei care cred că au găsit în pasajul despre Sfântul Ioan dovada reîncarnării nu mai au cum să nege faptul că

s-au înşelat. Aşa se înşală toţi cei care, fără a citi cu atenţie cuvintele Evangheliei, se grăbesc să interpreteze anumite fragmente după propriile cugete, sau mai bine zis după cum îi insuflă diavolul. Aceştia însă nu vor să cunoască învăţătura Sfintei Scripturi, ci numai să găsească în ea argumente pentru propriile rătăciri. Căci dacă ar vrea să se împărtăşească de adevărul Evangheliei, atunci ar înţelege că fiecare om are de trăit pe pământ o singură viaţă, şi că toţi morţii vor învia.

Cu mult mai gravă este rătăcirea celor care cred în reîncarnare atunci când sunt preoţi, şi când încearcă să găsească anumite puncte de legătură între această erezie şi învăţătura Bisericii. Este foarte mic numărul clericilor ortodocşi (sau mai bine-zis ex-ortodocşi) molipsiţi de acest virus. Dar în ceea ce priveşte clericii catolici, situaţia este mai gravă. Deschiderea are loc la mai multe nivele, de la cel al cochetării cu această idee până la cel al justificării teologice. Din clipa în care se acceptă posibilitatea reîncarnării, chiar numai ca o ipoteză demnă de luat în seamă, ne aflăm departe de predaniile Sfinţilor Părinţi; şi ne aflăm aproape de cel care seamănă îndoiala, de diavol…

„Problema pe care Biserica o are în privinţa reîncarnării este că, potrivit cu această doctrină, unicitatea persoanei pare eliminată, deoarece la fiecare nouă naştere eul devine un alt individ care nu-şi mai aminteşte nimic despre cel precedent, afirma părintele Andreas Resch de la Academia Alfonsiană din Roma. Rămâne atunci să ne întrebăm care este nucleul autentic al personalităţii: trupul sau sufletul care trăieşte în el? Mai este apoi încă o problemă: reîncarnarea prevede la sfârşit un fel de reînviere, pentru că parcurgând drumul renaşterilor eu mă eliberez de necesitatea de a mă mai reîncarna şi intru în absolut. În felul acesta se înlătură, într-un anumit sens, mediaţiunea lui Hristos, întrucât omul se mântuieşte prin reîncarnare, adică prin sine însuşi, nemaiavând nevoie de nimeni.

Acestea sunt problemele; ne-am putea întreba însă dacă reîncarnarea nu poate fi pusă în armonie cu Biserica catolică interpretând-o ca pe un fel de desăvârşire, în înţelesul pe care noi, catolicii, îl dăm Purgatoriului, care printre altele înseamnă tocmai desăvârşire. (...) Personal sunt interesat de problema reîncarnării, întrucât foarte mulţi oameni din lume cred în ea: e vorba de milioane de persoane, şi noi trebuie să ne aflăm în dialog cu ele, pentru a încerca să ne recuperăm credinţele comune, care sunt mai numeroase decât credem" [29; 108].

Şi încă o poziţie asemănătoare, aparţinând purtătorului de cuvânt al Arhiepiscopului anglican din Canterbury: „Acesta nu este un subiect asupra căruia există păreri creştine oficiale. Aşa cum probabil ştiţi, cu mult timp în urmă Biserica a respins orice idee despre reîncarnare. De atunci, nu au apărut dovezi care să impună reconsiderarea acestui subiect. Sunt sigur că, dacă vor apărea astfel de dovezi, acestea vor fi luate în discuţie; dar, pentru moment, cele care există trebuie puse cel puţin, în categoria «nedovedit» „[32; 155].

Iată două idei interesante, specifice lumii occidentale: chiar dacă Biserica s-a pronunţat cu timp în urmă împotriva unor erezii, astăzi nu mai există «păreri oficiale» privitoare la acestea; şi dacă vor apărea dovezi care să contrazică învăţătura Bisericii, aceasta ar putea fi ajustată.

O astfel de abordare a problemei este caracteristică celor care s-au îndepărtat de Sfânta Tradiţie. În numele găsirii unei punţi către milioanele de oameni aflaţi în rătăcire, în numele găsirii unor îndoielnice „credinţe comune", se deschid uşile rătăcirii. Iar acestor milioane de oameni diavolul le-a furnizat o grămadă de dovezi favorabile reîncarnării, dovezi care celor slabi în credinţă le arată că învăţătura Bisericii este greşită.

Iată un exemplu: o fetiţă indiancă susţinea că îşi aducea aminte ce i s-a întâmplat în viaţa anterioară, în

care a trăit sub numele de Sudha: „«La 5 octombrie 1978, pe când fetiţa mea avea un an, soţul meu şi cu infirmiera m-au ucis. M-au strangulat...». Glasul micuţei Meenu e plin de groază în timp ce evocă din nou scena, ochii i se umplu de lacrimi. Dar amintirile nu se opresc aici: pentru a face să dispară cadavrul, cei doi amanţi l-au pus într-o ladă, pe care apoi au încărcat-o într-un tren cu intenţia de a o arunca în Gange, atunci când trenul avea să treacă peste fluviu. Dar diavolul şi-a vârât coada: căzând din tren, lada nu s-a oprit în fluviu, ci pe pod, unde a fost văzută şi deschisă. Astfel cadavrul a fost descoperit şi doctorul a fost condamnat pentru omucidere la închisoare pe viaţă. Dincolo de întâmplarea povestită în toate amănuntele ei, Meenu a dat multe detalii în legătură cu viaţa ei precedentă: de pildă, numele tatălui ei şi a altor membri ai familiei. Povestea s-a răspândit şi a ajuns astfel şi la urechile tatălui lui Sudha, care s-a dus imediat în satul Bethar pentru a o cunoaşte pe fetiţa în care nefericita lui fiică se reîncarnase. Meenu l-a recunoscut pe dată, l-a îmbrăţişat şi de atunci s-a ataşat de el spunându-i tată.

Ulterior micuţa a fost dusă la Kampur şi, pe când străbăteau podul peste Gange, ea a indicat cu precizie locul în care căzuse lada care conţinuse cadavrul «său». La Kampur a găsit singură strada şi casa unde a recunoscut pe mama, pe fraţi, pe cumnată, pe diferite rude şi prieteni, precum şi obiectele sale personale, hainele şi chitara la care în cealaltă viaţă îi plăcuse să cânte” [29; 94].

Cazul de mai sus este un caz demn de luat în serios. Mulţi dintre cei care susţineau că şi-au adus aminte anumite lucruri din vieţile anterioare, în stare normală sau de hipnoză, nu erau capabili să spună amănunte precise privitoare la locurile în care susţineau că au trăit.

Referitor la „amintirile” împrospătate prin hipnoză există anumite suspiciuni serioase: „informaţiile furnizate de către personalităţile evocate din «vieţi anterioare» sunt dependente de cunoştinţele existente la momentul

respectiv (data regresiei hipnotice) în cultura mondială. În multe cazuri, deşi informaţiile survenite pe această cale concordă cu realitatea, prin descoperiri ulterioare sunt infirmate, aruncând o umbră de îndoială asupra veridicităţii «vieţilor anterioare». În lucrarea lui Ian Wilson – Reincarnation – sunt aduse în discuţie câteva asemenea cazuri. Unul dintre ele se referă la o «personalitate» ce a trăit în timpul domniei faraonului Ramses al III-lea. În loc de a da numele folosit pe atunci pentru reşedinţa faraonului – conform descoperirilor recente acest nume fiind No – «egipteanul» folosea numele Teba, dat de greci mult mai târziu. Totodată, se ştie că în Egiptul antic numele faraonilor nu era însoţit de numeralele ordinale. Ramses al III-lea este un nume dat de egiptologi abia în secolul trecut, pentru claritate istorică. (...) Un alt caz a desemnat o personalitate ce a trăit în America de Nord în secolul al XI-lea, fiind martor al invaziei vikingilor. În descrierea dată acestora, ei purtau coifuri cu coarne. Deşi aceasta este o cunoştinţă comună pentru mulţi, mai recent s-a descoperit că vikingii nu foloseau asemenea coifuri în luptă, decât în ritualurile religioase. În luptă foloseau coifuri conice. În mod straniu, cunoştinţele avute de persoana supusă regresiei hipnotice au condiţionat mesajul personalităţii evocate din urmă cu nouă secole. Aceste fapte ne demonstrează că «personalităţile anterioare» depind în mare măsură de cea actuală, stârnind serioase îndoieli asupra veridicităţii metodei” [64; 189].

Pe cât de multă reclamă i se face hipnozei, a cărei obiectivitate e considerată de necontestat de către susţinătorii ei, pe atât de puţin sunt cunoscute criticile legate de acest subiect. Dr. Larry Garrett, un hipnotist american care a avut mai mult de 500 de pacienţi cărora le-a aplicat tehnica de hipnoză regresivă, constata că amintirile subiecţilor erau inexacte chiar şi în ceea ce privea evenimente normale din viaţa cotidiană. Cei

hipnotizaţi combinau amintirile cu elemente imaginare: „De multe ori s-a întâmplat ca oamenii să născocească tot felul de lucruri din dorinţe, fantezii, vise, lucruri de genul acesta… Oricine se ocupă de hipnoză şi realizează acest tip de regresie va descoperi că de multe ori oamenii au o imaginaţie atât de vie, încât vor inventa te miri ce, doar ca să fie pe placul hipnotistului” [60; 132 – 133].

Susţinând acelaşi punct de vedere, Allenn Spraggett, un alt cercetător al experienţelor de regresie hipnotică, observa că „această metodă este plină de riscuri, cel mai mare dintre toate provenind din tendinţa inconştientă a minţii omeneşti spre fantezia dramatică. Ceea ce apare prin hipnoză poate fi la fel de bine un vis despre o existenţă anterioară, pe care subiectul şi-ar fi dorit să o trăiască sau chiar crede, adevărat sau fals, că a trăit-o… Un psiholog a dispus unui grup de subiecţi în stare de hipnoză să-şi amintească de o existenţă anterioară; ceea ce s-a şi întâmplat, fără absolut nicio excepţie. Câteva dintre relatările astfel obţinute includeau numeroase detalii chiar pline de culoare, deosebit de convingătoare… Cu toate acestea, la o nouă şedinţă, rehipnotizaţi fiind, fiecare membru al grupului a reuşit să lege toate detaliile atribuite iniţial unei existenţe anterioare de surse normale: o persoană cunoscută în copilărie, scene dintr-un roman citit sau dintr-un film văzut cu ani înainte etc” [60, 133].

Deşi unii consideră că în marea majoritate „amintirile” din vieţile anterioare sunt doar rod al imaginaţiei, alţii consideră că precizia relatărilor infirmă această supoziţie; M. Albrecht aprecia la 90% rata de precizie a veridicităţii relatărilor respective.

Jean Prieur, un cercetător al cazurilor de aşa-zisă amintire a vieţilor anterioare observa că „reîncarnarea măguleşte eul persoanelor care se simt dezamăgite de o viaţă prozaică. Au trăit mereu la Roma, în Grecia, în Egipt, în India, în Tibet (ţări binecunoscute şi despre care ştim oricând câte ceva), dar niciodată în Choresmia, în

Atropaten, în Arachozia, ţinuturi adevărate, dar cunoscute doar de erudiţi. Au fost mereu florentini, dar niciodată masageţi, au fost aragónezi, dar niciodată cherusci. Dar masageţii şi cheruscii au existat cu adevărat. De ce nu s-ar reîncarna?” [18; 294].

Ne-am îndepărtat puţin de cazul micuţei Meenu: aici nu ne aflăm în faţa unei şarlatanii. Cum putea această fetiţă să cunoască atâtea amănunte despre viaţa Sudhei, dacă nu era ea însăşi reîncarnarea acesteia?

Răspunsul corect poate fi dat de către cei care cunosc temeinic atât învăţătura Bisericii cât şi cazuistica manifestărilor diavoleşti, aşa cum apare ea în Vieţile Sfinţilor. Aici vedem că, posedaţi de diavol, unii oameni au vorbit în limbi pe care nu le-au învăţat niciodată; că spuneau o sumedenie de lucruri din vieţile celor de lângă ei, pe care numai dacă ar fi fost de faţă le-ar fi putut afla. Dar tot aici vedem cum, după repetate slujbe de exorcizare, aceştia s-au tămăduit; şi au uitat limbile în care diavolul vorbea prin gura lor, şi şi-au pierdut iscusinţa de a spune amănunte din trecutul celorlalţi.

După cum arată bogata experienţă a luptei împotriva duhurilor întunericului pe care o are Biserica, şi după cum mărturisesc într-un glas Părinţii care trăiesc în vremurile noastre, în toate cazurile de „amintire a vieţilor anterioare” nu avem de-a face decât cu cazuri de posesie demonică. Chiar dacă acest verdict pare prea simplist celor dornici de explicaţii paranormale, acesta este adevărul.

Să amintim aici rezerva pe care o au chiar „maeştrii” indieni (care fiind înşelaţi de diavol cred în reîncarnare, chiar dacă din alte „motive”) faţă de cazuistica căreia i se face atâta publicitate. Sri Somasundara Desika Paramachariya îi scria lui Ian Stevenson: „Toate cele trei sute de cazuri pe care le-aţi studiat nu sunt argumente pentru reîncarnare... Toate sunt posesiuni spirituale, ignorate de învăţaţii din Sudul Indiei” [64; 195]. Deşi ei nu

îşi dau seama că duhurile care intră în alte trupuri sunt ale dracilor, ci cred că sunt ale celor morţi, iată că până şi unii maeştri orientali sunt capabili să observe că în aceste cazuri nu este vorba decât de posesie.

Vom argumenta această afirmaţie cu două cazuri interesante, asemănătoare cu cel al micuţei Meenu: „Cazul Lurancy Vennum sugerează o posesie şi mai clară. Timp de câteva luni, şi rareori după aceea, personalitatea lui Mary Roff (care a murit când Lurancy avea un an) a înlocuit total personalitatea fetiţei, posedându-i trupul. După trecerea acelui timp Mary Roff s-a retras şi copilul a revenit la normalitate. Câtă vreme ocupa trupul fetiţei, Mary Roff pretindea că a ocupat în mod temporar trupul disponibil al fetiţei Lurancy Vennum” [64; 195].

„În primăvara anului 1954 un băiat indian pe nume Jasbir, în vârstă de trei ani şi jumătate, s-a îmbolnăvit de variolă şi a intrat în comă, părinţii săi crezând că a murit. Câteva ore mai târziu s-a trezit şi apoi şi-a revenit. După câteva săptămâni, fiind sănătos, avea un comportament total diferit. Pretindea că este un brahman pe nume Sobha Ram care a murit la vârsta de 22 de ani, în 22 mai 1954 (când s-a îmbolnăvit Jasbir n.n.). Vocea lui vorbea prin Jasbir. El spunea că după ce a murit un sadhu (un sfânt n.n.) l-a sfătuit să intre în trupul lui Jasbir” [64; 194]. Jasbir nu putea fi reîncarnarea lui Sobha Ram, pentru simplul motiv că cel din urmă murise abia la trei ani după naşterea celui dintâi. Jasbir a fost posedat de diavolul care se dădea drept Sobha Ram exact aşa cum micuţa Meenu a fost posedată de cel care se dădea drept Sudha.

Ca o concluzie la această cazuistică, putem afirma că există trei situaţii:

— Când avem de-a face cu o simplă şarlatanie, „amintirile” fiind rodul imaginaţiei (mai ales cele împrospătate prin hipnoză);

— Când „amintirile” insuflate de diavol contrazic realitatea istorică sau cea geografică;

— Când „amintirile” sunt corecte din punct de vedere istoric şi geografic, fiind semn al unei posesiuni demonice parţiale sau, mai rar, chiar totale.

Dacă primele două situaţii nu pot justifica existenţa vieţilor anterioare, cel de-al treilea caz – şi singurul demn de atenţie – este o piatră de încercare pentru cei a căror credinţă este slabă. Dar atunci când cineva este slab în credinţă ar face mai bine să rămână aproape de credinţa Bisericii şi a sfinţilor, chiar dacă ar avea oarecare îndoieli, decât – având aceleaşi îndoieli – să îmbrăţişeze erezia (şi acest sfat este valabil nu numai în cazul credinţei în reîncarnare, ci şi în toate situaţiile în care credinţa se clatină).

Unul dintre elementele care nu trebuie trecute cu vederea atunci când ne referim la reîncarnare este diferenţierea dintre modul în care este înţeleasă aceasta de către orientali şi de către autorii new-age-işti. Un ex-părinte catolic, apostatul François Brune, observa: „de fapt, curentele esoterice occidentale moderne sunt în totală opoziţie cu aceste concepţii budhiste şi foarte departe şi de tradiţia hindusă. (...) Occidentul nu a urmat orbeşte concepţiile orientale. Diferenţele culturale erau, fără îndoială, prea profunde. (...) În acest sistem (al lui Rudolf Steiner – n.n.) nu suntem deloc în contextul unei purificări treptate de tip indian; sau, mai precis, purificarea duce la o adevărată îmbogăţire a personalităţilor noastre. Accentul nu se pune pe o despuiere, ci pe un progres. (...) Sinteza lui Rudolf Steiner, ca şi aceea a lui Allan Kardec, este net hristică. Hristos îşi asumă şi rezolvă în el consecinţele cosmice ale tuturor greşelilor noastre. În afară de aceasta, el dă fiecăruia forţa necesară pentru a înfrânge povara karmei sale” [17; 84].

Sub o aparentă recunoaştere a importanţei lui Hristos, autorii new-age-işti răspândesc învăţături potrivnice credinţei creştine. Şi pentru că reîncarnarea datorată legii karmice, aşa cum o înţeleg orientalii, era o

credinţă prea rece şi prea dură pentru a putea fi acceptată în spaţiul creştin, s-a trecut la această alternativă mult mai atrăgătoare: reîncarnarea ca urcuş spre o nouă treaptă spirituală, ca îmbogăţire în cunoaşterea adevărurilor eterne (trăirea unei alte vieţi pe pământ nu mai este considerată o ispăşire a greşelilor, ci o şansă de progres liber asumată).

La autorii new-age-işti apare şi ideea trecerii de la un regn inferior către un regn superior, de la regnul mineral la cel vegetal, apoi la cel animal, la regnul uman şi în cele din urmă la cel suprauman. Aici reîncarnarea apare ca o etapă necesară pentru ca oamenii să îşi înţeleagă esenţa divină, să ajungă la stadiul de supraoameni.

În concepţia neopăgână reîncarnarea viitoare nu are de ce să apară ca ceva rău, câtă vreme este o poartă spre noi culmi spirituale. Şi în faţa clericilor care combat varianta clasic-orientală a reîncarnării (în care sufletul se tot reîncarnează până îşi nimiceşte orice tentativă de a se manifesta, orice rămăşiţă a personalităţii), new-age-iştii se apără afirmând că reîncarnarea de care vorbesc ei este o învăţătură care se încadrează foarte firesc în doctrina creştină.

Dar este foarte nepotrivit ca cineva să afirme că este creştin şi că în acelaşi timp crede în reîncarnare. Cele două credinţe se exclud reciproc. A fi creştin este un lucru esenţial şi înseamnă a rămâne ancorat în învăţătura Bisericii. A crede în reîncarnare înseamnă a nu mai putea spune nici măcar „Crezul”, înseamnă a nu mai aştepta învierea Morţilor. Înseamnă a fi ca acela despre care psalmistul spune că „omul, în cinste fiind, n-a priceput. Alăturatu-s-a dobitoacelor celor fără de minte şi s-a asemănat lor” (Ps. 48, 12).

Reproducând un fragment din relatarea unei iniţieri în explorarea mistică a timpului, vom vedea până unde poate merge prostia umană, sau mai bine-zis cum îşi bate joc diavolul de cei care se consideră prea înţelepţi pentru a

mai lua în serios învăţăturile Evangheliei:

„«Aminteşte-ţi de felul cum trăiai ca peşte», a sugerat Jean Houston la Sacramento.

Aproape o mie de persoane… s-au aruncat pe jos şi au început să dea din «aripioarele» lor de peşti, ca şi cum s-ar fi deplasat prin apă.

«Notează ce simţi când te deplasezi ca un peşte. Cu ce seamănă lumea ta, cum sună, cum miroase, ce gust are? Acum, te deplasezi pe pământ», a reluat Houston, făcându-ne să trecem prin stadiul de amfibie…

Apoi Houston a sugerat: «aminteşte-ţi complet ce trăiai când erai reptilă… unii dintre voi au început pe urmă să zboare, alţii să se caţere în copaci»… Sala s-a transformat într-o adevărată grădină zoologică, cu tot felul de zgomote şi de mişcări făcute de mamifere primitive, maimuţe şi primate.

Houston ne-a cerut apoi să ne amintim de vremea când eram «oameni primitivi» care tocmai sunt pe cale să-şi piardă blana protectoare şi să evolueze în oameni moderni.

Acest exerciţiu deja intens care ne luase mai mult de o oră s-a terminat prin următoarea experienţă culminantă: «acum vreau să mergeţi mai departe, până la următorul stadiu al evoluţiei voastre personale». Ne-am transformat într-o grămadă de oameni care săreau de bucurie, uneori singuri, altă dată în grupuri, care în final şi-au unit cu toţii mâinile şi vocile. Impactul era electric…

Deveniserăm o mare zvâcnitoare de trupuri, aproape o mie de gospodine, terapeuţi, artişti, lucrători sociali, clerici, educatori, medici şi surori medicale… (care) umblau în patru labe, de-a valma unii peste alţii, bucurându-ne şi învăţând din nou ceea ce era ascuns profund în amintirile noastre” [37; 87 – 88].

Lăsând la o parte caracterul delirant al acestui „show” new-age-ist, este interesant de observat faptul că, pe cât de uşor unii oameni reproşează Bisericii că are o

învăţătură „numai bună pentru adormit copiii”, pe atât de uşor aceiaşi oameni acceptă învăţături lipsite de raţiune mai ales pentru că vin în contradicţie cu învăţătura creştină. De aici însă nu se poate trage concluzia că reîncarnarea este acceptată numai de către gospodine şi surori medicale, sau chiar medici şi educatori cu un nivel intelectual redus. Dacă unora manifestările gen „Sacramento” li se par dubioase, simpliste sau chiar demonice, îngerul întunericului le pune înainte o altă ediţie a credinţei în reîncarnare, garnisită cu explicaţii atât de savante încât preferă să se mulţumească cu faptul că sunt părtaşi ai unor înalte învăţături (chiar dacă nu le înţeleg).

Celor care preferă să creadă în reîncarnare deşi vor să se numească pe sine creştini, prin gura Sfinţilor Părinţi care au propovăduit învierea morţilor Hristos le spune: „Sfântul Sinod Ecumenic a hotărât că nimănui nu îi este îngăduit să înfăţişeze, să scrie sau să alcătuiască, nici (el însuşi) să gândească, nici să înveţe pe altul o altă mărturisire de credinţă. Cât despre cei care îndrăznesc să alcătuiască o altă (mărturisire de) credinţă, să o înfăţişeze altora spre învăţătură, sau să răspândească un alt Crez celor care vor să se întoarcă la cunoştinţa adevărului de la rătăcirile elineşti sau iudaiceşti sau de la oricare altă erezie, aceştia, dacă sunt episcopi sau clerici, să fie îndepărtaţi (episcopii de episcopie şi clericii de cler), iar dacă sunt monahi sau laici, să se dea anatemei” [2; 28].

Încheiem articolul privitor la teoria reîncarnării cu un cuvânt al Părintelui Simeon Adrian: „Cei care cred în reîncarnare nu mai pot să creadă şi în înviere, în Hristos; sunt păgâni, eretici sau atei şi nu pot avea nicio împărtăşire cu Hristos, cu Biserica, făcându-se de bunăvoie moştenitori ai iadului” [8; 54].

Despre libertatea de a fi robi destinului

„Au nu ştiţi că celui ce vă daţi spre ascultare robi, sunteţi robi aceluia căruia vă supuneţi: fie ai păcatului,

spre moarte, fie ai ascultării, spre dreptate?" (*Rom. 6, 16*).

Problema libertăţii umane este una dintre cele mai vechi probleme ale omenirii. Căderea lui Adam s-a datorat unei înţelegeri greşite a libertăţii. Cu Adam a început seria celor care şi-au dorit să îşi manifeste libertatea altfel decât a rânduit Dumnezeu. Nu este o ameninţare afirmarea faptului că cei care îşi folosesc greşit libertatea, urmând greşeala lui Adam, se fac urmaşi îndepărtării de Dumnezeu.

Nu putem aprecia corect starea de rătăcire în care se află omenirea contemporană fără a ne apropia de înţelegerea acestui mare dar pe care Dumnezeu l-a făcut omului: libertatea. Dacă oamenii nu ar fi liberi, dacă oamenii nu ar fi responsabili pentru faptele lor, atunci nici răsplătirea şi nici osândirea acestor fapte nu şi-ar mai avea rostul.

Aşa cum nu putem vorbi într-o limbă străină fără a-i cunoaşte cuvintele şi gramatica, aşa cum nu putem intra într-o competiţie fără a-i cunoaşte regulile, aşa nu putem începe o viaţă creştină până când nu am înţeles sensul libertăţii pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu.

Lumea contemporană fuge de responsabilitate. Nimeni nu mai vrea să îşi recunoască propriile greşelile, şi fiecare încearcă să dea vina pe situaţii exterioare. În lumea de astăzi au loc din ce în ce mai multe catastrofe naturale, dar nimeni nu vrea să observe în ele mânia lui Dumnezeu.

Parcă nimic nu sună mai străin în gura omului secolului XXI decât cuvintele: „miluieşte-mă, Dumnezeule…". Omul contemporan are o concepţie magică asupra timpului. Trecerea timpului nu mai este privită ca având loc sub privirea atentă a Dumnezeului celui Viu. Întâmplarea şi destinul sunt două dintre zeităţile ţinute astăzi la mare cinste, chiar dacă nimeni nu afirmă că se închină conştient lor; dar mulţi oameni refuză să vadă în propria viaţă rânduiala lui Dumnezeu. Omul oscilează între aceste două zeităţi: ori pune încercările care îi sunt trimise

de către Dumnezeu pe seama întâmplării, ori pe seama legii implacabile *după faptă şi răsplată*.

A recunoaşte că Dumnezeu te-a pedepsit pentru un anumit păcat înseamnă a fi capabil să te smereşti. Mândria pentru omul de azi este însă virtute, şi îi este parcă peste puteri să îşi recunoască în faţa Domnului propriile slăbiciuni şi căderi. Este uşor să vezi în necazurile pe care le întâmpini capriciile destinului. Aceasta nu implică nicio schimbare a vieţii, şi nicio dificilă ridicare din păcat. Considerăm că aici este una dintre cauzele răspândirii concepţiei magice asupra trecerii timpului: în refuzul marii majorităţi a oamenilor de a-şi aşeza vieţile după învăţăturile Evangheliei, motivul principal fiind comoditatea.

Oamenii nu sunt conştienţi ce aleg atunci când cred în nemiloasa lege a karmei. Ei îl resping pe Dumnezeul care le iartă păcatele, Îl resping pe Dumnezeul care le poartă de grijă, şi aleg o lege dură, după care orice rău sau orice bine făcut de om se întoarce înapoi exact cu aceeaşi intensitate. Dacă majoritatea oamenilor ar duce o viaţă curată, ar avea un motiv (chiar dacă superficial) pentru ca legea karmei să li se pară o lege bună. Dar este uşor de observat că oamenii aleg mai lesne păcatul decât virtutea, şi legea karmei devine o lege cât se poate de dură.

Oamenii nu sunt conştienţi de măreţia chemării lor. Este literă moartă astăzi cuvântul Sfinţilor Părinţi cum că „Dumnezeu S-a făcut om pentru ca omul să devină dumnezeu” (dumnezeu prin har, nu prin fiinţă, căci aceasta nu este cu putinţă). Oamenii nu mai înţeleg că au fost creaţi pentru a trăi în comuniune veşnică cu Făcătorul lor. Din pricina slăbiciunii firii omeneşti, a urmelor păcatului lui Adam asupra firii umane, însuşi Hristos Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat şi a primit crucea pentru păcatele noastre. „Hristos ne-a iubit pe noi şi S-a dat pe Sine pentru noi, prinos şi jertfă lui Dumnezeu”. (Efes. 5, 2)

Hristos S-a făcut om pentru noi, cei slabi şi păcătoşi.

Hristos S-a întrupat pentru ca oamenii să biruiască în războiul duhovnicesc şi să se sfinţească. Nicio lege nu poate covârşi dragostea nespusă a lui Dumnezeu pentru om. Păcătoşii nu sunt condamnaţi, ci sunt chemaţi la o viaţă nouă. Pilda fiului risipitor este unul din cele mai bune rezumate care se pot face Sfintei Scripturi.

Hristos a arătat oamenilor un nou mod de viaţă, i-a învăţat că adevărata împlinire este nu de a sluji patimilor şi poftelor, ci de a te dărui în întregime lui Dumnezeu. În locul iubirii de sine a aşezat iubirea de aproapele, în locul mândriei a aşezat smerenia. „Hristos Iisus care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, Ci S-a deşertat pe sine, chip de rob luând, făcându-se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-se ca un om, S-a smerit pe Sine până la moarte, şi încă moarte pe cruce”. (Fil. 2, 5 – 8)

Cu un astfel de Dumnezeu, cine şi-ar mai putea dori să fie adevărată legea karmei? Cine ar voi să stea departe de dragostea Sa?

Fiecare om este liber să meargă pe calea mântuirii. Numai prin alegere liberă omul poate să trăiască acoperit de puterea dumnezeiască. Fără libertate nu poate exista dragoste, nu poate exista bucurie.

Dumnezeu nu a îngăduit să existe nicio condiţionare exterioară pentru cei care vor să meargă spre El. Viitorul nu este decis dinainte. Nu există predestinare. Dumnezeu i-a făcut omului acest mare dar al libertăţii, şi nu i-l va lua înapoi. Dumnezeu, fiind Atotputernic, prevede, dar nu predetermină. Omul este cel care, folosindu-se bine sau rău de libertatea sa, culege roadele acestei libertăţi.

Hristos ne-a arătat ce este de fapt libertatea, şi ce anume ne face liberi: „Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenicii Mei; şi veţi cunoaşte adevărul, şi adevărul vă va face liberi” (Ioan 8, 32 – 33). Libertatea pe care ne-o arată Hristos nu are nimic în comun cu libertatea de a păcătui. Libertatea la care ne cheamă El

este aceea de a muri patimilor şi poftelor şi de a ne bucura de dragostea Sa.

„Unde sunt, dar, cei ce pun în faţa dogmelor Bisericii tirania ceasului în care se nasc oamenii şi periodicitatea timpului? – îi întreabă Sfântul Ioan Gură de Aur pe cei care iscodesc mersul planetelor pe bolta cerească. Cine a menţionat vreodată că S-a arătat un alt Hristos, că s-a mai petrecut un lucru ca acesta datorită periodicităţii timpurilor?

Pot să spună mulţi că s-au scurs sute de mii de ani de la facerea lumii, dar aceasta n-o pot născoci. Despre ce altă periodicitate ne mai pot vorbi? N-a mai fost nicio altă Sodomă, nicio altă Gomoră, niciun alt potop. Până când vă jucaţi vorbind de periodicitatea timpurilor şi de ceasul când se nasc oamenii?” [38; 854].

Negând cât se poate de ferm teoria predestinării, negând influenţele astrologice asupra vieţii oamenilor, este bine să ţinem totuşi cont şi de modul în care omul interacţionează cu mediul înconjurător. În această privinţă, Sfântul Ioan Damaschin scria: „Noi spunem că stelele nu sunt cauza celor care se întâmplă, nici a producerii celor care se fac, nici a distrugerii celor care pier, ci mai degrabă semne ale ploilor şi schimbării aerului. (...) Calitatea aerului, însă, care rezultă din pricina soarelui, lunii şi stelelor, dă naştere într-un fel sau altul la diferite temperamente, stări sufleteşti şi dispoziţii. Dar stările sufleteşti fac parte din actele care sunt în puterea noastră; căci atunci când ele se schimbă sunt stăpânite şi sunt conduse de raţiune” [22; 58].

Sfântul Ioan Damaschin ne atrage atenţia asupra faptului că există o anumită influenţă pe care mediul o are asupra psihicului uman. Faptul că pe unii oameni ploaia îi face să se simtă mai rău sau altora luna plină le creează tulburări de somn nu este o problemă metafizică, ci un fapt obişnuit. Ca şi faptul că influenţa soarelui, în zilele de activitate solară intensă, poate genera dureri de cap şi

ameţeli (efectul radiaţiilor fiind din ce în ce mai puternic pe măsură ce grosimea stratului protector de ozon care înconjoară pământul scade).

Astrologii, care caută ca prin orice mijloace să atragă noi „clienţi”, nu se sfiesc să profite de această influenţă a mediului şi să ofere acestora diferite „hărţi” ale variaţiei comportamentale. Dar influenţa aceasta (care nu are nimic ocult în ea, ci este studiată ştiinţific) nu este responsabilă pentru faptele oamenilor. Întotdeauna omul este deasupra acestei influenţe şi este liber să facă lucruri bune sau rele. Este o laşitate ca omul să dea vina pe ploaie sau pe soare în loc să recunoască că a ales în cunoştinţă de cauză să facă un anumit lucru.

Nu putem crede în acelaşi timp că suntem liberi să alegem virtutea sau păcatul, şi totodată că vieţile noastre sunt predestinate. Unul dintre cele mai importante motive pentru care Biserica a condamnat formele de ghicit este tocmai acela că viitorul nu îl ştie nimeni în afară de Dumnezeu.

Când va fi sfârşitul lumii nimeni nu ştie, „nici îngerii din ceruri, nici Fiul (după firea omenească, căci ca Dumnezeu ştie tot – n.n.), ci numai Tatăl” (Matei 24, 36). La fel este şi cu orice alt moment din viitor: nu este dat oamenilor să îl cunoască (şi nici dracilor). Oricând Dumnezeu poate zădărnici planurile omeneşti sau planurile diavolilor de a interveni în vieţile oamenilor.

Abia când cunoaştem dragostea lui Dumnezeu înţelegem marele dar al libertăţii. Tot atunci pricepem că viitorul nostru nu îl poate cunoaşte nimeni în afară de Dumnezeu, că depinde numai de noi şi de modul în care ştim să răspundem chemării pe care ne-a făcut-o Dumnezeu: aceea de a ne bucura în veşnicie de dragostea Sa.

Apocalipsa contemporană

„Am văzut cer nou şi pământ nou. Căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut; şi marea nu mai

este”. (*Apoc. 21, 1*)

Unul dintre motivele cel mai des întâlnite pentru care oamenii apelează la diferiţi ghicitori sau iau în serios diferite profeţii catastrofale este obsesia sfârşitului lumii.

Omenirea se confruntă cu o decădere spirituală care se accentuează din zi în zi. Se poate spune că plaga păcatului se extinde într-un proces ireversibil. Şi oamenii ajung la convingerea că Dumnezeu nu va mai putea răbda pentru multă vreme atâta desfrâu, atâta cădere.

Chemarea de la sfârşitul Apocalipsei – „Vino, Doamne Iisuse!” (Apoc. 22, 20), se transformă într-un disperat „Dumnezeu va veni să pedepsească!”

Dacă în primele secole ale Bisericii a Doua Venire era aşteptată cu încordare de către creştinii care îşi doreau să se unească pentru veşnicie cu Hristos, încetul cu încetul această aşteptare s-a transformat în panică şi tulburare.

Pe cât este de contrar ideii pacifiste de Eră a Vărsătorului ideea unui sfârşit apocaliptic, pe atât de bine coexistă aceste idei în mentalitatea contemporană. Pentru că omul, oricât ar încerca să se păcălească cu ideea unei ere înfloritoare, vede în jurul său din ce în ce mai mult dezastru. Dacă toţi oamenii ar crede că vom intra într-o epocă de aur atunci nimeni nu ar mai cumpăra cărţi şi reviste despre Apocalipsă. Dar despre acest subiect se tipăresc şi se cumpără materiale în tiraje enorme, lucru care dovedeşte interesul din ce în ce mai ridicat al oamenilor faţă de ceea ce va veni.

O istorie a Franţei descrie atmosfera tensionată din preajma anului 1.000: „Existenţa oamenilor era sumbră, mizerabilă şi barbară. De altfel, credinţa în sfârşitul lumii, credinţă care părea justificată de ciumele, foametea, calamităţile de orice fel care bântuiau Europa, răspândea o spaimă universală. Totul era îngheţat în aşteptarea zilei fatale, toate afacerile fuseseră suspendate; nu mai era nicio speranţă de viitor. Lumea îşi regăsea o înnoită fervoare religioasă, se îngrămădea în mănăstiri, îşi dona

proprietăţile Bisericii. Din toate părţile se auzea acelaşi ţipăt lugubru: «Sfârşitul lumii se apropie!» „[54; 17].

În preajma anului 2000 situaţia nu a fost chiar atât de apăsătoare. Totuşi, apropierea acestui an a generat o psihoză apocaliptică care nu a trecut nici la începutul anului următor.

Tot felul de calcule, care de care mai precise, încearcă să stabilească când anume va veni sfârşitul. Dar nimeni nu poate să afle când va veni sfârşitul; chiar dacă sunt unele semne cum că ar fi aproape. Însă indiferent când va veni, creştinii trebuie să fie pregătiţi duhovniceşte pentru acest moment. Fără a intra în panică, fără a se lăsa pradă deznădejdii, creştinii trebuie să înţeleagă că timpul este în mâinile lui Dumnezeu. Şi că la „plinirea vremii” Hristos va veni nu pentru a-i pedepsi pe cei care i-au fost credincioşi, ci pentru a-i face părtaşi bucuriei veşnice.

Să nu se creadă că falşii profeţi care vestesc sfârşitul lumii ar tulbura planul satanic de aşteptare a Noii Ere. Diavolul nu are niciun interes ca oamenii să fie fideli doar unei singure concepţii despre viitor, ci interesul lui este ca oamenii să fie cât mai îndepărtaţi de punctul de vedere al Bisericii. Orice abatere, cu cât stârneşte mai multă confuzie, cu atât îi este mai plăcută. Sau, mai exact, chiar dacă diavolul ar vrea ca toţi oamenii să aştepte venirea Noii Ere, pe cei pe care nu reuşeşte să îi amăgească prin ispita „păcii acestei lumi” încearcă să îi sperie cu profeţii apocaliptice îngrozitoare (la această rubrică intră şi binecunoscuta „psihoză a cataclismelor”: tot soiul de iniţiaţi emană „previziuni” asupra unor diferite calamităţi, mai ales cutremure, „previziuni” care îi sperie pe oamenii creduli şi le induc spaime ale căror urmări asupra psihicului se tămăduiesc greu).

„Profeţiile” despre sfârşitul lumii sunt cât se poate de variate, diavolul adaptându-şi mesajul în funcţie de mai multe caracteristici între care, la loc de cinste, se află şi spaţiile geografice pregătite să devină locurile de izbăvire

în care se va arăta puterea „dumnezeiască”. Există în lume mai multe astfel de „profeţii” despre locurile în care s-ar putea întemeia Noul Ierusalim, şi nu puţini sunt cei care sunt foarte convinşi că trăiesc în spaţiul predestinat de Dumnezeu pentru o misiune spirituală de importanţă mondială.

Cea mai celebră dintre rătăcirile de acest gen care s-au răspândit cu mare succes în România este cea care are la bază aşa-numitele „profeţii ale lui Sundar Singh”. Ideile principale ale acestui text sunt următoarele: „România va trece prin mai multe faze de transformări spirituale, devenind în cele din urmă, graţie spiritualizării sale, un veritabil focar spiritual (...) Se va numi «Noul Canaan», iar Bucureştiul se va transforma într-un centru spiritual al acestuia (...) Bucureştiul va fi considerat «Noul Ierusalim pământesc» (...) Aşa precum a ales Mântuitorul Iisus pe iubiţii Săi apostoli din Galileea, cea mai înapoiată provincie din acea vreme, însă cu cea mai dârză credinţă, pe acelaşi considerent a ales şi Ţara Românească şi poporul român, să fie altar de viaţă pilduitoare (...) Canalul Marea Neagră – Dunăre va funcţiona normal, precum şi canalul Dunăre – Bucureşti, ceea ce va permite vapoarelor de mare tonaj să meargă până la Cetatea Minunată, acestea fiind lucrări din Plan Divin care se vor realiza fulgerător” [47; 312].

Aceste profeţii au fost primite cu deosebită receptivitate de către românii care au găsit în ele ecoul unor aspiraţii de factură mesianică. Nu puţini au fost cei care, după ce le-au citit cu mândrie, au răspândit mai departe „vestea cea bună” a faptului că Noul Ierusalim va fi în ţara noastră. Demersul lor este justificat în măsura în care dacă într-adevăr viitorul ar fi rezervat Bucureştiului cinstea de a fi Noul Ierusalim, atunci ar fi fost normal ca toată suflarea românească să graviteze în jurul acestor profeţii.

Formula introductivă a fost de mare efect: „Acum când fac cunoscute aceste profeţii, dacă aş fi român de

origine, probabil că aş putea fi învinuit de părtinire naţională, iar dacă aş fi european din continuitatea latină, ar exista fără îndoială unele motive să fiu judecat într-un fel omenesc, cu patimă omenească. Însă, deoarece sunt indian luminat prin intermediul lui Iisus Hristos şi ferm stabilit în credinţa creştină, pot vorbi acum cu toată uşurinţa încredinţându-vă că acum nu fac altceva decât să exprim voia lui Dumnezeu” [47; 313].

Sundar Singh, despre care se susţine că ar fi autorul profeţiilor, este cel mai celebru caz de convertire de la hinduism la creştinism. Fără a discuta trecerea de la păgânismul hindus la creştinismul de coloratură neoprotestantă (deşi a primit botezul la anglicani, Sundar Singh s-a arătat deschis faţă de toate grupările „creştine”, fiind reticent numai faţă de Biserica Catolică) şi fără a analiza originea „minunilor” la care a fost martor, sunt importante trei elemente: dacă Sundar Singh era în măsură să facă profeţii despre sfârşitul lumii, dacă profeţiile despre ţara noastră îi aparţin sau nu, şi dacă aceste profeţii – chiar dacă nu îi aparţin lui Sundar Singh – se pot împlini.

Din punct de vedere ortodox, o persoană poate avea darul înainte-vederii numai dacă păstrează şi mărturiseşte dreapta-credinţă, şi atunci nimic din ceea ce va profeţi nu are cum să fie străin sau potrivnic Sfintei Tradiţii sau Sfintei Scripturi. Orice manifestări asemănătoare ale persoanelor care nu sunt mădulare ale Trupului lui Hristos sunt de o provenienţă îndoielnică. Deci, chiar dacă aceste texte i-ar fi aparţinut lui Sundar Singh, nu era normal ca drept-credincioşii să se aplece cu interes asupra lor.

La a doua problemă răspunsul este cât se poate de simplu: cu siguranţă profeţiile nu îi aparţin lui Sundar Singh. O dovadă în acest sens este că deşi în text se face referire la vestea pe care o aduce poporului român – argumentând că nu are niciun motiv să îl laude de prisos, Sundar Singh nu a făcut niciodată publică o astfel de

profeţie. Nici în conferinţele pe care le-a ţinut în toată lumea, nici prin scrisul său (şi interesul pe care l-a manifestat faţă de ţara noastră a fost atât de mare încât, deşi a predicat şi prin Europa, la noi nu s-a ostenit să ajungă).

Nimic din ceea ce a scris Sundar Singh nu conţine vreo referire la viitorul mesianic al României. Cei care au alcătuit aceste profeţii le-au răspândit susţinând că Sundar Singh a vrut ca ele să fie cunoscute doar de către un cerc restrâns de iniţiaţi. Dar atunci de ce se adresează poporului român şi nu doar acelor iniţiaţi? De ce nu poate fi dovedit faptul că îi aparţin lui Sundar Singh, dacă acesta ar fi vrut să fie purtătorul „cerescului” mesaj adresat poporului nostru?

Oricine cunoaşte „profeţiile” şi în acelaşi timp cunoaşte şi ceva despre personalitatea lui Sundar Singh îşi dă seama că acesta nu putea redacta astfel de profeţii. El susţinea atât în conferinţe cât şi prin scrisori particulare că sfârşitul lumii va fi aşa cum este prezentat de Apocalipsa Sfântului Ioan şi nu altfel. Sfânta Scriptură arată că Noul Ierusalim se va arăta cu mare slavă abia după ce „Cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut” (Apoc. 21, 1). Adică după ce despre oraşul Bucureşti se va vorbi la timpul trecut.

Această nepotrivire fundamentală între ceea ce arată Sfânta Scriptură şi ceea ce arată aceste „profeţii” este o condiţie necesară şi suficientă pentru a dovedi falsitatea celor din urmă. Duhul Sfânt care a inspirat Sfânta Scriptură nu putea să insufle pe cineva să profeţească lucruri potrivnice acesteia. Nu încape îndoială că aceste falsuri sunt ticluite de amăgitorul diavol şi de cei care îl slujesc.

Cei care au compus „profeţiile” au speculat faptul că falsul va fi observat destul de greu, că punând înaintea oamenilor povestea vieţii unui hindus convertit (poveste care are anumite asemănări cu literatura hagiografică),

lumea va trece cu vederea autenticitatea profeţiilor.

Aşa a şi fost. Profeţiile au avut parte de o primire foarte călduroasă, căci au zgândărit orgolii naţionaliste, şi printr-o amăgire de coloratură mesianică au creat impresia unui rost (altul decât cel real) pentru care necazurile prin care trece poporul nostru merită să fie înfruntate.

Oriunde au apărut sau vor mai apărea profeţii similare, în „Sfânta Rusie”, în Grecia sau în alte părţi ale lumii, astfel de profeţii trebuie combătute cu pricepere şi fără şovăială. Ele încurajează concepţia conform căreia dacă la sfârşitul lumii te vei afla în locul „sfânt”, atunci şansele ca Dumnezeu să te mântuiască sunt foarte mari, chiar dacă păcatele personale sunt nenumărate.

Credincioşii trebuie să ştie că atunci când va veni sfârşitul lumii nu va exista niciun loc special de izbăvire în afara Bisericii. Toţi cei care îşi pun nădejdea în Noul Ierusalim pământesc vor fi făcuţi de ruşine, şi nimic nu îi va putea feri de urgia Celui ce va veni să judece viii şi morţii.

Sfântul Nicolae Velimirovici spunea: „Vedem şi noi multe semne care au fost prezise de către Domnul Iisus; nu suntem orbi.[6] Asta însă nu ne dă dreptul să hotărâm ziua

---

6 Şi vedem şi semne care au fost prezise de către sfinţii şi cuvioşii Bisericii. Unul dintre cele mai clare este cel privitor la preconizata intrare a femeilor în Sfântul Munte Athos, intrare care după mai multe profeţii va însemna sfârşitul Athosului şi va fi semn al sfârşitului lumii. Până acum câţiva ani acest moment nu părea să fie prea aproape de noi. Dar „Parlamentul european [...] cere ridicarea interdicţiei care împiedică accesul femeilor pe muntele Athos din Grecia, zonă geografică de 400 km2 unde accesul acestora este interzis în virtutea unei decizii luate în 1045 de către călugării celor douăzeci de mănăstiri ale regiunii, decizie care violează astăzi principiul universal recunoscut al egalităţii genurilor, al non-discriminării, ca şi legislaţia comunitară asupra egalităţii, precum şi dispoziţiile relative la libera circulaţie a persoanelor în cadrul UE” –extras din Procesul Verbal al şedinţei din 15 ianuarie 2003 privind prezentarea raportului referitor la situaţia drepturilor fundamentale în Uniune www.europa.eu.int [21;266]. Recunoaştem în acest text duhul împăraţilor romani care prigoneau

sfârşitului lumii, şi cu atât mai puţin să ne dorim înmulţirea răului în lume. Căci odată cu înmulţirea răului se înmulţeşte şi numărul nedrepţilor ce îşi pierd sufletul. Iar noi, ca fii ai lui Dumnezeu, trebuie să dorim ceea ce doreşte şi Tatăl nostru Ceresc, şi anume *ca toţi oamenii să se mântuiască*. Marea n-are decât să se clatine, şi pământul să se cutremure, şi stelele să cadă; noi trebuie să stăm netulburaţi, încredinţându-ne voii celei bune a Făcătorului şi dorind binele tuturor făpturilor omeneşti" [67; 115].

Este clar că, în cele din urmă, sfârşitul lumii va veni. Dar creştinii nu au de ce să îl aştepte cu spaimă. Celor ce au crezut cu adevărat în Hristos sfârşitul le va fi spre împlinire, spre bucurie veşnică în dragostea lui Dumnezeu. Creştinii nu trebuie să se teamă că vine sfârşitul, nu trebuie să se molipsească de disperarea sectanţilor a căror propovăduire nu are în centru dobândirea raiului şi unirea cu Hristos, ci spectacolul apocaliptic.

Cei care se gândesc că sfârşitul este departe, că va veni abia peste câteva sute de ani, să reflecteze asupra faptului că deşi nu vor prinde cu toţi sfârşitul lumii, totuşi de propriul sfârşit nu îi va scăpa nimeni. Şi dacă vrăjmaşul încearcă să substituie cugetarea la moarte, cugetare dătătoare de pocăinţă, cu „cugetarea" la înspăimântătoarea Apocalipsă, noi să zădărnicim planurile sale şi să cugetăm la propriul sfârşit; acesta va fi, vrem sau nu, mica noastră Apocalipsă de care nimeni nu are cum să ne scape.

Fenomenul O.Z.N.

---

credinţa creştină, chipurile spre binele imperiului. Chiar dacă momentan această intrare a fost întârziată (din cauza rezistenţei grecilor), totuşi îndrăznim să credem că acest refuz a fost prevăzut, dar că totuşi vrăjmaşul diavol a vrut să pornească pe faţă lupta împotriva spiritualităţii athonite şi implicit a Ortodoxiei. Trebuie să avem ochii minţii deschişi şi să înţelegem că cine vrea intrarea femeilor în Athos vrea surparea acestui Munte binecuvântat. Şi că cine vrea surparea Athosului vrea îngenuncherea Ortodoxiei.

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica şi eram pe la sfârşitul Utreniei, când deodată aud: *buf, buf, buf*! se cutremura *pământul. Eu am ieşit să văd ce se aude, dar când am deschis uşa la bordei am văzut afară o lumină mare şi în lumină, o maşină de alamă cu multe roţi. Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi şi pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsat*: «*Ce cauţi aici*?»*”*.

Părintele Cleopa Ilie [*80, 102 – 104*].

În vremurile noastre planează un mare semn de întrebare asupra controversatului subiect O.Z.N.: „Cât de reale sunt contactele cu extratereştri? Cine sunt *ei*? Oare poate fi cineva atât de limitat încât să creadă că suntem singura planetă unde există viaţă?” – se întreabă unii. Numai galaxia noastră, una dintre nenumăratele galaxii ale universului, are peste 100 de miliarde de stele. După unele statistici, şansele să existe şi alte civilizaţii sunt foarte mari. Oare cu ce ne-ar fi afectată credinţa dacă am ţine cont şi de mesajele binevoitoare ale *celorlalţi*? Şi dacă întâlnirile cu extratereştri oferă date fundamentale pentru progresul spiritual al umanităţii, oare nu este mai bine să părăsim poziţia crispată şi învechită potrivit căreia tot ce este diferit de învăţătura clasică a Bisericii vine de la diavol?

Mihail Gorbaciov, una dintre personalităţile cheie ale politicii mondiale, afirma cât se poate de ferm: „Fenomenul O.Z.N. există şi el trebuie tratat cu atenţie” [30; 29]. Ce rost ar avea să ignorăm această realitate şi să ne ascundem capul în nisip, precum struţul?

Unii consideră că asistăm la o adevărată invazie extraterestră; nu în sensul obişnuit al cuvântului, nu la o invazie de genul celor prezentate în filmele S.F., în care tot felul de fiinţe ciudate vor să distrugă sau să cucerească Planeta albastră. Poziţia lor ar putea fi rezumată în cuvintele: „Asistăm la o invazie în viaţa de zi cu zi a omului modern: la televizor, filme despre extratereştri, în ziare şi

reviste, articole incitante de acest gen. Cine nu crede că există extratereştri riscă să fie considerat habotnic, precum sunt cei care se îndoiesc de faptul că au existat dinozauri şi brontozauri”.

Impactul enorm al fenomenului s-a datorat mai ales campaniei mediatice de care a avut parte, şi exploziei de informaţii venind din domeniul S.F.-ului. S-au realizat sute de filme, s-au scris mii de cărţi, au apărut o sumedenie de reviste de specialitate. Ba, mai mult, senzaţionalele ştiri despre ultimele „contacte” fac deliciul emisiunilor de ştiri şi împânzesc presa.

Astăzi filme *că E.T. – extraterestrul*, *2001 Odiseea spaţială*, seria *Războiul stelelor* sau serialul *Star Trek* sunt la fel de vizionate ca în perioada în care au fost difuzate pentru prima oară. De la revistele pentru copii mici până la desenele animate şi până la cărţile marilor autori S.F. găsim aceeaşi goană după senzaţional. Patronii mass-mediei au văzut că „fenomenul” se vinde bine. Şi investiţiile mari în această direcţie au adus câştiguri fabuloase.

Una dintre direcţiile în care s-a manifestat efectul filmelor S.F. a fost rapida răspândire a cultului Jedi. Totul a pornit de la un e-mail trimis iniţial unui mare număr de fani ai science-fiction-ului, în care aceştia erau rugaţi ca la recensământ să se declare ca fiind de religie Jedi. S-a ajuns ca de exemplu în Australia peste 70.000 dintre cei recenzaţi să declare o astfel de apartenenţă. Chris Brennan, preşedintele Societăţii Star Wars din Australia, era de părere că dintre aceştia numai 5.000 formează un nucleu puternic, iar restul au făcut o astfel de alegere numai ca să se distreze. Chiar dacă în Australia Oficiul de Statistică nu a prevăzut o rubrică specială pentru aceşti *adepţi*, în Anglia şi în Noua Zeelandă la rubrica religie există opţiunea oficială „cavaleri Jedi”. În conformitate cu opţiunile democratice, blasfemia a fost luată în serios.

Putem vorbi despre o invazie extraterestră? Doctorul

Jacques Valée, unul dintre cei mai reputaţi şi mai imparţiali cercetători ai fenomenului O.Z.N., constata că „fiecare val de O.Z.N.-un are un impact social din ce în ce mai mare. Mase din ce în ce mai largi de tineri sunt atraşi până la fascinaţie de problemele cosmosului, de fenomenele psihice şi parapsihice, de noi frontiere ale conştiinţei. Apar mereu pe această temă sumedenii de cărţi şi articole care modifică în profunzime mentalităţile şi întreg spaţiul cultural în care trăim” [59; 144].

Putem vorbi deci despre o invazie extraterestră? Răspunsul vom încerca să îl dăm la sfârşitul acestui articol. Dar până atunci vom observa că, dintr-un anumit punct de vedere, putem vorbi de o invazie prin filmele şi serialele care fascinează milioane de spectatori, prin cărţile şi articolele pe marginea acestui subiect sau prin emisiunile în care diverşi *martori* relatează întâlniri de gradul III. Se poate observa o schimbare. Sociologii pot confirma: fără contactele cu *extratereştri* (indiferent dacă sunt reale sau iluzorii), şi mai ales fără efectele directe şi indirecte ale promovării acestui subiect, peisajul spiritual contemporan ar fi cu totul altfel[7].

Monseniorul catolic Corrado Balducci (în interviul care i-a fost luat de către dr. Steven Green – directorul Centrului de studiu al inteligenţei extraterestre) afirma că extratereştrii „trebuie să fie ceva între noi şi îngeri” şi că, „dacă sunt alte fiinţe, atunci sunt mai evoluate decât noi”[8].

---

7 Nu e vorba aici de către cei care au ajuns la psihoze din cauza ufo-latriei (aşteptării salvatorilor de pe alte planete). Aceştia reprezintă un procent mic faţă de cei care sunt interesaţi de fenomen; mulţi şi-au schimbat numai anumite aspecte ale orientării religioase, fără să îşi schimbe religia (şi fără să îşi dea seama că în sistemul religios pe care şi-l formează există elemente contradictorii). Pe cât de uşor se observă efectele spirituale pe care le are fenomenul asupra celor care au devenit ufo-latri, pe atât de greu se pot observa efectele avute asupra celor care şi-au păstrat formal credinţa (fie ei creştini, musulmani sau de alte religii).

8 http://misterium.tripod.com/news/2000_11/2k11_cseti_v.htm

„Asemenea opinii sunt cât se poate de fireşti pentru un ufolog sau pentru orice alt cetăţean. Însă, atunci când sunt exprimate de către un reprezentant al Bisericii, ele dau de gândit. Evident, se pune problema dacă avem de-a face cu o poziţie personală a unui preot cu vederi mai largi decât suntem obişnuiţi sau dacă este ceva mai mult. Altfel zis, avem sau nu un semnal că Vaticanul se pregăteşte pentru eventualitatea în care opinia publică va fi pusă în faţa unor dezvăluiri copleşitoare?

O astfel de întrebare este foarte justificată. În cazul unui «contact oficial» cu o civilizaţie extraterestră, una dintre consecinţele anticipate este o zdruncinare a credinţei. Cum în Biblie nu scrie nicăieri explicit că există alte planete populate cu fiinţe inteligente care pot lua contact cu noi, Bisericile creştine riscă să traverseze un şoc. Ori, să nu uităm, s-au adunat destule dovezi ştiinţifice cu privire la planetele extrasolare, iar mărturii referitoare la OZN-uri şi fiinţe extraterestre inteligente există cu duiumul.

Aşadar, este de presupus că este doar o chestiune de timp ca acel «contact oficial» să se producă, iar Vaticanul ştie cu siguranţă acest lucru. Prin urmare, pentru a preîntâmpina dificultăţile create de nişte goluri doctrinare şi teologice, ar fi înţelept să acţioneze de pe acum, în ideea de a pregăti terenul. Cum? Practicând logica lui «dar dacă?...». Aceasta înseamnă în primul rând acceptarea publică a faptului că pot exista civilizaţii extraterestre. Căci, negându-le existenţa acum, riscă să plaseze mai târziu Biserica într-o situaţie extrem de dificilă: pe de o parte va trebui să-şi recunoască greşeala într-o chestiune arzătoare, iar pe de altă parte va da apă la moara cultelor ufolatrice (care venerează OZN-urile şi ocupanţii acestora), deja foarte active peste ocean. În concluzie, devine credibilă ipoteza că ideile exprimate de Monseniorul Corrado Balducci fac parte dintr-o strategie pe termen lung, menită să atenueze un viitor posibil şoc

cultural şi religios”[9], scria Florin Iorga, reuşind să atingă un subiect cât se poate de delicat: impactul fenomenului O.Z.N. asupra Bisericii.

Comentariile de mai sus reuşesc (intenţionat sau nu) să atragă atenţia asupra importanţei precizării poziţiei Bisericii faţă de acest subiect destul de controversat. Indiferent dacă suntem sau nu de acord cu punctul de vedere al lui Florin Iorga, trebuie să recunoaştem că are dreptate constatând că o apreciere greşită a fenomenului de către Biserică va avea ca rezultat (chiar dacă nedorit) pierderea unui segment din masa credincioşilor.

În analizarea din perspectivă creştină a fenomenului O.Z.N. vom pleca de la unul din punctele de sprijin ale celor care susţin ipoteza că fiinţe de pe alte planete încearcă să ia contact cu planeta noastră. O observaţie nu lipsită de interes: s-a putut observa un număr mare de cercuri apărute din senin în câmpurile cultivate, cercuri misterioase cărora li se face o reclamă sporită în mass-media.

Poate contesta cineva existenţa lor? Nu. Sunt unii care încearcă să găsească o explicaţie naturală, cum că astfel de cercuri ar putea fi produse de către anumite vârtejuri de vânt. Dar cercurile se formează şi pe pantele dealurilor şi în alte locuri în care vântul nu poate produce modificări geometrice ale vegetaţiei. De multe ori formele sunt foarte complicate şi exclud o origine naturală. Vântul nu poate desena cercuri concentrice legate prin linii paralele, nici triunghiuri echilaterale enorme sau haltere de mari dimensiuni (deşi au avut loc şi câteva „creaţii” mai deosebite ale curenţilor de aer care au fost caracterizate pripit ca fiind de origine extraterestră).

Au existat şi câteva cazuri în care câmpurile au fost „desenate” de către şarlatani care au încercat să discrediteze această problemă, dar falsurile au fost uşor de

9 http://misterium.tripod.com/news/2000_11/2k11_cseti_v.htm

depistat; cazurile au fost rare şi autorii descoperiţi. Dar pentru celelalte sute de cazuri autorii nu au fost găsiţi, deşi s-au oferit sume mari (chiar şi 5.000 de lire sterline) celor ce ar fi putut dovedi că este vorba despre farse.

În anul 1990 numai în câmpurile cultivate din Marea Britanie s-au găsit în jur de 1.000 de asemenea cercuri. Indiferent cu câtă seninătate am nega faptul că o bună parte dintre ele au o cauză neobişnuită, sunt câteva cazuri (în locuri în care se ştie precis că nu a avut loc nicio intervenţie umană, iar formele par trasate de către un specialist) care ne pun semne de întrebare: cine şi de ce a făcut semnele respective?

În unele cazuri au fost observate O.Z.N.-un care au zburat deasupra locurilor respective. Oare care vrea să fie mesajul acelei puteri care, direct sau indirect, lasă aceste semne peste tot, în Europa şi America, în Asia şi în Australia?

Un antropolog german care a studiat fenomenul spunea: „După părerea mea, este vorba de comunicări inteligente din partea unor inteligenţe extraterestre care în acest mod doresc să ne semnaleze ceva, să ne facă să înţelegem ceva. (...) Poate e vorba de mesaje adresate inconştientului nostru, provenind de la creaturi superioare nouă, care ne observă de milenii şi cărora le pasă de noi” [29; 181].

Cine sunt aceste inteligenţe extraterestre şi ce urmăresc ele vom încerca să lămurim împreună. Introducerea privitoare la aceste cercuri a avut doar rolul de constatare a unui fapt interesant: că există dovezi fizice ale unor puteri stranii care au capacitatea de a interveni în planul fizic într-un mod dificil de înţeles.

Misterul care se ascunde în câmpurile desenate seamănă puţin cu misterul celebrelor desene din podişul peruan Nazca, unde pe sol există forme geometrice gigantice care nu pot fi observate decât de la mare înălţime şi despre care se presupune că au fost făcute

tocmai pentru a înlesni contactul cu navele spaţiale.

Să privim puţin în istoria contactelor cu aşa-zisele civilizaţii extraterestre şi să observăm că noţiunea de aparat de zbor nu este deloc nouă. Încă în *Mahābhārata* îl găsim pe Arjuna zburând cu un car divin, cu care călătorea prin spaţii prin care mai treceau şi alte „mii de care uluitoare la chip” [43; 99]. În texte vechi de mai mult de două mii de ani, precum *Drona Parva* sau *Mahāvīra*, vedem descrieri amănunţite ale vimanelor, aparate de zbor care se deplasează prin aer cu viteze mari. Şi în unele cronici vechi egiptene şi chinezeşti se găsesc referiri la anumite care luminoase asemănătoare unor păsări mari.

Au fost descoperite străvechi basoreliefuri şi sculpturi care reprezintă diferite aparate de zbor şi imagini ale piloţilor acestora îmbrăcaţi în costume speciale. De exemplu, în vestita placă mayaşă de la Palenque se află reprezentat celebrul *om cu masca de jad*, pilotul în spatele căruia se află o imagine în care unii specialiştii descifrează o rachetă în secţiuni (după unele interpretări mai recente imaginea pare a fi a unui vehicul de transport mai simplu, „motorul” fiind inclus în categoria celor de avion – cu ardere internă). Autenticitatea unor astfel de dovezi nu este uşor de contestat. Noţiunile de zbor, de navă spaţială nu par deci a fi noi în istoria omenirii (este interesant de remarcat faptul că aşa-numitele „vehicule spaţiale” protoistorice se potrivesc foarte mult cu imaginea şablon din anii ’60 a modului în care ar trebui să arate astfel de vehicule. Dar astăzi este evident faptul că o rachetă în trepte nu mai constituie o soluţie optimă pentru zborul spaţial).

Totuşi, astfel de dovezi sunt considerate de către mulţi amprenta clară a faptului că planeta noastră a „beneficiat” de vizite din partea extratereştrilor, şi chiar a faptului că rasa umană ar fi rodul unor descinderi extraterestre.

Cunoscuta întrebare a lui Kepler privitoare la viaţa

de pe celelalte planete este mai actuală ca oricând: „Dacă aceste lumi sunt locuite, cine le locuieşte? Suntem noi sau sunt *ei* stăpânii lumii?” [44; 47]. Încă din antichitate, Democrit, Epicur sau Lucian de Samosata şi-au pus aceeaşi întrebare. În secolul III î.Hr., Metrodor din Hios afirma că „ar fi tot aşa de absurd să nu aşezi decât o lume în spaţiul infinit, ca şi cum ai crede că este un singur spic de grâu într-un lan” [44; 51]. Se pare că această părere au avut-o şi o au în mod firesc marea majoritate a oamenilor. Şi astfel începem să ne apropiem de fondul problemei.

Oare ce fac celelalte spice din acest *Ian* cosmic? Se interesează de noi? Vor să ne contacteze?

Secolul XX a fost vremea în care observarea aşa-numitelor O.Z.N.-un şi contactul cu fiinţele extraterestre a atins apogeul. Până atunci, vreme de aproape două mii de ani, mărturiile au fost extrem de rare şi reclama care li s-a făcut ulterior a fost prea mare (de exemplu, faptul că în *Istoria Francilor* Grigorie de Tours a notat trecerea unui glob de foc deasupra oraşului Tours în anul 584 apare în multe dintre cărţile care tratează fenomenul O.Z.N.).

În secolul trecut au fost mii şi mii de oameni care au declarat ori că au văzut O.Z.N.-un, ori că au văzut extratereştri, ori că au avut chiar legături strânse cu aceştia.

Există oameni, şi nu puţini, care cred că toate contactele cu extratereştri nu sunt decât experimente în masă făcute de guvernele marilor puteri pentru a studia în ce măsură pot fi manipulate masele. În cartea sa *Paşaport pentru Magonia*, doctorul Jacques Valée afirma clar că „a devenit posibilă determinarea a mări segmente ale populaţiei să creadă în existenţa unor rase supranaturale, în posibilitatea maşinilor zburătoare, în pluralitatea lumilor locuibile, şi acestea doar cu ajutorul câtorva scene şi imagini atent regizate, ale căror detalii sunt adaptate desigur culturii şi superstiţiilor existente într-un anumit

spaţiu geografic la un moment dat” [59; 144][10].

Nu vrem să contestăm faptul că anumite *întâlniri* ar putea fi experimente (simple sau complexe) ale specialiştilor în iluzii optice. Şi, dacă până acum nu putem şti dacă au avut loc astfel de experimente, nu avem de ce să contestăm posibilitatea ca ele să aibă loc în viitor. Putem contesta însă aprecierea tuturor contactelor O.Z.N. drept efectele unei manipulări coordonate de cine ştie ce guvern sau putere ocultă. Se poate descoperi că un mare număr de contacte au fost simple circuri mediatice, că multe fotografii ale aparatelor zburătoare *extraterestre* sunt trucate sau că rămăşiţelor O.Z.N.-urilor care au căzut la sol nu sunt decât obiecte fabricate de către escroci care vor să atragă atenţia opiniei publice[11]. Dar, cu toate acestea, rămân multe întâlniri asupra cărora nu poate fi pusă eticheta de *fals*, *escrocherie* sau *experiment*.

Înainte de a aborda direct problema este nevoie să facem constatarea că, pentru cei care consideră că fenomenul O.Z.N. este doar o farsă mediatizată şi toate „contactele” aparţin imaginaţiei şi că totul este o minciună omenească, analiza pe care o vom face mai jos nu poate fi relevantă. Pentru aceştia atât nenumăratele observaţii ale O.Z.N.-urilor făcute prin radar, cât şi filmările făcute acestora ocazional, sau teancul enorm de fotografii ale

---

10 Să ne gândim cum ar reacţiona locuitorii unui orăşel mic dacă, într-o seară, ar avea parte brusc de imaginile holografice de care au parte spectatorii mega-concertelor lui Jean-Michel Jarre. Dacă nu ar fi preveniţi că au de-a face cu o paradă riguros organizată ar fi convinşi că sunt vizitaţi de civilizaţii extraterestre.

11 Au existat, există şi vor mai exista oameni care încearcă să alunge banalitatea vieţii prin afirmarea faptului că au fost contactaţi de extratereştri. Dar, pe lângă aceştia, există foarte mulţi oameni care sunt convinşi că au avut parte de întâlniri de gradul III (evident, nu includem între aceşti martori pe subiecţii cu probleme psihice; nici aceia însă nu lipsesc). Este greşit să considerăm totul doar un spectacol mediatic. Pe lângă acest spectacol, care există deoarece e o sursă de bani, rămân un mare număr de contacte învăluite în mister.

apariţiilor din toate colţurile lumii sunt false.

Fără a contesta faptul că asupra unui mare număr de dovezi planează incertitudinea (cum era de aşteptat, nu au lipsit nici „dovezile” trucate), îndrăznim să fim de acord cu cei care cred că nimeni nu putea falsifica un număr atât de mare de dovezi a contactelor cu alte lumi.

Un sondaj de opinie făcut în anul 1974 arăta că 54% dintre cei care ştiau de O.Z.N.-un credeau că sunt reale, iar 46% credeau că există viaţă inteligentă pe alte planete. De atunci numărul de contacte a crescut enorm, şi, odată cu el, a crescut şi numărul celor care cred în existenţa fiinţelor de pe alte planete venite să ne viziteze.

Numărul mare de contacte a necesitat o împărţire în diferite categorii. Cercetătorii John Ankerberg şi John Weldon propun următoarea clasificare:

„I. Reperări la Distanţă – observarea unor lumini anormale pe cer, discuri sau alte forme, cu ochiul liber sau cu ajutorul radarului;

II. Întâlniri în Apropiere din Prima Categorie – reperarea unui O.Z.N. cu sau fără pasageri la o distanţă de 150 – 200 de metri sau mai aproape[12];

III. Întâlniri în Apropiere din a Doua Categorie – O.Z.N.-urile au lăsat amprente asupra mediului înconjurător (semne de aterizare, copaci cu trunchiurile frânte…);

IV. Întâlniri în Apropiere din a Treia Categorie – reperări ale unor O.Z.N.-un la distanţă foarte mică, ocupanţii fiind în interiorul sau în preajma navei;

V. Întâlniri în Apropiere din a Patra Categorie – când din diferite motive au loc răpiri ale oamenilor de către O.Z.N.-un (pentru comunicare…); în multe cazuri astfel de contacte sunt parţial sau chiar total „uitate” până când, cu ajutorul hipnozei, amintirile devin clare;

VI. Întâlniri în Apropiere din a Cincea Categorie –

12 Autorul acestei cărţi a avut o întâlnire de acest gen, relatată în Jurnalul convertirii [66;19].

când anumite persoane pretind că prin mijloace oculte au stabilit un contact personal cu entităţile din O.Z.N-uri.

VII. Întâlniri în Apropiere din a Şasea Categorie – ca urmare a contactului cu extratereştri sau cu O.Z. N-urile oamenii sunt vătămaţi fizic sau chiar mor” [9; 10].

John Ankerberg şi John Weldon fac observaţia că soluţia misterului O.Z.N. nu poate fi găsită acolo unde o caută cei mai mulţi oameni – între primele trei categorii de întâlniri. Primele trei categorii nu fac altceva decât să ofere o dovadă că pământul este vizitat de alte entităţi, şi doar atât. Ele nu pot lămuri care este scopul acestor vizite, în opinia celor doi cercetători acesta putând fi dedus doar după analiza contactelor directe incluse în ultimele patru categorii.

Privitor la aceste ultime categorii am luat cunoştinţă de două perspective diferite. Una este a cercetătorilor care rezumă întâlnirile aproximativ astfel: „Caracteristicile contactelor cu O.Z.N.-urile sunt următoarele: tentative de comunicare între oameni şi fiinţele extraterestre, înţelegere, dorinţa de a ajuta umanitatea să progreseze ştiinţific şi tehnologic şi să scape de problemele sociale”. Pentru astfel de cercetători, o mărturie reprezentativă poate fi considerată cea pe care a făcut-o publică doctorul Leopold Díaz Martínez, care susţinea că un „extraterestru” i-ar fi spus: „Este necesar ca voi, oamenii, să înţelegeţi că mulţi semeni de-ai mei sunt amestecaţi printre voi, încercând să vă ajute, fiindcă voi vă aflaţi în pragul unor mari necazuri cu planeta voastră. (…) Noi încercăm să vă ajutăm pentru că poluaţi atmosfera: contaminaţi nu numai planeta, ci şi cosmosul, şi vă aflaţi la un pas de distrugere…” [30; 98].

A doua perspectivă este cea pe care o au un număr mai restrâns de cercetători ai fenomenului, şi este aceeaşi cu cea pe care o au Părinţii duhovniceşti ai Bisericii Ortodoxe: că la originea acestor manifestări stă înşelarea diavolească. Pentru a doua perspectivă sunt foarte

importante două elemente: în toate comunicările cu fiinţele aşa-zis extraterestre despre viitorul spiritual al omenirii, mesajul lor este aproximativ acelaşi – că Iisus este doar un extraterestru, sau un om care a primit de la ei puteri miraculoase, că închinarea la Iisus trebuie înlocuită cu meditaţii care să aducă omul într-o nouă stare de evoluţie, că ei sunt ghizii care vor veghea ca această transformare să aibă loc fără probleme. Al doilea element important pentru această perspectivă este comportamentul brutal al „extratereştrilor” într-un număr mare de experienţe pe care le-au făcut asupra oamenilor.

Elias Seixas este unul dintre cei care afirmă că ar fi fost supuşi unor astfel de experienţe „gingaşe”, şi declară că cei care l-au răpit într-o navă spaţială l-au supus unui tratament sadic: i-au smuls şuviţe de păr, i-au înfipt ace în vârfurile degetelor şi între degete, apoi – inducându-i în minte imagini erotice, i-au extras cu un dispozitiv lichidul seminal.

Într-o răpire similară, brazilianul Antonio Villas-Boas a fost sedus de o „femeie extraterestră”, experienţa nefiind plăcută: „mârâielile pe care le-am auzit ieşind din gura femeii în anumite momente aproape că au stricat totul, dându-mi impresia neplăcută că eram cu un animal” [30; 103].

Vedem între cele două puncte de vedere ale cercetătorilor concluzii diferite care pornesc de la premize diferite: primul gen de cercetători consideră că dominant este caracterul pacifist al întâlnirilor cu extratereştri, cel de-al doilea gen consideră că dominant este caracterul agresiv. O impresie superficială ar fi aceea că obiectul observat nu este acelaşi, că de fapt fiecare dintre cele două tipuri de cercetători analizează o altă specie de extratereştri – unii pe cea bună şi ceilalţi pe cea rea. Parcă fiecare a căutat ce a vrut: argumente pro sau contra fenomenului O.Z.N…

Unul dintre materialele care pare să prezinte

unilateral acest fenomen este cunoscuta „Analiză comparativă a contactelor şi acţiunilor O.Z.N.-urilor şi demonilor asupra oamenilor”, propusă de Părintele Rodion în cartea *Oameni şi demoni* (una dintre puţinele cărţi religioase care acordă fenomenului atenţia cuvenită). Părintele Rodion a putut constata următoarele similitudini:

„I) în numeroase cazuri «extratereştrii» se comportă la fel de agresiv cum se poartă şi duşmanii neamului omenesc, demonii. Fiinţele din O.Z.N.-un distrug sau strică diferite obiecte – demonii strică lucrurile oamenilor (dărâmă chilii...). Entităţile din O.Z.N.-un rănesc şi chiar omoară oameni; demonii îi bat pe pustnici, pe unii torturându-i până la moarte;

II) au avut loc cazuri de răpire violentă a oamenilor de către O.Z.N-uri, dar şi de către demonii care i-au răpit mai ales pe oamenii foarte păcătoşi;

III) în cazurile de răpire violentă este lezată demnitatea umană – „extratereştrii” iau în mod forţat probe de piele, de sânge, dezbracă oamenii şi chiar au relaţii intime cu ei; demonii îşi bat joc de oamenii pe care i-au ademenit în fel şi chip, aducându-i uneori şi la iluzia împreunării trupeşti;

IV) deseori comunicarea cu fiinţele din O.Z.N.-un s-a făcut prin telepatie, nu rareori oamenii fiind manipulaţi prin hipnoză; dracii caută să sugereze propriile lor gânduri celor ce duc viaţă de nevoinţă, determinându-i să primească gândurile lor, care uneori se aud ca şi cum ar veni dinăuntru şi nu din afară;

v) oamenii sunt invitaţi să intre în O.Z.N.-un, iar dacă refuză să intre, sunt forţaţi să o facă; diavolii încearcă prin toate mijloacele să intre în contact cu oamenii;

VI) în unele cazuri, cei care au fost contactaţi de O.Z.N.-un au fost vindecaţi de diferite boli; în Vieţile Sfinţilor găsim o sumedenie de astfel de vindecări făcute prin putere demonică, dar ele duc la pierzania sufletelor;

VII) în timpul contactelor cu entităţile din O.Z.N.-un,

oamenii sunt cuprinşi de sentimente de frică şi groază; în timpul apariţiei duhurilor necurate oamenii simt disconfort, tulburare şi groază;

VIII) aspectul exterior la fel de variat – la „vizitatori” şi la diavoli: uriaşi sau pitici, indivizi frumoşi sau urâţi de ambele sexe; diavolii îşi fac apariţia şi în ipostaza de animale;

IX) apariţiile pot fi însoţite în ambele cazuri de lumini sau diferite efecte luminoase;

x) deseori «vizitatorii» sau O.Z.N.-urile apar foarte brusc şi se dematerializează (dispar) la fel de repede; diavolii apar dintr-odată şi dispar de obicei doar când omul îşi face cruce şi începe să se roage”.

Această analiză este considerată imparţială de către cei care vor să „apere” fenomenul O.Z.N. În şase dintre cele zece idei enunţate mai sus se repetă uşor modificată aceeaşi idee: că „vizitatorii” sunt agresivi. Asupra acestui punct, „apărătorii fenomenului” îşi manifestă rezervele, considerând că nu e corect ca dintr-un număr mic de contacte mai dure să se tragă concluzii pripite.

Părintele Rodion a fost unul dintre pionierii care s-au aplecat asupra fenomenului O.Z.N. de pe poziţii ortodoxe; chiar dacă a prezentat faptele cu mici imperfecţiuni, aceasta nu afectează viziunea de ansamblu: chiar dacă „vizitatorii” ar fi fost paşnici, sunt observate cinci asemănări care nu pot fi tăgăduite: că în ambele cazuri avem de-a face cu apariţii luminoase, că înfăţişările entităţilor sunt foarte variate, că, pentru contacte, capacităţile telepatice sunt foarte importante, că în urma contactelor au loc anumite „vindecări”, şi că manifestările de stăpânire a materiei sunt prezente.

Nu numai Părinţii ortodocşi au observat similitudinile dintre cele două tipuri de contacte, ci şi unii cercetători protestanţi sau catolici, sau chiar unii cercetători fără credinţă în Dumnezeu.

În *O.Z.N.-urile şi cei care le-au văzut – o bibliografie*

comentată, lucrare apărută sub egida Bibliotecii Congresului pentru Cercetarea ştiinţifică a Aviaţiei militare a S.U.A., bibliograful şef al lucrării, Lynn Catoe, comenta: „O mare parte din literatura disponibilă referitoare la O.Z.N.-un este strâns legată de misticism şi metafizic. Ea se ocupă cu subiecte precum telepatia mintală, scrierea automată şi entităţi invizibile, şi de asemenea cu fenomene precum manifestări şi *posedare* de tip poltergeist. Multe dintre rapoartele O.Z.N. publicate acum în presa accesibilă maselor relatează aşa-zise incidente care sunt izbitor de asemănătoare cu posesiunea demonică şi cu fenomenele parapsihologice” [9; 22].

Doi cercetători ai O.Z.N.-urilor care au petrecut mult timp luând interviuri celor „contactaţi” au observat că de multe ori între oameni şi „vizitatori” comunicarea se face prin mijloace oculte: telepatie, scriere automată, materializări sau diferite procedee mediumnice.

O altă asemănare cu ocultismul a fost observată de doi cercetători implicaţi în fenomenele de acest gen, Kenneth Ring şi Cristofor J. Rossing, care au remarcat similitudinile dintre experienţele celor „contactaţi” cu ale celor care, aflându-se în moarte clinică, au avut anumite „experienţe spirituale”: „Ceea ce ne-a frapat în mod repetat a fost incontestabila asemănare dintre cele două grupe experimentale ale noastre, cei care au luat parte la o întâlnire cu O.Z.N.-urile şi cei care au avut o experienţă de moarte clinică (...) ar trebui să ţinem cont de faptul că, în ciuda diferenţelor de natură a acestor experienţe, ele pot avea o sursă comună de bază – indiferent care poate fi acea sursă” [9; 26].

Ceea ce nu ştiau cei doi cercetători era că la originea celor mai multe „experienţe spirituale” ale celor aflaţi în moarte clinică stă aceeaşi înşelare diavolească. În cunoscuta sa carte *Sufletul după moarte* părintele Serafim Rose face o analiză atentă a acestor experienţe, arătând modul în care se manifestă înşelarea diavolului, modul în

care acesta ia chip de înger de lumină.

Oamenii s-au grăbit să considere cărţile despre experienţele celor care au avut moarte clinică drept cărţi fundamentale, cărţi „binecuvântate” care i-au apropiat pe unii dintre cititori de credinţa în Dumnezeu (cea mai renumită fiind *Viaţa după* viaţă a doctorului Moody). Ei au trecut cu vederea care este credinţa la care au trecut aceşti cititori. Iar în momentul în care considerăm că orice credinţă este de la Dumnezeu numai pentru că este superioară ateismului suntem cât se poate de subiectivi.

Statistic, s-a observat că efectul cărţilor despre cazurile de moarte clinică nu i-au apropiat pe oameni de credinţa creştină, ci i-au apropiat de formele de păgânism promovate de Mişcarea New Age.

Este momentul să ne oprim puţin asupra credinţelor religioase pe care le propagă „vizitatorii”. Ei cred în Fiinţa Universală care este cosmosul, cred în existenţa unor diferite ierarhii celeste. Mesajul de bază este clasic pentru New-Age: vremea închinării la Hristos a trecut, omul trebuie să treacă la o treaptă superioară de existenţă.

Doctorul Jacques Valée observa că O.Z.N.-urile „ajută la crearea unei noi forme de credinţă – o aşteptare a unui contact real cu O.Z.N.-urile a unei mari părţi din colectivitate. La rândul ei, această aşteptare face ca milioane de oameni să spere în iminenta realizare a unui vis de secole: salvarea de sus, predarea în faţa unei puteri mai mari, a unor navigatori înţelepţi din cosmos” [9; 15]. Vorbind despre contactele cu „vizitatorii”, doctorul Valée constată că „experienţa unei întâlniri mai apropiate cu un O.Z.N. este o grea încercare fizică şi mentală. Trauma are efecte care depăşesc cu mult ceea ce îşi aminteşte martorul ocular. Apar noi tipuri de comportament şi sunt favorizate noi tipuri de convingeri. Consecinţele sociale, politice şi religioase ale experienţei sunt enorme dacă sunt analizate nu în zilele sau săptămânile care urmează contactului, ci după trecerea unei generaţii” [9; 12].

Mentalitatea neopăgână află pe acest teren misterios un mediu de dezvoltare propice: ghizi spirituali, progres, puteri paranormale... În multe dintre studiile specialiştilor în U.F.O. – logie observăm ecourile credinţelor religioase ale acestora. Cei care nu cred într-un Dumnezeu personal (de la atei şi până la cei care au credinţe panteiste) găsesc în contactele O.Z.N. argumente în favoarea teoriei evoluţioniste; consideră că a venit timpul ca civilizaţia umană să treacă într-un nou stadiu de dezvoltare, avându-i ca mentori pe cei care vin la noi de pe alte planete, din alte galaxii.

Întemeietorul sectei raëlienilor, Raël, pe numele său Claude Vorilhon, afirma că a primit următorul mesaj extraterestru: „noi suntem cei ce am creat toată viaţa pământească, voi ne-aţi considerat zei, noi am fost la originea marilor voastre religii. Acum că sunteţi destul de mari ca să înţelegeţi aceasta, am dori să stabilim contacte oficiale printr-o ambasadă”. Tot el spunea că o fiinţă extraterestră i-a descoperit faptul că marii profeţi ai omenirii – Buddha, Moise, Iisus şi Mahomed au fost aleşi şi formaţi de către extratereştri.[13]

---

13 Raelienii sunt cunoscuţi astăzi în întreaga lume mai ales prin vâlva pe care au stârnit-o afirmând că sunt în măsură să cloneze oameni. “Clonarea este cheia vieţii veşnice” - spune Rael. Există printre simpatizanţii săi şi oameni bogaţi care, deşi nu dau crezare inepţiilor pe care le emană acesta, totuşi îi sponsorizează activităţile chiar şi numai pentru că prin clonare speră să îşi prelungească viaţa. De fapt învăţătura raelienilor este o mixtură între mesaje dictate de extratereştri şi promisiunea prelungirii vieţii pământeşti. Nu este greu de observat faptul că raelienii caută să îşi facă reclamă cu orice preţ. Chiar dacă mass-media a prezentat mai multe materiale prin care a demascat şarlatania raelienilor, aceştia nu au părut stânjeniţi, ci dimpotrivă, au considerat aceasta un mijloc de a-şi face publicitate. O publicitate negativă, dar de care au avut parte gratuit, şi pe care nu ar fi fost în stare să o plătească. De altfel, nu sunt singurii care folosit acest gen de anti-reclamă. Un studiu interesant despre secta raeliană, despre fondatorul ei şi despre aşa-zisele contacte ale sale cu fiinţe extraterestre este scris de părintele Dan Bădulescu şi are titlul:

Încercând să vedem care au fost urmările religioase ale înmulţirii apariţiilor „extraterestre”, considerăm că următoarea confesiune – a unui ofiţer de poliţie care a avut mai multe „contacte” este reprezentativă pentru transformările care au avut loc în minţile celor contactaţi: „Devenisem complet obsedat de O.Z.N.-un Eram convins că ceva măreţ mi se va întâmpla în curând. Am renunţat la lecturile zilnice din Biblie, nu m-am mai gândit la Dumnezeu, dar în schimb am început să citesc cu înverşunare toate cărţile despre O.Z.N.-un care îmi cădeau în mână… Vegheam nopţile, aşteptând în zadar să mai primesc vreun semn, încercam să comunic mental cu ceea ce credeam că sunt fiinţe extraterestre, aproape că mă rugam la ei să-mi apară în faţă sau să intre într-un fel în legătură cu mine” [59; 147]. Una dintre urmările fenomenului O.Z.N. – îndepărtarea oamenilor de credinţa creştină – ne îndeamnă să cunoaştem „pomul” după „roade”.

Robert Monroe, descriind contactele sale cu entităţile pe care le percepea în planul astral, povestea: „(Fiinţele n.n.) părură a se ridica în zbor spre cer, în timp ce eu strigam după ele, rugător. Aceasta m-a asigurat că dispoziţia lor mentală şi inteligenţa lor sunt cu mult peste puterile mele de înţelegere. Este o inteligenţă impersonală, rece, fără niciunul dintre sentimentele de iubire şi de compasiune pe care noi le respectăm atât de mult… M-am aşezat şi am plâns cu hohote şi suspine adânci, cum niciodată nu mai plânsesem până atunci, căci din acel moment eu ştiam, necondiţionat şi fără nicio speranţă în posibilitatea vreunei schimbări, că Dumnezeul copilăriei mele, Dumnezeul bisericilor, al religiilor din întreaga lume, nu era cel căruia I se slujea sau aşa cum suntem noi făcuţi să credem că ar fi, şi că pentru tot restul vieţii mele aveam să sufăr pierderea acestei «iluzii» „[60; 120].

„Raelienii, sectă cu pretenţii ştiinţifice”.

Din această descriere putem observa cât de mult se înrudesc arătările extraterestre cu entităţile văzute de Monroe şi de vizionarii de aceeaşi orientare cu el: originea lor este comună.

Comunicarea cu „vizitatorii” devine cu repeziciune o veritabilă patimă: în momentul în care credinţa în Dumnezeu a fost substituită de aşteptarea „salvării de sus”, preocuparea pentru contacte devine obsesivă, mistuitoare. Nimic nu mai este important pentru cei contactaţi decât să se întâlnească încă odată cu „vizitatorii”. Pe cât de legaţi sunt unii oameni de lanţurile pătimaşe ale păcatelor trupeşti, pe atât de legaţi de „vizitatori” sunt mare parte dintre cei contactaţi. Uneori sunt gata să-şi părăsească familiile numai pentru a putea pleca cu „vizitatorii”, numai pentru a fi integraţi într-o nou tip de „familie”. Şi credinţele religioase sunt modificate la fel de uşor, nemaifiind nevoie să crezi atunci când vezi.

La nivelul populaţiei mondiale puţini sunt cei care pretind că au fost „contactaţi” direct, puţini au avut parte de „şansa” unor astfel de întâlniri. Dar pe cât de mic este procentul celor contactaţi, pe atât de mare este procentul celor a căror credinţă religioasă a fost influenţată de fenomenul O.Z.N.

Campania de promovare a O.Z.N.-urilor a dus la o creştere masivă a numărului de oameni care cred că extratereştrii există, că ne vizitează, că ne vor ajuta să mergem pe o cale mai bună.

Unul dintre primele efecte ale unei astfel de credinţe este deplasarea „obiectului” credinţei: de la Dumnezeu la aceşti mesageri ai „salvării”. Şi este mult mai uşor să crezi în extratereştri decât în Dumnezeu; parcă Dumnezeu. Se tot ascunde, în timp ce extratereştrii ies din ce în ce mai mult la iveală.

Automat apare îndoiala: din moment ce extratereştrii ne învaţă că vremea închinării la Hristos a trecut, avem oare motive să nu îi credem?

La acest răspuns o pecete importantă au pus-o concluziile unor faimoşi cercetători ai O.Z.N.-urilor care afirmă că au reuşit să găsească multe asemănări între apariţiile „vizitatorilor” şi învăţătura Bibliei. Că de aceea nu este nimic rău să părăsim învăţătura lui Hristos – care acum nu mai este actuală, şi să primim noile tipuri de „învăţături”.

Aceşti cercetători spun că încă în Vechiul Testament găsim dovezi ale contactelor cu extratereştri, printre care „nava” cu care a călătorit profetul Iezechiel (Iez. 1, 3 – 28), sau carul de foc al Sfântului Ilie (II Regi 2, 11).

Ei susţin că Noul Testament conţine de asemenea o sumedenie de referiri la contactul cu extratereştri, Iisus Hristos nefiind decât un mare mesager extraterestru. Iată un exemplu de tâlcuire blasfematoare a ultimei părţi din viaţa lui Hristos pe pământ: „Sfârşitul şederii lui Hristos pe pământ se compune dintr-un triptic care, cercetat cu atenţie, îşi poate releva caracterul foarte firesc: moartea, Învierea, Înălţarea. Înainte de decolarea rachetei se ştie că orice cosmonaut trece printr-un stadiu de odihnă totală; o stare de somn prelungit, văzută de martorii oculari de atunci, putea fi luată drept moarte, iar dificultăţile primilor creştini în raporturile lor cu statul roman au generat povestea naivă a unei judecăţi soldate cu moartea prin răstignire. După somnul obligatoriu dinaintea zborului, orice cosmonaut se trezeşte; aceasta a fost învierea. Apoi, cosmonautul decolează în nava sosită să-l ia (în evanghelie, nava fiind numită Îngerul Domnului, în virtutea vechii tradiţii biblice), iar decolarea nu este nimic altceva decât o înălţare la cer” [44; 221].

În cărţile cercetătorilor fenomenului O.Z.N. se găsesc astfel de paralele care vor să îi aducă la acelaşi numitor comun pe cei care cred în Dumnezeu şi pe cei care cred că „salvarea” va veni din cosmos. Şi găsind în comunicările extraterestre argumente care sprijină concluziile lor, ei se întreabă cu nedumerire: „Ce este rău în faptul că, pentru o

parte semnificativă a omenirii, are loc o schimbare de mentalitate? De ce caută oamenii Bisericii să discrediteze fenomenul cu orice preţ?”

După multele paranteze pe care le-am făcut cu scopul de a înţelege mai bine importanţa fenomenului, am ajuns la explicarea mai pe larg a punctului de vedere creştin.

Pornim de la premiza că punctul de vedere ar fi fost acelaşi, chiar dacă ar fi lipsit cele şase asemănări observate de părintele Rodion între apariţiile demonilor şi cele ale „vizitatorilor” apariţiile luminoase, comunicarea telepatică, înfăţişările variate, vindecările survenite, materializările bruşte şi comportamentul foarte violent. Chiar dacă „vizitatorii” ar fi fost blânzi, chiar dacă nu ar fi folosit comunicările telepatice, chiar dacă înfăţişările nu ar fi fost atât de diversificate, chiar dacă materializările ar fi fost înlocuite de apariţii mai lente, şi chiar dacă nu ar fi fost urmate de vindecări, verdictul ar fi fost acelaşi: înşelare drăcească.

De ce? Din cel puţin alte două motive: nu există nici în Sfânta Scriptură, nici în Sfânta Tradiţie niciun fel de referiri la contactele cu aceşti „extratereştri”, iar mesajul acestor entităţi este contrar învăţăturii creştine.

Pentru cercetătorii care nu au o cultură creştină, mesajele new-age-iste ale extratereştrilor nu sunt periculoase. Paralelele pe care le găsesc ei între „apariţii” şi textele biblice sunt de mare importanţă. Din lipsă de informaţie, ei nu îşi dau seama că ceea ce fac nu este decât o răstălmăcire hidoasă a textelor sfinte. Dar „să accepţi Biblia la valoarea ei reală înseamnă să reduci la zero ufologia «biblică» „[9; 51], spuneau John Ankerberg şi John Weldon, atrăgând atenţia asupra pericolului înţelegerii deformate a textului sfânt. De acest pericol nu sunt conştienţi cercetătorii care preţuiesc în mod egal textul revelat al Sfintei Scripturi şi comunicările venite de la „extratereştri”.

Pentru un creştin adevărat, un argument suficient

pentru a înţelege că fenomenul O.Z.N. este înşelare drăcească este tocmai acesta: că în mesajele „vizitatorilor” Hristos nu este recunoscut ca Fiu al lui Dumnezeu, că peste tot unde apar referinţe la credinţă este recomandată părăsirea credinţei creştine şi substituirea ei cu credinţe neopăgâne. Este suspect şi faptul că aceste mesaje, care pretind că vin de la alte civilizaţii, nu conţin nimic aparte; majoritatea sunt chiar banale şi par a fi rostite de fiinţe de o inteligenţă mediocră. Unele dintre ele sunt identice cu mesajele standard primite de mediumi în cadrul şedinţelor de spiritism.

Recunoaştem că în tratarea unui subiect atât de amplu cum este acesta am încercat să simplificăm la maxim datele problemei, şi am ajuns la următoarea întrebare: ar avea Biserica motive să îi confunde pe „vizitatori” cu demonii, în cazul în care în niciunul dintre contacte nu apar învăţături potrivnice Evangheliei?

Ne-a rămas o ultimă direcţie de studiu, cea care contribuie la rezolvarea problemei O.Z.N… Ce ne-a învăţat Hristos şi ce învaţă Sfânta Tradiţie despre „vizitatorii spaţiali” care promit progres şi cunoaştere?

Un prim răspuns este că nici în textul Sfintei Scripturi şi nici în scrierile Sfinţilor Părinţi nu găsim nicio referire directă la O.Z.N.-un, aşa cum le cunoaştem astăzi. Dar răspunsul la întrebarea „cine sunt *ei*?” îl aflăm numai dacă avem credinţă că Hristos este Fiul lui Dumnezeu şi că învăţătura Bisericii este adevărată. Cei care se îndoiesc nu au cum să priceapă raţionamentul expus mai jos.

Iată câteva întrebări:

Dacă Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Cel Ce ştie tot trecutul şi tot viitorul lumii, ar fi ştiut că oamenii vor fi ajutaţi în progresul material de către fiinţe extraterestre, atunci El, Care ne-a iubit atât de mult încât a murit pe cruce pentru păcatele noastre, ar fi ascuns această taină ucenicilor Săi? Dacă a profeţit cum va fi la sfârşitul lumii, de ce nu le-ar fi spus şi

despre „marele contact”?

Dacă planeta noastră a fost „vizitată” încă dinainte de întruparea lui Hristos, de ce aceşti vizitatori misterioşi nu au venit să se închine Fiului lui Dumnezeu, în faţa căruia se închină toate Puterile Cereşti şi toată făptura?

Cum de există referiri la fiinţele venite din cer în atâtea scrieri păgâne, iar în scrierile Sfinţilor Părinţi nu găsim nicio referire?

Oare de ce au evitat „vizitatorii” să îşi facă apariţia în Bizanţul primului mileniu creştin? Dacă ar fi apărut, cu siguranţă natura lor ar fi fost precizată în câteva canoane ale Sfintelor Sinoade.

Dacă au fost iniţiate contactele cu O.Z.N.-urile abia în al doilea mileniu al erei noastre, (şi deci acestea nu ar fi putut fi observate cu secole în urmă de către Sfinţii Părinţi), atunci de ce aceşti „mesageri cosmici” au ales ca persoane de contact oameni cu un nivel spiritual obişnuit? De ce nu au luat legătura cu Părinţii făcători de minuni care duc viaţă de sfinţenie în vremurile noastre?

Iată câteva posibile răspunsuri:

Hristos nu a profeţit despre venirea unor „mesageri extratereştri” rânduiţi să ajute omenirea deoarece astfel de mesageri nu există. După învăţătura Bisericii, asupra omenirii veghează doar Dumnezeul cel în Treime lăudat, Maica Domnului şi toţi îngerii şi sfinţii.

„Vizitatorii” nu puteau să i se închine lui Hristos, pentru că pe draci îi arde puterea Sa dumnezeiască.

Ei nu s-au arătat în vremurile Sfinţilor Părinţi, deoarece nu le-a îngăduit Dumnezeu (rătăcirea contemporană este pe măsura păcătoşeniei noastre). Dacă ar fi apărut atunci, astăzi cu siguranţă cărţile de teologie ar fi conţinut, la capitolul despre demoni, precizări interesante despre O.Z.N.-un.

„Extratereştrii” nu au luat contact cu sfinţii vremurilor noastre – cum ar fi Sfântul Siluan Athonitul sau Sfântul Ioan Maximovici, pentru că aceştia ar fi văzut prin

darul lui Dumnezeu că „vizitatorii” sunt demoni.

Extratereştrii au preferat oameni de contact lipsiţi de darul deosebirii duhurilor, oameni care nu erau capabili să înţeleagă cine le stă înainte. Dar chiar dacă „extratereştrii” s-au ferit să apară înaintea Părinţilor din vremurile noastre, aceştia nu s-au ferit să mărturisească într-un glas că fenomenul O.Z.N. nu este altceva decât o modernă înfăţişare a diavolului.

Părintele Serafim Rose spunea că „o evaluare justă a fenomenelor extraterestre nu poate fi atinsă decât din interiorul revelaţiei şi al experienţei creştine, fiind accesibilă doar creştinului credincios care trăieşte real şi cu smerenie pe aceste coordonate. (...) Cercetătorii fenomenelor extraterestre au ajuns la concluzia că ele sunt identice cu fenomenele numite *demonice*; dar numai creştinul – şi anume cel ortodox, care este instruit şi luminat de 2000 de ani de experienţă patristică a luptei cu demonii – este capabil să înţeleagă semnificaţia adâncă a acestei concluzii” [59; 154].

Experienţa duhovnicească bimilenară a Bisericii Ortodoxe este cea care face posibilă punerea unui verdict. Un lung război între atleţii lui Hristos şi mesagerii întunericului au dus la stabilirea unui întreg arsenal de înşelăciuni diavoleşti. Sfinţii, pe care diavolul încerca să îi amăgească în fel şi chip, i-au văzut tehnica de luptă şi au explicat-o în scrieri duhovniceşti de nepreţuit.

Vedem că în lumea catolică şi în cea protestantă există câţiva pseudoteologi care au căzut în cursa întinsă prin O.Z.N.-un şi studiază aşa-numita „exoteologie” – teologie a spaţiului cosmic, încercând să facă tot felul de clasificări între speciile extraterestre care ne-au contactat. Din perspectiva celor care se adapă din izvorul viu al Sfintei Tradiţii o astfel de cercetare nu poate fi decât greşită: căci „vizitatorii” sunt de o singură specie, de o singură rasă: sunt demoni.

Apare o grea piatră de poticnire pentru unii

credincioşi. Unii „vizitatori” au vorbit cu oamenii, au fost pipăiţi, alţii se pare că au fost studiaţi vreme îndelungată de diferite comisii ale guvernului american. Doar dracii nu au trupuri; atunci cum au fost posibile astfel de studii?

La această întrebare, *Vieţile Sfinţilor* oferă o sumedenie de cazuri în care intervenţia diavolilor a avut loc şi în plan fizic (cele mai cunoscute aflându-se în *Viaţa Sfântului Antonie cel Mare* şi în *Viaţa Sfântului Mucenic Ciprian*, care din vrăjitor a devenit vas ales al lui Hristos).

Ni se pare firesc ca astfel de întâmplări să pară incredibile, dar, pentru cei credincioşi, ele sunt cât se poate de reale. Aici este piatra de poticnire: cine nu crede că lupta diavolilor împotriva sfinţilor a fost exact aşa cum este descrisă de *Vieţile Sfinţilor* nu poate să creadă că „extratereştrii” care fac lucruri similare sunt draci. Cine nu vrea să ţină seama de experienţa Bisericii Ortodoxe nu poate să se mai considere fiu al acestei Biserici şi nici nu îi poate înţelege învăţăturile. În planul duhovnicesc o demonstraţie logică nu are cum să fie definitivă: întotdeauna credinţa este chemată să spună ultimul cuvânt.

În ceea ce priveşte amintirile despre întâlnirile cu extratereştri care au ieşit la iveală în urma unei şedinţe de hipnoză ar fi cazul să amintim punctul de vedere al doctorului Arthur C. Hastings, un specialist californian în psihologia comunicaţiei: „Lucrul cel mai evident care se petrece cu persoana aflată sub hipnoză este că devine extrem de sensibilă şi de maleabilă la absolut orice fel de sugestie, oricât de subtilă, inconştientă, non-verbală sau verbală venită din partea hipnotistului. Dacă îi ceri să se ducă într-o viaţă trecută, iar persoana respectivă nu are o viaţă trecută, va inventa una pentru tine! Dacă îi sugerezi cumva că a văzut un O.Z.N., va spune că a văzut un O.Z.N”. [60, 132].

Trebuie precizat că doctorul Hastings nu este singurul specialist care are această poziţie. Dar, de obicei,

mass-media nu vrea să ţină cont decât de cealaltă variantă, şi să facă reclamă diferitelor tehnici de hipnoză.

Considerăm potrivită aici o altă paranteză. Am amintit de experienţele violente la care au fost supuşi oamenii – experienţe pe care părintele Rodion le tratează cu atenţie, dar care uneori au o anumită doză de subiectivism (în cazurile în care amintirile necesită o împrospătare prin controversatele tehnici de hipnoză). Vom face o scurtă referire la un fapt asemănător ca brutalitate şi legat de acestea prin faptul că au aceeaşi sursă: fenomenul mutilării animalelor, fenomen cunoscut mai ales pe teritoriul Americii.

Unul dintre primele cazuri de acest gen a avut loc la sud de Colorado, în anul 1967. Un mânz a fost aflat mort, având capul curăţat de carne, iar organele interne şi coloana vertebrală îi fuseseră extrase. Mai multe semne circulare au fost descoperite în apropiere, şi la o distanţă destul de mică se vedea un cerc din câteva găuri adâncit în pământ. Un doctor care a investigat trupul calului mort, John Altshuler, constata că „marginile exterioare ale inciziei în piele erau foarte dure, parcă fuseseră cauterizate cu un laser din zilele noastre. Dar în 1967 nu exista o astfel de tehnologie laser în chirurgie. (...) Faptul cel mai uimitor era absenţa sângelui. Făcusem până atunci sute de autopsii, nu poţi tăia un corp fără să curgă şi puţin sânge. Dar nici pe piele, nici pe pământ nu exista strop de sânge. Nici urmă nicăieri. Acest lucru m-a impresionat cel mai puternic. (...) Cum să scoţi inima din piept fără urmă de sânge?” [30; 39 – 40].

Acest caz, cunoscut sub numele de „cazul Alamosa”, a fost cel care a atenţionat opinia publică asupra fenomenului mutilării animalelor, şi după el au apărut o sumedenie de cazuri similare. Peste 90% dintre animalele care au fost mutilate sunt vite, dar au fost mutilate şi oi, capre sau animale de casă. Deşi s-au oferit sume substanţiale pentru cei care puteau da informaţii care să

ducă la prinderea „vinovaţilor” (ajungând până la 45.000 de dolari), nimeni nu a revendicat recompensa.

Numărul de mutilări a crescut atât de mult încât în anul 1974 fermierii din Nebraska s-au văzut nevoiţi să pună mâna pe arme şi să supravegheze turmele împotriva unor astfel de experienţe. Între 1974 – 1975 numai în Colorado au fost confirmate o sută treizeci de cazuri de mutilări ale vitelor. În anul 1975, exasperat de înmulţirea cazurilor de mutilări, Richard Lamm, guvernator al acestui stat, a declarat că „mutilările sunt una dintre cele mai grave insulte şi provocări din istoria industriei de creştere a animalelor din vest. Este important să lămurim misterul cât mai curând cu putinţă” [30; 46].

Mulţi cercetători consideră că astfel de experienţe pe animale sunt de origine extraterestră, unul dintre argumente fiind şi luminile ciudate care s-au văzut deplasându-se în aer în zonele în care au avut loc mutilări. Doctorul Henry Monteith a constatat că indienii din zonele respective manifestau o teamă deosebită faţă de animalele mutilate: „Nu vor să spună nimic deoarece ei ştiu că mutilările sunt făcute de «oamenii stelelor». (...) Acestea sunt chiar cuvintele lor... Oamenii stelelor ştiu ce fac şi trebuie să avem încredere în ei” [30; 56].

Încercând să verifice dacă înainte de a fi mutilate animalele sunt marcate în vreun fel, savantul Howard Burgess a supus o sută de vite unor verificări speciale făcute cu raze ultraviolete. El a sesizat că cinci vite aveau pete fluorescente puternice, asemănătoare cu cele observate pe animalele mutilate. Cine şi de ce a marcat animalele respective? Raportul oficial al F.B.I., *Animal Mutilation Project*, nu prezintă faptele obiectiv şi nici nu reuşeşte să dea o explicaţie coerentă; la fel de neclare sunt concluziile cercetătorilor care consideră că la originea mutilărilor ar fi de fapt un experiment al guvernului american sau că autorii ar fi animalele sălbatice. Dar animalele sălbatice nu pot depăşi în iscusinţă tehnica

medicală, iar guvernul american nu avea niciun motiv să solicite realizarea unor astfel de operaţiuni (şi nici posibilitatea tehnică de a face aceasta fără ca localnicii să observe această operaţiune).

Suntem de acord cu cercetătorii care observă aceleaşi manifestări în cazurile O.Z.N. în care au loc experienţe pe oameni şi în cazurile de mutilare a animalelor; considerăm că mutilarea animalelor este o altă lucrare drăcească prin care duhurile întunericului vor să amplifice psihoza „extraterestră”. Strategia lor este cât se poate de variată: pe unii îi fascinează prin luminiţe care apar pe cer, pe alţii îi conving prin emisiuni documentare. Pe unii îi sperie prin „contacte”, pentru alţii e nevoie de un spectacol grotesc – cum este cel al animalelor mutilate.

Diavolul face tot posibilul pentru a sustrage atenţia oamenilor de la credinţa în Dumnezeu şi de a o muta în altă parte. Dacă ne-am gândi la cât de mult a captat atenţia opiniei publice fenomenul Roswell, am putea vedea o biruinţă a vrăjmaşului. Amintind de cazul Roswell, repetăm întrebarea pusă de mii de curioşi: ţine sau a ţinut guvernul american astfel de „extratereştri” sub observaţie? Răspunsul este dificil de aflat, mai ales după cât de ample sunt campaniile de dezinformare.

Din punct de vedere creştin este posibil să aibă loc astfel de observaţii îndelungate asupra „vizitatorilor”: condiţia principală este ca oamenii care îi cercetează să fie rupţi de Hristos. Numai aşa l-ar putea confunda pe diavol cu vreun „binevoitor” de prin altă galaxie.

Nu ştim cât de mari vor fi înşelările care urmează. Ştim doar că vor fi pe măsura păcatelor noastre, ceea ce nu are cum să ne bucure. Nu ar fi exclus ca, peste câteva decenii, contactele cu „vizitatorii” să devină şi mai dese, şi la buletinele de ştiri să putem afla ultimele noutăţi despre ei.

Oricât de mare ar fi apostazia, fiii Bisericii trebuie să rămână tari în credinţă şi să nu se lase înşelaţi de

miraculoasele „arătări”.

Creştinii trebuie să se ţină de calea arătată de bătrânul din Pateric, căruia i s-a arătat dracul în chipul lui Hristos. Bătrânul a închis ochii şi a spus: „Eu pe Hristos nu voiesc să îl văd aici”. Şi dracul s-a făcut nevăzut [6; 315 – 316]. Tradiţia ortodoxă învaţă acelaşi lucru despre vedenii: că şi dacă s-ar arăta cineva în chipul lui Hristos nu trebuie să i se dea atenţie. Că dacă este Domnul, nu. Se va supăra. Iar dacă este vrăjmaşul, cea mai mică deschidere sufletească poate fi fatală.

Rezumând învăţătura ortodoxă despre vedenii, Sfântul Diadoh al Foticeii spunea: „Chiar dacă ni s-ar trimite vreodată, din bunătatea lui Dumnezeu, vreo vedenie, dacă nu o vom primi, nu. Se supără pe noi Prea Doritul Domnul Iisus Hristos. Că ştie El că facem acest lucru pentru a nu fi înşelaţi de vicleşugul dracilor” [41; 160].

Deci creştinii să ştie că Hristos nu S-ar supăra dacă din nepricepere nu putem recunoaşte faptul că „vizitatorii” sunt trimişi de Dumnezeu, ci S-ar bucura să vadă că suntem exagerat de circumspecţi. Iar dacă „vizitatorii” nu sunt trimişi de Dumnezeu, cu atât mai mult. Se va bucura văzând că nu ne-am plecat înşelării lor.

Este adevărat că punctul de vedere creştin legat de apariţiile extraterestre nu poate fi înţeles de către cei care nu înţeleg că diavolul se poate arăta în diferite feluri, luând nu numai chipul unui înger de lumină, ci şi al unui om sau al unui extraterestru. Mărturia de mai jos, extrasă din cunoscuta carte *Pelerinul rus*, ar merita să fie citită cu luare-aminte:

„Timp de cinci ani am fost profesor de liceu, străbătând cărările vieţii prin întunericul desfrâului şi înflăcărându-mă de filosofia deşartă după firea lumii, iar nu după Hristos. Şi poate că aş fi pierit cu desăvârşire dacă nu m-ar fi reţinut întrucâtva faptul că trăiam împreună cu evlavioasa mea mamă şi cu o soră care îşi petrecea viaţa

cu multă luare-aminte, într-o neîntinată feciorie…

Într-o bună zi, plimbându-mă pe strada principală, m-am întâlnit şi am făcut cunoştinţă cu un tânăr frumos, care se dădea drept francez. (…) Veni într-o bună zi la mine, poftindu-mă să mergem într-una din familiile mai sus pomenite şi, pentru ca să mă înduplece mai uşor, a început să îmi vorbească despre veselia şi buna dispoziţie care te întâmpină de cum păşeşti pragul acelei case. Dar, după ce îmi spuse aceste cuvinte, la un moment dat începu să mă roage stăruitor să ieşim afară din cabinetul în care ne aflam şi să stăm în salon. Rugămintea lui mi se păru ciudată, şi după ce i-am spus că am băgat de seamă de mai multe ori neplăcerea lui de a sta în odaia mea de lucru, l-am întrebat care e cauza. Apoi l-am reţinut în cabinetul meu şi din altă pricină: salonul se afla lângă camera mamei şi surorii mele, unde n-ar fi fost frumos să vorbim despre felurite deşertăciuni. El îşi menţinea totuşi dorinţa prin diferite şiretlicuri. În cele din urmă, îmi spuse deschis următoarele:

— Pe raftul din faţă se află printre cărţi o Evanghelie. Eu cinstesc atât de mult această carte, încât îmi vine greu să vorbesc în faţa ei despre lucrurile noastre pline de atâtea chestii neserioase… Te rog, du-o de aici, şi atunci vom vorbi în toată libertatea.

Uşuratic cum eram, am surâs când am auzit aceste cuvinte, am luat apoi Evanghelia din raft şi i-am zis:

— Trebuia să-mi fi spus mai demult.

Şi punându-i-o în mâini am bâiguit:

— Uite, pune-o singur în cealaltă cameră!…

Dar, minune, de-abia m-am atins de el cu Evanghelia şi, în aceeaşi clipă, tânărul se cutremură şi se făcu nevăzut. Întâmplarea m-a uimit atât de puternic, încât, de spaimă, m-am prăbuşit în nesimţire pe podea” [76; 166 – 167].

Mărturia de faţă dovedeşte cât se poate de clar că diavolii pot lua înfăţişare omenească, şi putem înţelege că

nu le este greu să ia nici înfăţişare de fiare (cum citim în *Vieţile Sfinţilor*), şi nici de extratereştri.

„Povestea aceasta este bună de adormit copiii...”, ar putea spune cineva. „De vină nu este cel care a scris-o, ci cei care au crezut cele scrise...” Este adevărat că această mărturie poate fi considerată mincinoasă, sau poate fi apreciată drept rod al unei imaginaţii bolnăvicioase. Dar creştinii ortodocşi ştiu că *Pelerinul rus* este una dintre cele mai importante cărţi duhovniceşti şi nu se îndoiesc de învăţăturile şi întâmplările descrise în ea.

În aceeaşi perspectivă vom aduce o mărturie care aparţine Preacuviosului părinte Cleopa de la Sihăstria, mărturie care nu este altceva decât o expunere practică a teoriei pe care am încercat să o expunem în acest studiu[14]:

„Eram într-o noapte la ora unu în bordei. Făcusem Miezonoptica şi eram pe la sfârşitul Utreniei, când deodată aud: buf, buf, buf! se cutremura pământul. Eu am ieşit să văd ce se aude, dar când am deschis uşa la bordei am văzut afară o lumină mare şi în lumină, o maşină de alamă cu multe roţi (un clasic O.Z.N. – n.n.) Din ea a coborât un om înalt, cu ochii mari, pe jumătate albi şi pe jumătate negri, care numai atât a zis apăsat: «Ce cauţi aici?» (acesta a fost momentul cel mai important: în loc să intre în dialog cu extraterestrul, cum ar fi făcut alţii, părintele şi-a dat seama că se află în faţa unei curse diavoleşti – n.n.) Atunci mi-am adus aminte ce zic Sfinţii Părinţi. Că dacă ai Sfintele Taine, Îl ai pe Hristos viu! Eu aveam Sfintele Taine într-o scorbură de brad în bordei. Şi când am văzut aşa, am intrat repede înăuntru, am cuprins bradul cu Sfintele Taine în braţe şi numai atât am zis: «Doamne Iisuse, nu mă lăsa!» Să vezi tu atunci rugăciune când este dracul la uşă! Şi când m-am uitat din nou afară, l-am văzut cum se dădea înapoi alungat de puterea lui Hristos. Lângă bordei era o

---

14 Prima parte a textului a fost pusă ca motto al acestui capitol tocmai pentru a atrage atenţia asupra importanţei întâlnirii unui părinte ortodox cu o creatură extraterestră.

râpă mare unde a căzut acel duh necurat. Dar cum a căzut? Când a ajuns la râpă, s-a dat de trei ori peste cap cu tot cu maşină şi pe urmă a căzut şi s-a făcut un zgomot mare de mi-au ţiuit urechile până a doua zi la ora unu” [80; 102 – 104].

Nu este nevoie de alte comentarii. Această întâmplare este o confirmare clară a învăţăturii ortodoxe despre contactele cu fiinţele care par a fi extratereştri.

Scopul acestui articol nu a fost acela de a demonstra că nu există viaţă pe alte planete, că suntem singurii locuitori ai universului. Ci a fost acela de a arăta că de fapt contactele cu aşa-zisele „civilizaţii extraterestre” nu au fost decât întâlniri cu diavolul.

Nuanţa e foarte importantă. Ar fi bine ca oamenii să înţeleagă că universul a fost creat pentru ei, că omul este cununa creaţiei, că el este chemat la îndumnezeire şi nu cine ştie ce entitate extraterestră. Universul a fost creat pentru om, şi omul este cea mai importantă fiinţă din univers. Dacă ştiinţa a confirmat sau va confirma acest lucru, nu putem decât să ne bucurăm.[15] Dar, chiar şi fără

---

15 Fără a evalua teoria schiţată mai jos, vom reproduce un fragment dintr-un articol (în manuscris) al părintelui Teodosie Paraschiv despre Principiul antropic cosmologic: “Principiul antropic este o reacţie a lumii ştiinţifice contemporane la principiul copernican. Acest principiu afirmă că deşi poziţia omului în univers nu este neapărat centrală, ea are totuşi un caracter special şi privilegiat, acesta fiind sensul unui antropocentrism modern (Cecil Folescu, Ce este universul?, Editura Albatros, Bucureşti, 1988, p. 363). Observăm cum, măcar în parte, lumea ştiinţifică se apropie tot mai mult de credinţa creştină, conform căreia lumea văzută a fost creată de Dumnezeu pentru om. Cu alte cuvinte, astăzi materialismul nu mai deţine monopolul ştiinţei. John D. Barrow şi Frank J. Tipler au scris chiar o lucrare voluminoasă intitulată: Principiul antropic cosmologic (lucrarea a apărut în traducere, John D. Barrow şi Frank J. Tipler, Principiul antropic cosmologic, Editura tehnică, Bucureşti, 2001). Principiul antropic a fost formulat în 1961 de astronomul Robert Dicke şi se poate enunţa pe scurt astfel: Universul are proprietăţile pe care le are şi pe care omul le poate observa deoarece dacă ar fi avut alte proprietăţi omul nu ar fi existat ca

demonstraţiile ştiinţifice, creştinii ştiu că lumea este creată pentru om ca spaţiu în care omul poate dobândi cunoaşterea lui Dumnezeu. Nu omul este creat pentru univers, ci universul este creat de Dumnezeu pentru om.

Dacă ar fi fost mai importanţi alţii, şi nu noi, atunci Hristos nu S-ar fi întrupat, nu ar fi primit răstignirea pentru mântuirea noastră. Dacă cei slabi în credinţă vor cu tot dinadinsul să se gândească la faptul că în acest univers imens există şi alte civilizaţii, ar fi bine să înţeleagă totuşi că apariţiile extraterestre de până acum, cărora li s-a făcut atâta reclamă, nu au fost decât apariţii diavoleşti.

Stareţul Efrem Vatopedinul, un părinte athonit din zilele noastre, spunea: „Evanghelia nu cred că are de suferit chiar dacă, prin absurd, ar exista viaţă pe altă planetă. Unii «oameni de ştiinţă», între ghilimele oameni de ştiinţă, zic: «ce va spune Evanghelia dacă într-o bună zi vom descoperi viaţă pe altă planetă?». Ei spun că Evanghelia nu s-ar referi la existenţa vieţii umane şi pe

---

observator. Formularea făcută de Robert Dicke se baza pe analiza unor lucrări ale fizicianului P.A.M. Dirac, care descoperise similitudini prea mari pentru a fi întâmplătoare. Iată care sunt numerele: primul din ele având valoarea 10-10, reprezintă constanta de cuplaj gravitaţional; al doilea reprezintă vârsta universului în unităţi atomice şi are valoarea de 1040; al treilea număr adimensional este cel al particulelor masive (protoni şi neutroni) din univers, având valoarea de cca. 1080. Dirac a sesizat că primul număr este inversul celui de-al doilea, apoi că al treilea număr este pătratul celui de-al doilea, şi că primul număr este inversul rădăcinii pătrate al celui de-al treilea. O altă grupa de similitudini se referă la dimensiunile corpurilor semnificative din univers. Se constată că diametrul pământului este media geometrică dintre mărimea întregului univers observabil şi diametrul unui atom. De asemenea, masa unui om este media geometrică între masa Terrei şi cea a unui proton. Cecil Folescu concluzionează: Lăsând loc şi afirmaţiei că este vorba de nişte coincidenţe pur întâmplătoare, trebuie spus că, pe baza valorilor forţelor electromagnetică şi gravitaţională din universul actual, există motive serioase pentru a argumenta că o fiinţă inteligentă care să poată realiza ceea ce face omul pe planeta Pământ trebuie să aibă exact dimensiunile pe care le are corpul uman (op. cit., p. 366).”

alte planete. Răspunsul nostru este următorul: Evanghelia vorbeşte despre *sfinţirea omului*, aceasta este Evanghelia! Evanghelia nu este o carte de ştiinţă despre cosmos! Iar problema extratereştrilor eu cred că este un mit” [26; 174 – 175].

Poziţia aceasta pare destul de îngăduitoare. Pe de o parte părintele afirmă că avem de-a face cu un mit, pe de alta că nu ar trebui să ne deranjeze dacă ar exista viaţă pe alte planete. Cuvintele sale ar putea fi înţelese astfel: „Dacă unii vor neapărat să creadă că există extratereştri, nimeni nu îi obligă să îşi schimbe părerea. Dar ei să înţeleagă că Adevărul pe care îl mărturiseşte Biserica, cel privitor la mântuirea omului, nu poate fi călcat în picioare în numele unor supoziţii omeneşti”.

Dacă am încerca să convingem pe cineva că nu există alte civilizaţii extraterestre riscăm să îl îndepărtăm de Biserică. Important este ca oamenii să meargă pe calea mântuirii pe care o propovăduieşte Biserica. Şi, încet-încet, vor renunţa la toate concepţiile greşite.

În poziţia părintelui Efrem găsim aceeaşi învăţătură evanghelică potrivit căreia celor slabi în credinţă nu este bine să li se pună juguri prea grele, ca nu cumva să părăsească staulul Bisericii. Această atitudine nu este singulară în istoria Bisericii. Fără a favoriza învăţăturile greşite sau ereziile, păstorii turmei lui Hristos au avut iscusinţa de a-i ţine de mână pe cei care încercau să cunoască adevărul mântuitor fără a le pune sarcini prea grele[16].

Scopul vieţii creştine nu este de a răspunde corect la întrebarea: „Există sau nu extratereştri?”. Scopul vieţii este mântuirea. Tocmai de aceea insistenţa cu care anumiţi

---

16 E într-un fel ca la spovedanie: dacă duhovnicul pune un canon prea greu pe umerii ucenicului riscă să îl piardă. De aceea trebuie să dea nu cel mai greu canon, ci canonul care cu adevărat îl va ajuta pe ucenic să se vindece. Duhovnicii mari nu sunt cei care dau cele mai grele canoane, ci cei care îi ajută pe ucenici să se vindece de bolile sufleteşti.

creştini insistă să îi convingă pe cei care vin la biserică numai de sărbători că extratereştrii sunt diavoli nu este justificată. Sunt multe alte lucruri mai importante pe care aceştia ar trebui să le ştie, şi dacă în loc să fie ajutaţi să cunoască viaţa creştină *beneficiază* de anumite teorii impuse cu forţa, fie ele şi ortodoxe, efectul nu va fi ziditor[17]. Unii, încercând să demoleze idolii celorlalţi, nu fac altceva decât să îi înlocuiască cu idolii lor, cu modul lor rigid şi îngust de a înţelege lumea şi viaţa creştină. Se poartă ca nişte inchizitori, ca nişte vânători de idei greşite, pe care le zdrobesc cu trufie folosindu-se de învăţătura Sfinţilor Părinţi[18]. Dar în loc să îl mărturisească pe Hristos se mărturisesc pe ei înşişi, şi cuvintele lor nu au putere.

Departe de a-şi propune să epuizeze problema contactelor cu „civilizaţiile extraterestre”, acest studiu încearcă să dea un răspuns creştin care să contracareze

---

17 Nu este vorba aici de discuţiile cu cei care sunt fascinaţi de contactele cu extratereştri şi care stau departe de Biserică tocmai datorită faptului că au alte criterii de apreciere a adevărului. Este vorba numai de discuţiile polemice cu cei care doar cochetează cu ideea întâlnirilor de gradul III, fie din curiozitate, fie pentru că „aşa e moda”, fie pentru a încerca să pară mai „spirituali” prin abordarea unor astfel de teme.

18 Părintele Savatie Baştovoi spunea foarte frumos că „jignirile pe care le aducem celuilalt, nesocotindu-i credinţa sau viziunea lui despre viaţă, nu aduc nici un folos. Cei mai mulţi cred că dacă încep a apăra cu înverşunare o dogmă de credinţă, atrăgându-şi în felul acesta dispreţul ascultătorului, pătimesc ca mărturisitori. Nu este adevărat. Sfântul Teofan Zăvorâtul îi numeşte pe aceştia scandalagii – kricunî, şi îi îndeamnă să îşi păstreze curajul mărturisirii pentru situaţiile în care Dumnezeu le va cere să Îl mărturisească. (...) Să nu confundăm agresivitatea noastră cu râvna pentru credinţă, după cum ne îndeamnă şi Sfântul Ignatie: «Amăgiţi fiind de o falsă concepţie despre râvnă, râvnitorii lipsiţi de înţelepciune socot că, lăsându-se în voia acestei râvne, urmează Sfinţilor Părinţi şi sfinţilor mucenici, uitând că ei, râvnitorii, nu sunt sfinţi, ci păcătoşi. Dacă sfinţii îi mustrau pe păcătoşi şi pe necredincioşi, o făceau din porunca lui Dumnezeu, fiind datori să facă aceasta potrivit insuflării Sfântului Duh, nu insuflării propriilor patimi şi a demonilor»” [13;31-40].

propaganda neopăgână legată de acest subiect. Subliniem pentru ultima dată că am încercat să diferenţiem între subiectul existenţei vieţii pe alte planete[19] şi cel al contactelor cu civilizaţiile din spaţiu care au luat, iau sau vor lua legătura cu omenirea. Şi că aceste contacte sunt, după toate semnele, noi mijloace de înşelare drăcească; ele oferă substitute pentru o viaţă creştină, dar nimic mai mult.

Nu avem de ce să ne aşteptăm la o invazie extraterestră aşa cum sunt cele prezentate în filmele de succes. Nu va veni nicio civilizaţie care să cucerească planeta noastră, şi nici vreo alta care să ne ajute să avem parte de vremuri mai bune. Ar trebui să ne dăm seama că cei care promovează psihoza invaziilor extraterestre nu fac altceva decât să îndepărteze atenţia creştinilor de la viaţa creştină îndreptând-o pe alte făgaşuri.

Creştinii trebuie să observe că lumea merge spre rău, că lumea se rupe de Hristos, că lumea se lasă cucerită de duhurile întunericului. Creştinii trebuie să se lupte cu toate puterile pentru a nu părăsi calea mântuirii, şi trebuie să respingă orice cursă prin care vrăjmaşul încearcă să le abată atenţia asupra unor lucruri care nu merită atenţie.

Cine este creştin ştie că în viitor lumea nu va avea

---

19 Subiectul existenţei vieţii pe alte planete este o altă mare provocare prin care se încearcă răsturnarea credinţei creştine. „Dacă formele primare de viaţă au apărut de la sine pe alte planete, nu înseamnă că viaţa însăşi nu este decât un proces evolutiv, şi că implicarea lui Dumnezeu ţine de habotnicie?”. Cunoaştem că pentru a-şi argumenta demonstraţiile evoluţioniştii veacului XX au falsificat câteva exemplare de verigi lipsă, pe care le-au prezentat lumii ştiinţifice ca dovezi pentru înrudirea omului cu maimuţa. Unele dintre ele au fost mai prost alcătuite şi nu au putut păcăli nici măcar opinia publică. Dar altele au înşelat chiar vigilenţa unor oameni de ştiinţă; a trecut destul timp până ce s-a demonstrat că şi aceste fosile erau de fapt artificiale. Nu ar trebui deci să ne mire dacă am auzi că pe alte planete s-au găsit fosile umane. Ar putea fi totul o mare mascaradă, aşa cum este mascarada raelienilor care au anunţat că au clonat oameni, dar nu au permis nici unui specialist să certifice existenţa acestor clone.

parte nici de pacea adusă de extratereştri şi nici de evoluţia spirituală pe care o promit aceştia. Cine este creştin ştie că lumea, cu paşi mai mici sau mai mari, se îndreaptă spre sfârşit. Oricât de mult ar amâna Dumnezeu sfârşitul, vrând din marea Sa dragoste să le mai dea oamenilor vreme de pocăinţă, Apocalipsa va veni. Şi atunci cei care i-au aşteptat pe extratereştri îşi vor da seama că aşteptarea lor a fost zadarnică. Vor regreta amarnic că în loc să îl cunoască pe Hristos au căzut în plasa cunoaşterii luciferice, cunoaştere ruptă de Dumnezeu.

În cartea sa *Despre vedenii, duhuri şi minuni*, Sfântul Ignatie Briancianinov a scris: „Îndrăznim a numi învăţătura despre minuni şi semne înfăţişată de către noi învăţătură a Sfintei Biserici Ortodoxe, învăţătură a Sfinţilor ei Părinţi” [16; 61]. Ar fi fost de dorit să existe o mărturie similară, scrisă de mâna unui sfânt, şi despre existenţa sau non-existenţa civilizaţiilor extraterestre. Nu avem cunoştinţă despre existenţa unei asemenea mărturii.

Dacă în prezentarea învăţăturii creştine despre contactele cu extratereştri anumite elemente de nuanţă au fost tratate neclar, aceasta s-a datorat atât dificultăţii subiectului prezentat cât şi nepriceperii autorului. Cu toate acestea, sperăm că astfel de scăpări nu ating viziunea de ansamblu şi nu vor fi supralicitate decât de cei care încearcă să conteste cu orice preţ învăţătura creştină.

Încheiere

„Noi aflăm din dumnezeieştile Scripturi, din istoriile bisericeşti şi din învăţăturile Sfinţilor Părinţi, că Biserica lui Hristos, de-a lungul veacurilor, a fost aproape întotdeauna luptată şi încercată de prigoane şi de eretici, care au amestecat neghina ereziilor lor cu grâul cel curat al învăţăturilor celor sfinte şi dreptmăritoare.

Dar acest lucru nu s-a întâmplat numai în vremile cele de demult, deoarece vedem destul de clar că şi în vremile noastre lupii cei îmbrăcaţi în piei de oi intră şi dau năvală în staulul lui Hristos, ca să rupă şi să sfarme turma

cea cuvântătoare. Şi în zilele noastre vedem că teologii şi filosofii întunericului răstălmăcesc Sfintele şi dumnezeieştile Scripturi, şi prin înţelegeri părut înalte şi duhovniceşti, pe sine şi pe mulţi rătăcesc de la adevăr, şi îi duc la pierzare”.

Părintele Cleopa Ilie [*41*; *5*].

Am scris această carte pentru că îmi doresc să vin în ajutorul celor ispitiţi de diferite erezii şi pentru cei care au părăsit Biserica pentru a găsi adevărul în altă parte.

Ereziile sunt însă foarte multe şi lupta împotriva fiecăreia dintre ele necesită o pregătire serioasă. Totuşi nu mi-am propus ca vreodată să termin de combătut toate ereziile. O asemenea încercare este sortită de la început eşecului. Viteza cu care apar alte erezii depăşeşte capacitatea de lucru a celui care şi-ar propune să le combată.

Nădăjduiesc că ceea ce am scris despre reîncarnare şi despre extratereştri constituie o imagine obiectivă a acestor probleme.

Aşa cum am arătat mai pe larg în cartea mea *Dărâmarea idolilor*, important este nu numai ca cititorii să înţeleagă structura şi trăsăturile unei anumite rătăciri. Important este să fie mai apoi capabili să recunoască aceste trăsături în toate celelalte rătăciri cu care ne presează lumea contemporană.

Sunt conştient de amploarea pe care o iau uneori polemicile despre reîncarnare. Nu ştiu dacă, după citirea rândurilor mele, fanii acestei practici nu îşi vor schimba punctul de vedere. Sau dacă admiratorii aşa-ziselor „profeţii ale lui Sundar Singh” vor ajunge la concluzia că drumul lor de cunoaştere este greşit.

Sper însă că toţi aceştia vor avea bunul-simţ de a nu mai afirma, aşa cum au făcut până la citirea acestei cărţi, că poziţia lor este compatibilă cu învăţătura Bisericii lui Hristos.

De altfel, dacă măcar acesta ar fi efectul acestei cărţi

asupra lor, nu socotesc că am scris degeaba. Dacă măcar ar avea curajul să recunoască faptul că refuză conştient predaniile ortodoxe, dacă ar avea curajul să înţeleagă că ei sunt rupţi de Biserică, tot ar fi bine: ar avea un punct de plecare, ar avea spre ce să se îndrepte atunci când ar conştientiza că sunt rupţi de adevăr. Altfel, amestecând de bunăvoie întunericul cu lumina, nu vor fi capabili să îşi conştientizeze căderea.

Astfel de oameni nu sunt creştini, chiar dacă se consideră creştini. Câtă vreme nu vor să primească învăţătura lui Hristos propovăduită de Biserică, nu pot primi harul şi binecuvântările Fiului lui Dumnezeu. [20]„

Nu am de gând să ascund faptul că mi-aş dori nu numai ca aceştia să înţeleagă că sunt rupţi de Biserică, şi să se mulţumească să îşi precizeze delimitarea faţă de Trupul lui Hristos. Mi-aş dori ca această carte să le ridice semne de întrebare. Să fie o mică piedică pe drumul lor rătăcit, şi să îi ajute să înţeleagă că se îndepărtează de adevărul, binele şi fericirea pe care le caută. Să înţeleagă că Adevărul, Binele şi Fericirea le pot cunoaşte numai în Hristos, ca mădulare ale Trupului Său, Biserica.

Cum spunea atât de frumos mitropolitul Hristodoulus Paraskevaidis, în cartea sa *Războiul împotriva satanei*: „Credinţa puternică şi dreaptă şi participarea în faptă a omului la viaţa duhovnicească îl mântuieşte şi îi hărăzeşte veşnicia. Dimpotrivă, credinţa rătăcită, cum e aceea care se depărtează de duhul autentic al Domnului şi aceea care

---

20 Unii dintre ei au căzut în capcana ofertelor spirituale gen: „Yoga nu este o religie. Yoga nu este hindusă sau musulmană. Yoga este o ştiinţă universală, la fel ca matematica, fizica sau chimia. Cum fizica nu este creştină, chiar dacă aproape toate legile fizicii au fost descoperite de creştini, la fel Yoga nu este hindusă chiar dacă a fost descoperită de hinduşi. Yoga este o ştiinţă pură a transformării fiinţei umane, astfel că un mahomedan poate fi yoghin, un budist poate fi yoghin, un creştin poate fi yoghin” [14; 119-120]. Astfel de reclame au captivat atenţia celor lipsiţi de cunoaşterea învăţăturilor principale ale Bisericii, şi în numele unei ştiinţe spirituale de necontestat i-au îndepărtat de Hristos.

se sprijină pe născociri omeneşti şi nu ştie glasul Sfintei Scripturi şi al Bisericii, nu foloseşte şi nu mântuieşte. Diavolul nu lasă nefolosită această ocazie. Cu erezia şi înşelarea îşi face mulţi supuşi. Mai ales dintre aceia care nu înţeleg că fac jocul diavolului. Aceştia cred că sunt ai lui Dumnezeu, deşi s-au depărtat de Biserică. Uită însă că „în afara Bisericii nu există mântuire”.

Vasile al Anchirei, prevenind asupra acestei metode a diavolului, scrie: „Înfricoşător este acest vicleşug ce se foloseşte de credinţa în Hristos, dar face să fie considerat bun ceea ce se lucrează rău... dând înţelesuri eretice Scripturilor ce cu mare glas îl propovăduiesc pe Hristos şi fabricând această neştiinţă în chip înfricoşător”.

Erezia nu este altceva decât a zădărnici lucrarea de mântuire a Domnului. Căzând în cursa înşelăciunii eretice, omul pierde contactul cu adevărul mântuitor al credinţei. Căci nu este destul să credem, ci trebuie să credem drept. Şi credem drept atunci când avem ca povăţuitor credinţa Bisericii noastre, adică a Sfinţilor Apostoli şi a Sfinţilor Părinţi. Numai atunci suntem în siguranţă. Altfel, înşelarea şi diavolul ne cercetează. Înşelarea şi diavolul care împreună merg (...).

De aceea avem datoria să rămânem credincioşi Ortodoxiei noastre, şi să nu deschidem urechile la înşelăciuni eretice, cum sunt: hiliasmul, spiritismul, precum şi la toate ereziile neoprotestante. Pentru noi adevărul este cel făcut cunoscut nouă de Hristos despre Biserică. În Sfânta Scriptură şi în Sfânta Tradiţie se ascunde comoara dreptei noastre credinţe. Iar diavolul urmăreşte să ne depărteze de aceasta şi să ne fure mântuirea. Datoria noastră acum este clară: nu vom îngădui diavolului să ne piardă cu arma înşelăciunii. Nu! Vom rămâne credincioşi „în cele ce le-am învăţat şi de care suntem încredinţaţi” (2 Tim. 3, 14). Căci aceasta este spre folosul viitorului nostru celui veşnic şi al mântuirii noastre sufleteşti...” [51; 81 – 83].

„Citirea Părinţilor m-a încredinţat cu deplină limpezime că la mântuire se poate ajunge în chip neîndoielnic în sânul Bisericii Ortodoxe – lucru de care sunt lipsite confesiunile Europei apusene, care nu au păstrat în întregime nici învăţătura dogmatică, nici cea ascetică a Bisericii lui Hristos din primele veacuri. Ea mi-a descoperit ce a făcut Hristos pentru omenire, în ce constă căderea omului, de ce este neapărată nevoie de un Răscumpărător, în ce constă mântuirea pe care a dobândit-o şi o dobândeşte Răscumpărătorul. Ea m-a întărit: trebuie dezvoltată, simţită, văzută lăuntric mântuirea, fără de care credinţa în Hristos e moartă, iar creştinismul – un cuvânt şi un nume rămas neîmplinit! Ea m-a învăţat să privesc veşnicia ca veşnicie, înaintea căreia este nimic chiar şi o viaţă pământească de o mie de ani, nu doar a noastră, ce se măsoară cu jumătatea de veac. Ea m-a învăţat că viaţa pământească trebuie petrecută pregătindu-ne pentru veşnicie… ea mi-a arătat că toate îndeletnicirile, desfătările, cinstirile, întâietăţile pământeşti sunt jucărele deşarte cu care se joacă şi prin care pierd veşnica fericire copiii mari” [34; 15].

Îndrăznesc să spun că deşi sunt păcătos am simţit în inima mea cele scrise de către cuviosul arhiepiscop, şi cred că tot cel ce se va lupta să meargă pe calea mântuirii şi va cunoaşte Ortodoxia va simţi aceste cuvinte ca şi cum ar fi fost scrise de către el însuşi. De aceea închei repetând un alt îndemn al său, îndemn care nădăjduiesc să aibă ecou în inimile tuturor iubitorilor de Hristos: „Fraţilor, fie ca acest gând bun (luarea Sfinţilor Părinţi drept povăţuitori) să fie steaua voastră călăuzitoare în vremea pelerinajului vostru pământesc pe valurile vieţii acesteia!” [34; 16].

Anexe

Sfântul Petru Movilă

Despre înşelarea diavolească[21]

---

21 Din volumul Sfântului Petru Movilă - Împăcarea Bisericii Ortodoxe, pp. 81-85. Subtitlul îmi aparţine. Am anexat această întâmplare

„În satul Munin din ţinutul Przemzst, sat aflat la o milă depărtare de oraşul Iaroslavl, de care şi ţine, trăia un ţăran polonez, Wojczech, poreclit Suflet, care avusese o soţie pe nume Anna. La puţin timp după moartea soţiei, diavolul, vrând să-i întărească nu numai pe rătăciţii de latini în erezia focului purgatoriu, dar şi pe drept-credincioşi să-i aducă cu viclenia sa rău-voitoare la această rătăcire latinească, s-a vârât sub cuptor şi, nevăzut fiind, cu glasul soţiei îl chema pe soţ pe nume, zicând: „Wojczech”. Iar el, auzind, a sărit înfricoşat, vrând să fugă afară. Dar diavolul îi zice: „Nu fugi, Wojczech, ci ascultă de glasul meu, căci eu sunt sufletul soţiei tale Anna, şi din pricina păcatelor mele pătimesc în cuptorul acesta. Te rog dar, fie-ţi milă, ajută-mă şi du-te la preoţi şi înduplecă-i să se roage şi să facă slujbe pentru mine. Cel mai bine ar fi să vină aici şi să facă slujbe şi rugăciuni pentru mine în casă, până când mă voi izbăvi de chinul purgatoriului, căci nădăjduiesc să fiu curând mântuită cu rugăciunile lor. Până acum tu n-ai avut grijă să faci milostenii şi slujbe ca să mă ajuţi, şi să-mi scurtezi chinurile purgatoriului, ci, de când am ieşit din trup, m-ai lăsat uitată”.

Bărbatul, neştiind de ispita diavolului, a crezut că este sufletul soţiei sale, şi îndată a pornit spre cetatea Iaroslavl, şi le-a povestit iezuiţilor şi preoţilor de la mănăstirea Farra tot ce-a auzit. Iar ei, ca să se încredinţeze de adevărul celor povestite, au trimis doi oameni în casa acelui om, să vadă. Şi dacă au venit, diavolul, ca un suflet, le-a vorbit şi lor cum îi vorbise

---

povestită de sfântul Petru Movilă pentru că arată cât se poate de clar cum cei care nu sunt fiii Bisericii Ortodoxe cad în cursele meşteşugite ale vrăjmaşului. Nu este greu să se înţeleagă de aici că în apariţii similare, datorate diferitelor forme de spiritism sau contactului extratereştrilor cu pământenii, avem de-a face cu manifestări similare. Chiar dacă spiritismul, de la formele sale străvechi până la chanelling-ul modern, nu se numără printre subiectele combătute în acest volum, totuşi se vor putea observa anumite elemente comune întâlnirilor cu fiinţele extraterestre.

omului, rugându-i de molitfă. Şi când aceştia s-au întors şi au povestit, toţi preoţii latini şi iezuiţii au crezut că într-adevăr era sufletul acelei femei şi au început să facă rugăciuni şi molitfe şi să săvârşească slujbe. Iar tuturor oamenilor le-au hotărât post şi le-au poruncit să se roage cu sârg pentru el, iar pe ortodocşi, adică pe ruşi, ca să le fie de învăţătură, îi vorbeau de rău, zicându-le:

„Nu pentru noi, care credem în focul purificator, ci pentru voi, schismaticilor, care nu vreţi să credeţi învăţătura cea adevărată, care-i a noastră, şi nu vreţi să vă convertiţi la cunoaşterea adevărului, Dumnezeu a arătat aievea acest suflet sfânt (căci de acum – aoleu, rătăcire! – diavolul căpătase de la ei numele Sfintei Anna). Şi toţi preoţii şi iezuiţii au mers cu litia şi cu multă lume pe jos până în satul Munin, în casa omului, cântând şi rugându-se de slobozirea acestui suflet. Şi când preoţii au intrat în casă, au început să cheme sufletul acela, iar diavolul, ca un suflet, cu glasul femeii le-a răspuns şi le-a cerut să se roage pentru el. Iar diavolul, ca să-i întărească şi mai mult pe cei căzuţi în amăgire, şi ca să momească şi mai mulţi, le-a mulţumit şi le-a spus că rugăciunea lor îi aduce uşurare, şi i-a rugat să stropească cu agheasmă locul în care spunea că se află, căci le spunea că este ba sub cuptor, ba sub laviţă, ba sub treuca din care mâncau porcii. Iar ei făceau repede şi cu sârg ce le zicea diavolul, crezând că-i aduc sufletului uşurare.

Şi prin tot ţinutul acela s-a răspândit vestea că în Munin s-a ivit un suflet sfânt şi de pretutindeni veneau mulţime de oameni, nu numai de credinţă latină, ci şi ortodoxă, să vadă şi să audă vocea acelui suflet şi, amăgiţi că într-adevăr este suflet, se rugau pentru el şi făceau pomeni. Amăgirea aceasta între latini, adică rugăciunile pentru diavol, a durat vreo 12 săptămâni: zi de zi săvârşeau rugăciuni în casa aceea, şi ţineau slujbe în bisericile lor.

Dar Dumnezeu, pentru a nu cădea în amăgire şi

ortodocşii (căci de acum şi mulţi dintre ei începuseră să se despartă de dreapta-credinţă), a pus în inima unui nobil drept-credincios, pe nume Martin Grabkovici, aflat în slujba cneazului Vasili al Ostrogului, să se ducă şi să vadă acea amăgire, căci atunci venise din ţinutul Cracoviei în oraşul Iaroslavl. Când s-a întâmplat să se ducă toţi preoţii cu litia, însoţiţi de multă lume, la sufletul acela din satul Munin, a venit şi a văzut, şi îndată a cunoscut amăgirea diavolului căci, înainte să intre el în casă, sufletul le spunea preoţilor să nu-i lase pe ruşi şi pe cei de altă credinţă în casă, fiindcă zicea: „Când aceştia intră, mi se înteţeşte chinul şi sufăr rău, de aceea nu vă pot răspunde când mă întrebaţi”. Şi i-au alungat din casă pe toţi drept-credincioşii.

Iar Grabkovici, venind, a intrat (căci lui, ca om în slujba cneazului, nu puteau să nu-i îngăduie), şi, de îndată ce a intrat, a început să îi întrebe pe preoţi unde-i sufletul (căci, intrând el, sufletul a încetat de îndată să mai vorbească). Ei i-au arătat locul de unde se auzea glasul. Şi el l-a chemat de mai multe ori zicând: „De eşti suflet ori drac, vorbeşte cu mine”. Apoi, văzând că acesta nici nu dă glas, nici nu răspunde, a zis către preoţi: „Nu vă lăsaţi amăgiţi, domnii mei, şi credeţi-mă că nu e suflet, ci ispita diavolului, şi însuşi diavolul v-a vorbit, amăgindu-vă pe voi şi ispitind atâta lume”. Dar preoţii i-au zis: „Tu, schismatic fiind, vorbeşti aşa şi huleşti acest suflet sfânt, dar vezi că nu pentru noi, ci pentru voi, schismaticii, l-a adus Dumnezeu, ca să vă convertiţi la sfânta biserică romană şi să credeţi că într-adevăr, după moarte, sufletelor le este pregătit focul purificator”. Şi multe asemenea vorbe i-au spus, ocărându-l. El însă a întrebat: „Dacă este într-adevăr suflet sfânt, şi nu drac, după cum spuneţi, de ce nu vorbeşte cu mine?”. Iar ei i-au răspuns: „Fiindcă nu eşti de credinţa noastră catolică”. Iar el a zis: „Atunci să vorbească cu voi, numai să-i aud vocea”. Şi ei au început să-l cheme şi să-l roage să vorbească cu ei, însă nici lor nu

le-a răspuns. După ce s-au rugat mult de el, l-au întrebat: „De ce nu ne răspunzi, sfântă Annă?” Iar diavolul, cu greu înduplecat, a început să geamă, ca şi cum ar fi fost bolnav, răspunzând: „Fiindcă aici a intrat un om străin, care nu-i de-al nostru (căci era acest Grabkovici om bun şi cu frică de Dumnezeu, evlavios, înţelept şi cunoscător al Sfintelor Scripturi)”.

Iar el, auzind glasul, îndată a şi zis: „O, voi preoţi catolici! Dacă, după cum spuneţi, împărtăşiţi credinţa cea adevărată şi sunteţi catolici drepţi, de ce n-aţi descoperit amăgeala drăcească şi, precum necredincioşii care nu-L cunosc pe Dumnezeu, amăgiţi fiind, îi spuneţi dracului sfânt şi faceţi pentru el rugăciuni şi molitfe şi, încă mai vârtos, săvârşiţi slujbe şi atâta lume trageţi după voi în prăpastia ispitirii spre pierzanie? N-auziţi şi nu pricepeţi oare că glasul care vă vorbeşte este cu adevărat al diavolului?”. Şi îndată a zis către drac: „În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, întru Unul Dumnezeu slăvit în Treime, Creatorul şi Ziditorul a toată făptura văzută şi nevăzută, îţi poruncesc ţie, cel care vorbeşti acuma, să-mi spui dacă eşti suflet sfânt sau diavol blestemat, care amăgeşti lumea!”. Şi pe dată diavolul a început să suspine, însă Grabkovici a stăruit din nou în numele Sfintei Treimi şi al întrupării Fiului lui Dumnezeu, poruncindu-i să răspundă. Şi glasul, de nevoie, a spus: „O, om rău, mă chinuieşti”. Iar Grabkovici iarăşi i-a poruncit şi diavolul, în silă, a răspuns, recunoscând: „Nu sunt suflet”. Şi astfel au văzut cu toţii şi şi-au dat seama că îi ispitea diavolul.

Atunci Grabkovici a zis către preoţi: „Vedeţi că, ispitiţi fiind de diavol, amăgiţi o mulţime de oameni şi-i duceţi la pierzanie? Deci, căiţi-vă şi nu vă mai amăgiţi nici pe voi, nici pe alţii. Vedeţi cum v-a lăsat Dumnezeu în mintea voastră nechibzuită pe voi, cei care propovăduiţi scorneli şi împrăştiaţi născociri omeneşti despre focul purgatoriului, de care nici părinţii teofori nu ne învaţă, şi faceţi necuviinţe, adică îl numiţi sfânt pe diavol şi vă rugaţi

pentru el? Să ştiţi însă că Dumnezeu i-a dat diavolului voie să facă asta în folosul vostru, astfel încât, dându-vă seama că rea este învăţătura voastră despre chinul purgatoriului, veţi înceta să mai duceţi în ispită diavolească poporul, pe care, amăgindu-l întru pricopseala voastră cea rea, în loc să-l curăţiţi îl trageţi după voi în gheenă”. Şi ei, ruşinaţi tare, au plecat. Iar în bisericile catolice, ca să le fie tuturor de învăţătură, au poruncit în gura mare să nu se mai ducă nimeni acolo căci nu un suflet s-a ivit, ci amăgirea diavolului. Iar Grabkovici, pe când încă se aflau cu toţii acolo, l-a cercetat vârtos pe stăpânul casei, zicându-i: „Ori tu, ori cineva dintr-ai tăi faceţi vrăjitorii şi îl aveţi pe acest drac”. Şi s-a vădit că acesta n-avea nicio vină, căci era om bun şi simplu. Dar femeia de la cuhnie, adică bucătăreasa lui, fiind strânsă tare cu uşa, a recunoscut în faţa tuturor că îl avea pe acest drac încă din Polonia Mare (căci era leahă), însă a zis: „Nu eu i-am poruncit să facă asta, însă, dacă el vrea să facă ceva, face şi fără mine”. Înşfăcând-o pe bucătăreasă, au dus-o în temniţă, însă, de ruşine, preoţii latini au dat poruncă să fie făcută scăpată în toiul nopţii, pentru ca nu cumva, după o cercetare mai amănunţită, să se răspândească peste tot vestea despre amăgeala diavolului, făcându-i şi mai tare de batjocură…[22]

Părintele Dan Bădulescu:

---

22 Dintre elementele comune acestui caz şi celorlalte tipuri de contact cu fiinţe spirituale, de la extratereştri până la spiritele morţilor, amintim aici: exploatarea fondului religios al celor înşelaţi (aceştia fiind convinşi că ceea ce fac îi este bineplăcut lui Dumnezeu), negarea învăţăturii Bisericii Ortodoxe (în numele unei îndoielnice minuni care e mai convingătoare decât o dogmă învechită), invitaţia adresată ortodocşilor de a-şi părăsi credinţa pentru a primi noul adevăr. În acelaşi timp trebuie observată atitudinea fermă a nobilului Grabkovici, care nu a şovăit să dea în vileag rătăcirea şi înşelarea diavolească. Aşa se purtau sfinţii mucenici care dărâmau idolii prin care oamenii erau călăuziţi de duhurile întunericului. Întâmplarea arată, încă o dată, că nu numai preoţii au datoria de a lupta împotriva rătăcirilor şi ereziilor, ci şi toţi mirenii care fiind mădulare ale Trupului lui Hristos sunt chemaţi să mărturisească adevărul de credinţă.

Despre maestrul Gregorian Bivolaru şi Tantra Yoga[23]

În perioada anilor 1970, mişcarea new age, printr-un fenomen de rezonanţă sincronică, a pătruns pe canale văzute şi nevăzute şi în ţara noastră. Modalitatea de pătrundere a fost desigur foarte discretă, dat fiind faptul că în acea perioadă cenzura de partid era cât se poate de vigilentă cu aceste mişcări suspecte ce veneau de dincolo de „cortina de fier”, din spaţiul euro-atlantic.

După cum se ştie, în acea perioadă în cadrul mişcării new âge de o mare cinste se bucurau curentele spiritualităţii orientale, dintre care se remarca desigur yoga. Spaţiul euro-atlantic, în special cel nord american a fost împânzit de numeroşi „guru” indieni ce au făcut o propagandă extrem de eficientă învăţăturilor hinduiste, dintre care yoga avea un rol important.

În aceeaşi perioadă (anii 1970) la noi în ţară acest fenomen s-a manifestat la o scară mult atenuată. În Bucureşti şi provincie se găseau câteva centre de practică yoga animate de câţiva „instructori” ca Gregorian Bivolaru, Nineta Crainici, Tufoi, Mario-Sorin Vasilescu, Vulcănescu, Chiaburu (pentru Meditaţia Transcendentală.) Anul 1982 a marcat „scandalul meditaţiei transcendentale”, declanşat de stoparea activităţii lui Ion Stoian (român rezident în Elveţia) de către autorităţile de stat. În urma măsurilor severe luate în acel moment, au fost desfiinţate nu numai cursurile – legale – de yoga, ci şi Institutul de psihologie, cluburile de arte marţiale: judo, karate, etc.

---

23 Articol apărut sub titlul MIŞCAREA DE INTEGRARE SPIRITUALĂ ÎN ABSOLUT (M.I.S.A.) - O manifestare a magiei erotice în perioada contemporană în Credinţa ortodoxă, Anul VII, nr. 3 (72), martie 2003. Un rezumat al acestui articol a apărut în periodicul Patriarhiei Române, Vestitorul Ortodoxiei nr. 310/2003, care a girat astfel obiectivitatea documentară a autorului, care a făcut doctoratul în Teologie cu specializarea în Sectologie. Cartea sa Împărăţia răului: New Age este cea mai documentată lucrare apărută în limba română despre invazia neopăgână.

„Prigoana” a luat sfârşit odată cu revoluţia din 1989. Odată cu libertatea binecuvântată ce a încununat jertfa tinerilor martiri, aceste manifestări de tip new age, la care s-au adăugat astrologia, ocultismul, radiestezia, paranormalul, parapsihologia, divinaţia, yoga, medicina alternativă, etc., au înflorit într-un „boom” impresionant. Cei 40 de ani de comunism au instaurat în special în marile oraşe un climat de ateism programat, în care generaţii întregi născute după cel de-al doilea război mondial au rămas la stadiul unui creştinism nominal şi minimal, având un contact extrem de diluat cu Biserica, iar ca nivel catehetic nu cu mult peste O. O parte din aceste suflete uscate de materialismul satanic însetau după Dumnezeu şi cele sfinte, dar, lipsiţi fiind de orice discernământ duhovnicesc, s-au adăpat la primele izvoare ce le-au ieşit în cale.

Dintre aceste mişcări „alternative”, ne vom opri asupra aşa-numitei M.I.S.A. (Mişcarea de Integrare Spirituală în Absolut), condusă de către Gregorian Bivolaru. Acesta s-a născut la 12 martie 1953 în Tărtăşeşti, un sat mic, aproape de Bucureşti. El a început să predea yoga practică în Bucureşti în anul 1978. Ca şi marea majoritate a instructorilor de yoga români, G. Bivolaru a fost un diletant autodidact. În afara carenţelor elementare de stăpânire competentă a domeniului, s-a remarcat prin faptul de a fi stăpânit de patima desfrânării, ajungând până la a fi arestat de mai multe ori şi condamnat pentru răspândirea de materiale pornografice.

S-a ajuns şi până acolo ca împricinatul să fie supus unui consult psihiatric de specialitate, care a ajuns la concluzia că „pacientul prezintă, în momentul examinării, dezvoltare paranoică a personalităţii cu elemente obsesivo-fobice pe fond psihopat schizoid”[24]. Medicii legişti au făcut şi o propunere către instanţă: „Considerăm că numitul

24 Ziua pe Internet, www.ziua.ro/archive/2002/10/08/docs/33122.html, marţi 8 octombrie 2002, Laszlo Kallai

prezintă un grad mare de periculozitate socială şi proliferarea unor practici aberante cu caracter sexual, fapt pentru care apreciem că discernământul este pierdut în raport cu fapta pentru care este cercetat şi recomandăm aplicarea măsurilor de siguranţă medicală prevăzută de art. 114 CP…”

„Idei interpretative de persecuţie, idei dominante cu caracter mistic, idei obsesivo-fobice cu caracter mistico-religios şi erotic, preocupări erotice exagerate, nemotivate afectiv. Instabil în timpul discuţiei (…) capacitate de sinteză şi abstractizare diminuată. Afectivitate – instabil, irascibil, revendicativ”.

La categoria examenul personalităţii Grig a dat rezultate absolut spectaculoase, astfel „tendinţele psihonevrotice releva în sfera personalităţii manifestă valori patologice pentru tendinţele obsesive (321 de puncte faţă de normalul de 120 de puncte), schizoide (340 de puncte în loc de 120 de puncte pentru cazuri normale). Cu valoare accentuată apar tendinţe paranoide (280 de puncte faţă de normalul de 120 de puncte). (…) în sfera personalităţii profunde apare o sexualitate ambivalentă, dominată de necesitatea erotică, agresiunea lipseşte, fiind refulată. În sfera afectivă, refularea dorinţei de afirmare, caritate, religiozitate, fiind caracteristic nevrozelor şi la psihoze dintre care schizofrenici. Caracter limbaj afectat, care încearcă să-şi seducă auditoriul, doreşte să se arate dur, dar este de fapt slab. Masochism moral; înclinare neautentică spre etică, religie, artă, profesii spirituale.”[25]

În ciuda acestor diagnostice „Grig a petrecut aproape 2 ani în închisoare, doar pentru că era profesor de yoga. El a reuşit să evadeze spectaculos din închisoarea cea mai cumplită (Penitenciarul Rahova), ca o formă de protest, dând astfel naştere unor istorii despre neobişnuitele lui capacităţi yoghine paranormale, pe care el le-a şi

25 Idem

confirmat după aceea prin acţiunile sale.”[26]

La ora actuală (2002), M.I.S.A. numără peste 30.000 de membri, având filiale în oraşele din provincie (Cluj, Craiova, Iaşi, Braşov, Timişoara, Bacău, Contanţa, ş.a.) şi în câteva ţări: Italia, Franţa, S.U.A., Ungaria, Germania, Danemarca, Australia.

Caracterizarea învăţăturilor MISA

Oferta practicilor de „integrarea în absolut” este destul de variată. Ea cuprinde preocupări legate de:

— Yoga propriu-zisă: tantra yoga, karma yoga, laya yoga, hatha yoga, etc.

— Baze filosofice hinduiste: shivaism, bhagavat gita, upanishade, etc.

— Terapii alternative: ayur-veda, etc.

— Apologetică naţionalistă anti francmasonică (!);

— Astrologie karmică şi reîncarnare;

— „Învăţături creştine”: apocrife, Sadu Sindar Singh, yoga creştină, isihasm yoghin.

Adepţii, în copleşitoarea lor majoritate tineri cu probleme psihosomatice şi cu mari neclarităţi duhovniceşti capătă în cadrul cursurilor de yoga M.I.S.A. răspunsuri la întrebările existenţiale: „cine sunt eu?”, „ce sunt eu?”, „unde sunt în univers?”, „în ce relaţie sunt eu cu Dumnezeu?”[27]

Cursurile durează 7 ani şi sunt anunţate în fiecare an prin împânzirea oraşului cu mii de afişe. Prima şedinţă de prezentare şi introducere, gratuită, are loc de obicei în săli de teatru închiriate („Teatrul C. Tănase”, „Teatrul C. Nottara”). Apoi cursanţii sunt convocaţi la una din sălile de meditaţii, amenajată la mansarda unui cămin de nefamilişti de pe platforma industrială Pipera.[28]

---

26 http://www.yogaesoteric.net/tablepage.asp?Chapter=7&Page=23&lang=ro

27 Diac. Prof. Dr. Petre I David, Invazia sectelor, vol. 2, Editura Europolis, Constanţa, 1999, p. 54

28 Ziua pe Internet marţi www.ziua.ro/archive/

„Grig locuieşte acum (2003) în Bucureşti, conducând 12 ashramuri plus centre de cercetare, învăţământ şi vindecare potrivit principiilor yoghine. El însuşi predă yoga la clasele mari care au ajuns în al 12-lea şi al 13-lea an de studiu, la celelalte predând mai mult de 200 instructori răspândiţi în toată România.”[29]

Învăţăturile legate de karma yoga de exemplu, urmează în linii mari pe acelea ale experţilor (guru) neo hinduşi ca Sri Aurobindo, Swami Shivananda, Swami Vivekananda, Mahatma Gandhi, ş.a. Potrivit lui Sri Aurobindo „eficienţa acţiunii care a fost consacrată şi care este efectuată prin şi pentru divinitate este direct proporţională cu gradul jertfei divine. Acţiunea manuală efectuată intenţionat numai pentru divinitate este superioară activităţii mentale efectuată intenţionat doar în scopul evoluţiei noastre egotiste, pentru slavă personală, sau pentru o satisfacţie mentală trecătoare. Potrivit tradiţiei hinduse privind karma yoga, alegerea acţiunilor «care trebuie să fie efectuate» de către cineva este determinată de ceea ce se numeşte în India *svadharma* (legea cea potrivită). În timp ce în Occident religia, morala şi legea sunt alcătuite din drepturi şi restricţii date în termeni absoluţi, rezervându-şi dreptul pentru excepţii multiple, hinduismul dă diferite drepturi şi îndatoriri, uneori contradictorii, pentru diferite grupuri de oameni din societate”.[30]

În ciuda faptului că G. Bivolaru şi instructorii săi se delimitează hotărât şi deschis de mişcarea new age, socotind-o – pe bună dreptate – un fenomen dirijat din umbră de masoneria globalistă – totuşi caracterul eclectic-sincretist al învăţăturilor cursului arată exact contrariul, şi anume apartenenţa în duh de mişcarea Vărsătorului.

2002/10/15/docs/33774. 25 octombrie 2002

29 bivolaru misa: Gregorian Bivolaru - Biography ... ... www.sivasakti.com/yoga_tantra_meditation/ bivolaru_misa.html

30 Karma yoga, http://www.yogaesoteric.net

Elementele neo-hinduse şi orientale se împletesc cu apocrife şi cu practica isihastă într-un mod ce le desfigurează în cel mai post-modernist chip.

Să luăm de exemplu un material ce alătură „Meditaţia isihastă – Rugăciunea inimii – o formă esoterică a practicii creştine” de meditaţia yoghină.

„Practica de bază a isihasmului este ceea ce călugării numesc rugăciunea inimii, o formă de rugăciune care atinge, în etapele sale cele mai înalte, profunzimile meditaţiei.”[31]

„Rugăciunea inimii este, de fapt, o formă de meditaţie specifică sistemului yoga (sic!), prin faptul că ea nu are un obiect anume spre care să se orienteze şi pentru că nu mai foloseşte niciun cuvânt.

Meditaţia isihastă implică trei faze:

— În prima fază se rosteşte simplu rugăciunea: la început de trei mii de ori pe zi, apoi de şase mii de ori, pe urmă de douăsprezece mii de ori pe zi şi apoi tot timpul. Această primă fază este similară anumitor procedee specifice din Japa Yoga.

— Practicantul urmăreşte să găsească cu imaginaţia locul inimii şi să sincronizeze cuvintele rugăciunii cu bătăile inimii şi cu ritmul respiraţiei. Acestea sunt aspecte specifice tehnicilor de prāṇāyāma.

— În această fază are loc cu adevărat rugăciunea inimii. Acum mintea fuzionează perfect cu rugăciunea fără să mai aibă nevoie de cuvinte. Această etapă este asemănătoare cu tehnicile de Laya yoga.

Condiţii preliminare pentru realizarea rugăciunii inimii:

— Mintea practicantului trebuie să se orienteze către interior, spre «inima» sa, abandonând orice exteriorizare către un obiect anume. Inima reprezintă, de fapt, centrul fiinţei, locul în care tradiţia spirituală yoghină localizează

31 http//www.yogaesoteric.net/tablepage.asp?Chapter=1 &Page=23&lang=ro

sediul spiritului divin nemuritor Atman. Mintea, întorcându-se în inimă, se întoarce, de fapt, «acasă».

Efecte:

— Are loc o deschidere din ce în ce mai mare a inimii spirituale, prin concentrarea neîntreruptă asupra ei, deci practic o dinamizare intensă a centrului subtil de forţă Anahata chakra, şi în etapele ultime, chiar accesul la Sinele Divin individual.

Toate etapele necesare pentru aprofundarea acestei tehnici nu fac decât să reveleze unitatea în esenţă a acestor două căi spirituale, yoga şi creştinismul, diferite doar în aparenţă."[32]

Am citat dinadins integral aceste paralele făcute între creştinism şi yoga, deoarece ele reflectă modul atragerii tinerilor români ce mai au unele trăsături ortodoxe, primite de la naşterea cea de-a doua şi din mirungere, şi sunt astfel receptivi la acest melanj specific new age-ului în spaţiul răsăritean ortodox.

Desigur alăturarea este forţată, iar asceza şi mistica ortodoxă şi cea de tip yoghin hinduist nu au în comun decât aspectele exterioare. Pur şi simplu Dumnezeul creştinilor nu este nici Brahmanul, nici Atmanul hinduşilor. Unirea isihastului şi cea a yoghinului se realizează cu fiinţe diferite, şi chiar în chip diferit.

G. Bivolaru s-a aventurat în „exegeze" teologice de tot felul, având totala libertate a unui sectant ce poate fi oricât de „creativ", fără a se conforma unei tradiţii bisericeşti anumite. Astfel el ajunge să lanseze pe internet o variantă proprie a rugăciunii „Tatăl nostru" ce conţine următoarele contribuţii creatoare:

„Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne nouă astăzi. *Şi nedespărţită* (!) ...

Şi ne izbăveşte de cel *rău şi viclean*...

Că a Ta este *slava şi mărirea* acum şi pururea şi în

32 Idem

vecii vecilor. Amin”.

Cursurile se desfăşoară pe fondul hipnotic al unei muzici ambientale electronice, metodă folosită la rândul lui şi de către Mario Sorin Vasilescu. Această muzică a fost multiplicată şi răspândită sub forma casetelor şi discurilor CD Rom MP3. Unele dintre aceste casete se declară a conţine mesaje subliminale, adică acel tip de mesaje ce se adresează direct pragului subconştient, nefiind prin urmare supuse controlului trezviei. Acest procedeu de magie şi hipnoză este cu atât mai periculos cu cât efectele nu pot fi sesizate din timp.

Trebuie recunoscut însă că punctul forte al lui Grig Bivolaru, punct ce-l distinge îndeosebi în România de alţi „maeştri yoghini”, este Tantra Yoga. Tradiţiile hindusă şi buddhistă socotesc că aceasta este veche cel puţin ca şi tradiţia vedică, socotită veche de aprox. 5.000 de ani.

„Buddhismul pe de altă parte are o ramură tipică tantrică cunoscută sub numele de Vajrayana. Acest buddhism tantric este practicat încă în Tibet, dar şi în Nepal şi India. Considerând spaţiul spiritual-cultural românesc, ideea de a considera sexualitatea ca o cale spirituală, pare natural de a se înfiripa şi în România. Temperamentul devoţional al românilor îi plasează natural în a se apropia cu sinceritate de un fenomen care în istorie este clar documentat şi în unele părţi ale lumii practicat extensiv. Se pune întrebarea de ce până acum Tantra nu a fost pe agenda de lucru a românilor? Se poate răspunde simplu, pentru că Tantra ca expresie necesită libertate, iar românii din păcate în istorie au fost dominaţi de alte popoare şi asupriţi interior de dictatori. Cu alte cuvinte istoria a împiedicat dezvoltarea unei spiritualităţi care foloseşte sexualitatea ca metodă de iluminare. Privind cu onestitate felul de comportare al românilor, îi găsim pe unii cu mult suflet, pasionaţi, cu căldură şi dorinţa de a trăi viaţa din plin. Aceste caracteristici sunt esenţiale când analizam calităţile unui aspirant pe calea spirituală

tantrică.”[33]

Erotismul este arma nr. 1 a magiei, lucru descris magistral de către I.P. Culianu în lucrarea sa *Eros şi magie în Renaştere, 1484*[34]. Meritul cercetătorului român constă, pe lângă documentaţia de excepţie, şi în demontarea mitului „martirului” Giordano Bruno, aşezat în mentalul comun alături de Galileo Galilei şi alţii, în galeria celor prigoniţi de „biserică” pentru ştiinţă şi liberă cugetare. Se poate considera că la noi această lucrare dezvăluie publicului pentru prima dată adevărul legat de personalitatea lui Bruno şi a activităţii sale condamnabile. Potrivit lui Culianu, Bruno a dus până la consecinţele ei extreme doctrina numai schiţată a identităţii dintre iubire şi magie a lui Ficino: „magia este o metodă de control a individului şi a maselor, bazată pe o cunoaştere profundă a pulsiunilor erotice personale şi colective”. În fapt, magia „... nu este decât eros aplicat, dirijat, provocat de operator”; „întreaga forţă a Magiei se întemeiază pe Eros”[35]. „Magia erotică reprezintă gradul zero al oricărei magii: îndrăgostitul face acelaşi lucru ca magicianul: construieşte prin mijloace de persuasiune în jurul iubitului o reţea pentru a controla aparatul pneumatic al celui iubit”[36]. Pe scurt, magia „este o operaţiune fantasmatică ce trage folosinţă din continuitatea dintre pneuma individuală şi pneuma universală”[37].

Relaţiile dintre indivizi sunt reglate după criterii „erotice”, fiecare fiinţă este inserată într-un releu intersubiectiv. Operatorul observă relaţiile intersubiective şi trage un profit din cunoaşterea lor. Se petrece ceva similar ca în „procesul de transfer”. Practicianul magiei

---

33 Octavian Sărbatoare osmail.htmosmail.htm

34 Editura Nemira, 1994

35 Ioan Petru Culianu - Eros şi magie în Renaştere, ed. cit., p. 16

36 Ibidem, p. 132.

37 Ibid., p. 133.

erotice îşi poate folosi talentele contra voinţei unui individ şi contra societăţii înseşi, pentru că dictează el însuşi regulile societăţii. „Se vede că magia erotică bruniană îşi propune ca scop să-i permită unui manipulator să controleze indivizi izolaţi şi mase. Supoziţia-i fundamentală este că există un mare instrument de manipulare şi acesta este Erosul în sensul cel mai general: ceea ce iubim, de la plăcere fizică, până la lucruri nebănuite, trecând, desigur, prin bogăţie, putere etc.”[38] chiar şi repulsia şi ura, care sunt partea negativă a aceleiaşi atracţii universale: „legătura legăturilor este iubirea.”[39] *[40]

Această armă a fost folosită printre alţii, de către maestrul apreciat de G. Bivolaru, Bhagwan Rajneesh, supranumit „Osho”, cel care la un moment dat ajunsese să posede 99 de limuzine de lux Rolls Royce, şi avea o adevărată gardă de corp personală. Aspecte cutremurătoare ale activităţilor din ashramul lui Osho au fost surprinse şi dezvăluite în documentarul apologetic „Invazia păgână” din anii ’90, reluat acum şi de postul de televiziune *Tele 7 ABC*. Efectele asupra tinerilor şi tinerelor prinşi în această capcană a demonului desfrânării pot fi devastatoare. Ele pot fi urmărite mai pe larg în lucrarea lui Danion Vasile *Jurnalul convertirii*[41], sau în diverse mărturii, chiar dacă sunt, din motive lesne de înţeles, anonime.

Iată declaraţia unui tânăr care a practicat „yoga lui Bivolaru” timp de trei ani: „Din primele şedinţe ni s-a spus că vom învăţa multe lucruri care constituie secrete ale practicii yoga, deci va trebui să nu le discutăm chiar cu oricine, că la şedinţe va trebui să nu lipsim, deoarece

---

38 Ibid., p. 136.

39 Ibid., p. 144.

40 Preluat după Aurel Codoban Ioan Petru Culianu, sau filosoful (religiilor) ca "magician" în Cotidianul, Suplimentul cultural, literar şi artistic, 18.05.1992, p.7

41 Editura Bunavestire, Galaţi, 2002

pierdem ritmul, că sunt nişte reguli care trebuie respectate şi anume: în timpul şedinţelor toată lumea ascultă şi face ce i se cere; materialele primite nu pot fi arătate la nimeni şi mai ales nu pot fi multiplicate, transmise altora. Unele tehnici erau secrete, de exemplu mantrele. Toate acestea au apărut treptat, în aşa fel încât de la totala libertate pe care o aveam la început am ajuns să nu mai pot vorbi despre ceea ce făceam decât cu cei care participau la cursuri. (...) În fiecare vacanţă de vară, yoghinii se întâlneau la Costineşti, într-un fel de tabără. Ajungând acolo, e greu de spus ce am simţit. Dacă la sală unele asane erau comice, aici, unde aproape toţi yoghinii, în frunte cu instructorii şi chiar Bivolaru, erau dezbrăcaţi, exerciţiile deveneau de-a dreptul vulgare”[42].

Fenomenul a căpătat o asemenea amploare încât nu mai poate fi ignorat de către Biserică. Ceea ce stârneşte uimirea este faptul că *în toate* procesele intentate de Gregorian Bivolaru diferiţilor ziarişti din presa scrisă şi audio-vizuală ce l-au demascat în diferite momente, acesta a ieşit învingător! Ceea ce duce la concluzia firească, şi aceea că „prigonitul iudeo-masoneriei”, aşa cum se prezintă fanilor săi Bivolaru, este în realitate mai mult decât protejat de către forţe oculte, văzute şi nevăzute.

Dacă Biserica ortodoxă nu are la îndemână mijloace coercitive, iar în cele duhovniceşti foloseşte cu mare scumpătate afurisania şi blestemul, totuşi rămân cel puţin de folosit mijloacele harice misionare de combatere şi încercarea de a recupera, acolo unde mai este încă posibil, oile pierdute...[43]

---

42 Ziua pe Internet marţi www.ziua.ro/archive/ 2002/10/15/docs/33774. 25 octombrie 2002

43 Prezentarea făcută de părintele Dan Bădulescu a fost inclusă aici numai pentru faptul că M. I. S. A. este, de departe, cea mai răspândită mişcare din România contemporană care promovează credinţa în reîncarnare, credinţă care constituie una dintre temele principale ale volumului de faţă. În viitor intenţionez să alcătuiesc o lucrare amplă în

Ieromonahul Damaschin Christensen

De la religiile orientale la Ortodoxie[44]

1. Venirea la Hristos în Ortodoxie

S-a scris mult despre cei ce vin la Ortodoxie dintr-un mediu romano-catolic, anglican sau protestant, însă s-a scris relativ puţin despre un fenomen la fel de important: numărul crescând de occidentali care vin la Ortodoxie după ce au trecut prin religii orientale. Trăind în societatea occidentală, aceste persoane au avut în general contact cu creştinismul într-o formă sau alta, dar s-au îndepărtat de el, găsind că-i lipseşte ceva. Duhurile lor n-au dat mărturie despre adevărul din el, căci acel adevăr fusese întunecat de un tip de religiozitate lipsită de autenticitate. Căutând Adevărul, ei căutau o percepere directă, intuitivă a Realităţii, dar în bisericile creştine vedeau cum percepţia mistică era înlocuită de intelectualism, pe de o parte, şi de sentimentalism, pe de alta.

În primul caz, creştinismul devine ceva ce se dobândeşte prin învăţarea mecanică, pornind de la ideea că pentru a fi mântuit e suficient să stăpâneşti în mod corect cuvintele – adică doar să memorezi versetele cheie ale Scripturii, să pătrunzi în mod intelectual conceptele şi să le repeţi, ştiind cum să te porţi şi să vorbeşti în dialectul

---

care învăţătura fiecăruia dintre maeştrii de yoga români să fie analizată în raport cu învăţătura Sfintei Scripturi şi a Sfinţilor Părinţi (n.a.).

44 Materialul este tradus din revista The Ortodox Word (vol. 32, nr. 5/190, sept. - oct. 1996, pp. 208 - 228), în Epifania, nr. 1-2/1998 - traducere: Constantin Făgeţan. Am anexat acest articol în nădejdea că va exista cel puţin o persoană care, citind despre credinţa ortodoxă, va renunţa la erezie pentru a îmbrăţişa învăţătura Bisericii. Nu am încercat să dau sfaturi celor care vor să se convertească, ci am preferat să le pun înainte textul părintelui Damaschin, un alt convertit care atrage atenţia asupra curselor în care diavolul vrea să îi atragă pe cei care se apropie de Ortodoxie. Consider că acest articol va fi de folos în acelaşi timp şi fiilor credincioşi ai Bisericii, pentru că, arătându-le greşelile altora, îi va ajuta să îşi conştientizeze propriile greşeli.

religios al sectei tale particulare. Creştinismul devine astfel o religie seacă, întemeiată doar pe cuvinte, un sistem juridic, un set de idei şi comportamente, precum şi o instituţie politică ce operează pe baza aceloraşi principii cu ale instituţiilor lumeşti. În multe locuri, bisericile vor adăuga un element de sentimentalism şi entuziasm, spre a aduce puţină viaţă sistemelor lor moarte, dar se ajunge la un materialism la fel de trivial ca şi legalismul religios. Oamenii ajung să fie hipnotizaţi atât de stările lor emoţionale autoprovocate, cât şi de sentimentul că au „dreptate” în privinţa Scripturilor şi a doctrinelor lor.

O astfel de stare nu înseamnă perceperea directă a Realităţii; ea nu e Ultimă. Nu e deci de mirare că acei ce caută spiritualitatea, chiar dacă au fost crescuţi în familii creştine, încep să privească în alte direcţii, în afara bisericilor. Astăzi apar o mulţime de cărţi, majoritatea scrise de autori protestanţi, care avertizează oamenii asupra pericolului religiilor orientale şi a amorfei mişcări New Age. În multe cazuri, ele sunt excelente cărţi de apologetică creştină, cu informaţii preţioase, având importantul rol de a ajuta pe oameni să ocolească primejdiile spirituale. Însă ceea ce majoritatea cărţilor evită să menţioneze este faptul că practicanţii religiilor orientale şi new-age-iştii au şi ei un argument important: au motive serioase să facă ceea ce fac. Au ajuns să caute în afara bisericilor creştine deoarece, într-un fel, bisericile le-au înşelat aşteptările. Substituind experierea Adevărului prin cunoaştere mentală şi exaltări emoţionale, ele nu ajung să-i înveţe nici măcar principiile elementare păstrate de vechile religii orientale. Aceste principii elementare sunt 1) eliberarea de asuprirea gândurilor şi dobândirea păcii minţii; 2) înlăturarea dorinţelor şi a patimilor; 3) stăpânirea emoţiilor negative.

În forma sa necontrafăcută, creştinismul are mijloace de a atinge toate aceste ţeluri, şi mai mult decât atât, căci merge mai departe decât toate religiile. Prin el se ajunge

la descoperirea căii către îndumnezeire, către comuniunea desăvârşită cu Dumnezeu prin credinţa în Hristos. Tinerii noştri ajung să caute în altă parte deoarece bisericile nu cunosc aceste mijloace sau nu se folosesc de ele.

Când căutătorul occidental pătrunde într-o predanie autentică, tradiţională, a unei religii orientale, poate experimenta anumite forme de trezire spirituală. El poate începe să experimenteze lumina conştiinţei pure şi eliberarea de gânduri şi, prin aceasta, să înceapă a-şi vedea propria cădere, stricăciunea lăuntrică şi haosul interior, putând să pornească la înlăturarea efectelor negative ale condiţionării sale de către lume.

Mulţi se mulţumesc să rămână pe acest drum, însă în alţii se petrece ceva ciudat. Într-un anumit sens, ei înaintează spiritual mult mai mult decât o făcuseră vreodată înainte, dar în acelaşi timp sunt în mod inexplicabil neîmpliniţi. Odată cu noua lor descoperire a ceva ce depăşeşte domeniul ego-ului şi al patimilor, devin conştienţi că trebuie să existe însă ceva mai presus de ceea ce le dă lor autentica tradiţie orientală. De ce oare se întâmplă astfel? Unii ar putea spune că, în calitate de occidentali, ei poartă creştinismul, ca să spunem aşa, în codul lor genetic. Însă noi am putea spune chiar mai mult: aceştia, chiar dacă au avut contact cu creştinismul într-o formă sărăcită, au ajuns totuşi în contact cu „idealul hristic” aşa cum l-a numitoluesa, marele transmiţător al religiei băştinaşilor americani. Însuşi germenele ideii de Iisus Hristos – Dumnezeu care S-a întrupat, Care S-a golit pe Sine în creaţie, Care a spus cuvintele pe care le-a spus şi care a murit pe Cruce pentru readucerea omenirii la starea ei originară, deci în Rai – este atât de puternic în sine, încât istorisirile şi învăţăturile lui Buddha, Lao Şi, Confucius, Mahomed şi ale zeităţilor hinduse pălesc în comparaţie cu El. Dar dacă Hristos e atât de măreţ încât se poate distinge prin EL Însuşi, de ce religia întemeiată pe El se află într-o stare atât de jalnică? De ce oare e atât

de exteriorizată, materialistă şi lumească? Cu siguranţă, gândesc neîmpliniţii căutători în religiile orientale, trebuie să fie mai mult decât atât în ceea ce-L priveşte pe Hristos.

Dar în aceste suflete lucrează ceva mai mult decât ideea de Hristos. Însuşi Hristos lucrează în ei. O dată ce au auzit cele descoperite de Hristos devin de acum încolo răspunzători, iar El îi ajută să ducă la bun sfârşit această răspundere, îi ajută să vină la El.

Şi astfel căutarea lor în religiile orientale îi aduce în pragul Bisericii Ortodoxe Răsăritene, cea mai veche şi tradiţională dintre comunităţile creştine. În religiile orientale *transmiterea* directă a înţelepciunii de la învăţător la discipol are o importanţă vitală. Ortodoxia posedă această transmitere ce merge în urmă până la Hristos însuşi: o linie de dezvoltare istorică neîntreruptă, fără vreo schimbare fundamentală a punctului de vedere, aşa cum s-a întâmplat în Occident după schisma din 1054.

Căutătorii spirituali din zilele noastre găsesc în Ortodoxie o îndrumare clară întru dobândirea liniştii, stăpânirea patimilor şi gândurilor şi cultivarea virtuţilor, ca şi învăţături precise despre amăgirile spirituale, călăuzindu-i cu mai multă siguranţă pe calea comuniunii cu Dumnezeu. Însă mai presus de toate, ei află Chipul Neschimbat al lui Hristos, pe care nu-L întrezăriseră în celelalte biserici. În El, pe care vechiul Imn Acatist îl numeşte „Răsărit al răsăriturilor”, ei află începutul şi Sfârşitul dorinţei inimilor şi poarta către viaţa veşnică. În profunda tradiţie mistică şi contemplativă a Răsăritului Creştin, aceştia sunt capabili să treacă cu bine dincolo de realizările pe care le-au avut în religiile orientale.

În unele privinţe, cei ce se convertesc la Ortodoxie de la religiile orientale au un anumit avantaj asupra celor convertiţi de la confesiunile creştine occidentale, însă în alte privinţe sunt dezavantajaţi. Întru folosul nostru al tuturor celor ce suntem convertiţi la Ortodoxie, vom discuta mai amănunţit această problemă.

2. Capcanele în care cad protestanţii convertiţi la Ortodoxie

Când vorbim despre protestanţii convertiţi la Ortodoxie nu ne referim la toţi şi nici la protestantism în întregime, ci vorbim doar despre tendinţele cele mai grave dinăuntrul protestantismului şi despre problemele ce apar atunci când unii protestanţi intră în Biserica Ortodoxă.

Originea protestantismului se găseşte în dorinţa demnă de laudă de a ieşi din ipocrizia religioasă şi din corupţie, cultivând legătura personală cu Iisus Hristos. Însă conform cu firea umană cea căzută, aceeaşi ipocrizie şi corupţie au pătruns curând şi în protestantism, aşa încât pentru foarte mulţi singura motivaţie rămâne spiritul de protest, ideea de a fi mai „drepţi” decât catolicii, întemeiată pe propria părere.

Pornind cu o astfel de motivaţie, protestanţii ce devin ortodocşi, în dorinţa lor de a continua să fie drepţi, se comportă în acelaşi mod. În loc să fie experţi în citarea Scripturilor spre a-şi dovedi părerile personale, ajung acum experţi în citarea Sfinţilor Părinţi, a canoanelor şi dogmelor, pentru a se îndreptăţi; în loc să-i combată, acum îi ridiculizează pe catolici şi pe foştii lor confraţi protestanţi; în loc să fie implicaţi în conflictele dintre denominaţiunile protestante, acum se implică în conflictele dintre diversele jurisdicţii ortodoxe. Ei caută să devină mai drepţi nu numai decât catolicii şi protestanţii, ci chiar decât ceilalţi ortodocşi. Ca urmare, protestul lor continuă şi în Biserica Ortodoxă. Neavând predania directă de la duhovnici cu viaţă sfântă, cuvintele lor nu au putere lucrătoare, ci rămân în domeniul bidimensional al părerilor omeneşti.

Există o mulţime de protestanţi ce sunt mult mai buni creştini decât fraţii lor ce au devenit ortodocşi. În această lumină, protestanţii convertiţi la Ortodoxie ar face bine să ia în seamă cerinţa protestantismului evanghelic de a ajunge să fie *născuţi din nou*, nu doar prin botez, ci printr-

o convertire radicală, proces ce preschimbă lăuntric şi-i face să *nu mai fie din lumea aceasta*. Există mult adevăr în această cerinţă; problemele apar atunci când creştinii „născuţi din nou” vin la Ortodoxie fără a fi fost cu adevărat „născuţi din nou”: când sunt doar nişte protestanţi rataţi, oameni ce încă sunt *din lumea aceasta* şi vor să-şi ascundă lipsa de profunzime spirituală devenind mai drepţi decât toate denominaţiunile protestante la un loc. În astfel de cazuri, convertirea lor rămâne în mare parte la nivel intelectual.

Un protestant nu poate fi cu adevărat ortodox până ce nu s-a născut din nou, exact aşa cum spun protestanţii că trebuie să facă. Numai atunci când s-a convertit în mod autentic la Hristos, poate fi convertit cu adevărat la Ortodoxie. Acela poate înţelege profunzimea Ortodoxiei şi poate să-i pătrundă esenţa, aşa cum mulţi protestanţi de bună credinţă convertiţi la Ortodoxie au făcut-o deja.

3. Capcanele în care cad romano-catolicii convertiţi la Ortodoxie

În vreme ce motivaţia greşită a protestantismului este aceea de a fi drept, greşita motivaţie a romano-catolicismului este *autoritatea*. Graţie accentului pus pe absoluta autoritate exterioară şi infailibilitatea instituţiei ecleziastice, Biserica Romano-catolică a menţinut în viaţă cel mai vechi Imperiu din lume – însă cu un preţ deosebit de mare. În Biserica Ortodoxă, când un patriarh sau episcop cade în erezie, credincioşii nu sunt obligaţi să i se alăture. Însă în romano-catolicism nu există cale de scăpare. Dacă papa adoptă cea mai greşită atitudine şi proclamă cele mai primejdioase erezii – şi atunci când convoacă un conciliu precum Vatican II – poporul trebuie să-l urmeze, altminteri nu mai poate rămâne catolic. Linia de demarcaţie a existenţei ca romano-catolic nu constă în a rămâne credincios anumitor doctrine, ci mai degrabă în a te afla sub autoritatea unui papă şi a fi recunoscut de acesta. O dovadă elementară a acestui fapt se poate vedea

la catolicii de rit bizantin, care nu sunt obligaţi să accepte doctrina catolică a lui Filioque atâta vreme cât acceptă autoritatea papală.

Majoritatea romano-catolicilor ce au venit în Biserica Ortodoxă în ultimele decade au făcut-o datorită falimentului spiritual rezultat din Conciliul Vatican II. Dar făcând aceasta, unii dintre ei nu au făcut decât să vândă venerarea unei autorităţi în schimbul alteia. Criticând catolicismul, aduc totuşi cu ei aceeaşi mentalitate papală în Biserica Ortodoxă. Ortodoxia lor constă în primul rând din a fi sub şi recunoscuţi de o autoritate bisericească ce este, la rândul ei, recunoscută. Ei îşi vor stoarce mintea şi vor face tot posibilul să menţină acest statut de recunoaştere, căci le dă siguranţa protecţiei instituţionale pe care au avut-o în romano-catolicism; şi intră literalmente în panică de îndată ce acel statut e ameninţat câtuşi de puţin.

A fi ortodox înseamnă şi a te afla sub ocrotirea unui episcop ortodox, dar nu acesta e lucrul de căpetenie, ca în romano-catolicism. Când unii romano-catolici înrobiţi acestei mentalităţi se convertesc la Ortodoxie, ei otrăvesc atmosfera cu o eclesiologie străină. Subliniem din nou, nu este vorba de toţi catolicii convertiţi la Ortodoxie, ci doar despre capcanele în care ei ar putea să cadă. Mulţi dintre aceşti catolici convertiţi îi fac de ruşine pe cei născuţi ortodocşi, prin profunzimea pietăţii lor. Când s-au convertit cu adevărat la Ortodoxie, şi nu doar şi-au transferat loialitatea către o altă autoritate, ei împodobesc Biserica ca minunaţi creştini ortodocşi.

4. Inima Ortodoxiei

De obicei, convertiţii de la religiile orientale evită capcanele menţionate anterior. Ei nu au cum să întâlnească obstacolul de a încerca să fie mereu drepţi sau de a trebui să protesteze, şi nici nu sunt preocupaţi de autoritate, de politică sau jurisdicţii. La fel ca Părintele Serafim Rose – care a venit la Ortodoxie de la buddhism şi

taoism – ei sunt capabili să meargă direct către inima Ortodoxiei mistice, cea din cealaltă lume. Dimensiunea ascetică şi mistică le este imediat familiară. Ei au deja o înţelegere a celor spuse de către Sfinţii Părinţi în ceea ce priveşte trecerea dincolo de domeniul simţurilor, înlăturarea dorinţei pentru cele create, cultivarea purităţii minţii, nelegarea minţii de gânduri şi imagini, etc. Nu le este greu să priceapă ce înseamnă a fi mântuit de falsa identitate a „omului vechi” prin pocăinţă şi credinţa în Iisus Hristos, dându-şi seama că aceasta este esenţa Ortodoxiei, care nu are de-a face cu corectitudinea, organizarea ori conceptele raţionale, ci doar cu unirea directă cu Dumnezeu.

În mai mare măsură decât alţii, aceşti convertiţi ştiu ce înseamnă să nu fii din lumea aceasta şi astfel vieţile lor sunt adeseori înzestrate cu ceva nelumesc ce ţine cu adevărat de ortodoxia cea mai autentică, dar lipseşte din majoritatea bisericilor ortodoxe din occident. Însă şi convertiţii de la religiile orientale dau piept cu propriile primejdii, dintre care vom evidenţia câteva aici:

5. Capcanele în care cad cei convertiţi de la religiile orientale *a*). *Înşelarea*. Pe durata implicării lor în religiile orientale unii dintre aceşti convertiţi au avut unele experienţe spirituale care, din lipsa unui îndreptar ortodox cu ajutorul căruia să le poată înţelege, i-au dus către amăgire spirituală (*prelest*). Dacă nu au ajuns să-şi dea seama de greşeala lor prin pocăinţă, pot aduce cu ei în Ortodoxie o înţelegere deformată a vieţii spirituale, putând folosi rugăciunea lui Iisus ca pe un fel de *mantra* care să le producă o stare hipnotică sau înfierbântare a sângelui, stare în care ei cred că merg spre bine, dar de fapt merg spre mai rău. Aceste stări psihosenzoriale autoinduse, în loc să-i ajute să-şi vadă propriile păcate şi să se pocăiască, îi împiedică să dea faţă cu ei înşişi şi propria vinovăţie. După câteva luni sau câţiva ani de când sunt ortodocşi, ajung să creadă că au deja parte de experienţe

asemănătoare cu cele ale Sfântului Simeon Noul Teolog, însă acelea nu sunt decât devieri de la urcuşul duhovnicesc.

b). *Spiritualitatea pusă mai presus de Hristos*. O altă capcană şi mai subtilă este tendinţa de a pune exclusiv accentul pe „spiritualitate”, cuvânt extrem de popular astăzi, ajungând să nu mai însemne de fapt nimic precis. Un convertit poate fi total scufundat în „spiritualitate” fără ca măcar să-L cunoască în mod real pe Iisus Hristos! El poate cunoaşte învăţăturile mistice şi esoterice ale Sfântului Maxim Mărturisitorul, ale Sfântului Dionisie Areopagitul, poate scormoni în adâncurile sclipitoarei cărţi a lui Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, dar totuşi rămâne o întrebare: oare chiar îl cunoaşte pe Hristos? În acest sens, el ar putea învăţa de la protestanţi care, pe bună dreptate, pun atât de mult accentul pe faptul de a-L avea pe Hristos ca Mântuitor personal şi de a fi născuţi din nou prin credinţa personală în El.

Un exemplu de situare a spiritualităţii deasupra de Hristos a fost Thomas Merton care a fost la început un profund scriitor creştin iar mai târziu a devenit un adept al spiritualităţii şi al „călătoriei contemplative”. Spre sfârşitul vieţii se îndepărtase atât de mult de creştinismul tradiţional încât şi-a exprimat dorinţa de a primi iniţierea tantrică de la buddhiştii tibetani. Povestea lui ar trebui să slujească drept avertisment tuturor convertiţilor la creştinism de la religiile orientale.

c). *Sincretismul*. Sincretismul religios este concepţia potrivit căreia toate religiile posedă acelaşi adevăr în străfundul lor esoteric şi sunt în mod egal valide ca mijloc de mântuire. Această idee e deosebit de atractivă pentru inteligenţele deosebite, căci prin aceasta omul poate avea impresia că reconciliază adevărurile tuturor religiilor şi, în acelaşi timp, se situează puţin deasupra tuturor tradiţiilor.

Dintre toate religiile lumii, numai creştinismul (care,

desigur, e mai mult decât o religie) nu-şi află locul în schema sincretistă, şi aceasta în virtutea dogmei sale supreme despre Sfânta Treime, ce este de neconceput nu numai pentru intelectul discursiv, ci şi pentru lumina intelectului pur cultivat de mistici şi metafizicieni. Sincretiştii nu pot accepta înţelesul deplin al revelaţiei treimice, tocmai pentru că ea se plasează în afara scopului urmărit de intelectul lor şi pentru că de fapt ar trebui să-şi răstignească propriile minţi în faţa ei.

Cu toate acestea, se întâmplă câteodată ca sincretiştii să ajungă în Biserica Ortodoxă cu ideile lor intacte. Ei îşi vor mărturisi credinţa în Sfânta Treime, dar cu *rezervatio mentalis* că dogma Treimii se referă doar la imanenţa sau manifestarea în lume a lui Dumnezeu, şi că în ultimă instanţă Dumnezeu e dincolo de o asemenea distincţie sau „limitare”. Acest lucru, desigur, duce la denaturarea adevăratului înţeles al creştinismului care afirmă că revelaţia Treimii se referă, înainte de toate, la deplina transcendenţă a lui Dumnezeu. Este revelarea ultimă a lui Dumnezeu, dincolo de înţelegerea minţii. A înţelege transcendenţa revelaţiei treimice înseamnă să înţelegi că nu toate religiile posedă acelaşi adevăr, căci numai creştinismul posedă revelaţia ultimă asupra fiinţei lui Dumnezeu, adusă omenirii prin întruparea lui Iisus Hristos.

d). *Spiritualizarea lumescului*. E un lucru obişnuit printre creştinii ortodocşi din societatea noastră materialistă să ducă o viaţă tipic lumească (muzică uşoară, filme vulgare, spectacole televizate, etc.) şi să-şi slăvească trupul (prin preocuparea pentru confortul fizic, cosmetice, regim alimentar, jogging etc.), încercând să combine acest mod de viaţă cu forme de manifestare ortodoxă exterioare: icoane, muzică corală, etc. Pentru cei veniţi dintr-un mediu New Age sau din religii orientale, acelaşi sindrom ia o formă diferită. În loc de muzică uşoară apare muzica de tip New Age, precum cea cântată de Enya (ce evocă în

cântecele ei zeităţi păgâne). Iar grija faţă de trup ia forma unei preocupări excesive pentru alimentare naturistă, fitoterapie, medicină alternativă, vitamine sau boli autodiagnosticate.

Industria alimentaţiei naturiste şi a medicamentelor e saturată de o mentalitate ipohondrică de masă ce provine din obsesia faţă de corp. Cultivarea sănătăţii trupeşti şi a vitalităţii e văzută ca o cale către spiritualitate şi astfel efectele produse de hrană şi plantele medicinale iau locul adevăratei vieţi spirituale. Întrucât le pare a fi ceva mai spiritualizat, mai natural şi mai nelumesc decât cursul de aerobic al lui Jane Fonda, creştinii ortodocşi cred că e foarte bine să se preocupe de aceasta, învăţând proprietăţile tuturor felurilor de alimente, plante şi vitamine imaginabile. Şi astfel idealul de neatins al sănătăţii perfecte devine un idol ce-L pune în umbră pe Dumnezeu. Această „religie” trebuie abandonată atunci când cineva devine ortodox. Dacă ar fi făcut parte în mod legitim din Ortodoxie, am fi găsit-o în Vieţile Sfinţilor, dar n-o găsim. În loc de asta, vedem cum sfinţii posteau după rânduiala Bisericii. Ei posteau spre folosul sufletului, la fel cum oamenii de azi ţin regim spre folosul trupului.

Nu spunem că toate alimentele naturiste, remediile medicinei alternative sau vitaminele trebuie înlăturate; de exemplu, pâinea integrală e un aliment mai bun decât pâinea albă, iar homeopatia a fost acceptată de unii părinţi de la Obţină. Vrem doar să subliniem că, în lumea modernă, aceste lucruri au creat o dependenţă care, la fel ca alcoolismul, nu e sesizată şi recunoscută de către cel dependent. Oamenii aduc cu ei această dependenţă în Biserică şi pot continua astfel la nesfârşit căci, spre deosebire de alcoolism, aceasta nu-i omoară.

6. Arhimandritul Sofronie

Pentru un material mai bogat despre religiile orientale şi Ortodoxie cititorul e îndrumat să consulte cartea Părintelui Serafim Rose, *Ortodoxia şi religiile*

viitorului. Această carte, publicată în milioane de exemplare în întreaga lume, a contribuit la aducerea unui număr nespus de mare de oameni la Hristos prin Ortodoxie, avertizându-i asupra primejdiilor implicate de practicile spirituale non-ortodoxe.

Alte cărţi importante pe aceeaşi temă sunt lucrările scrise de Arhimandritul Sofronie Saharov, *Viaţa Lui este a mea* (*His Life Is Mine*) şi *îl vom vedea aşa cum este* (*We Shall See Him As He Is*). În aceste lucrări, părintele Sofronie reuşeşte să întâlnească religiile orientale pe propriul lor teren, datorită unicei reuniri a trei factori: 1) În tinereţe fusese profund implicat în practici religioase orientale şi experimentase o oarecare trezire spirituală de pe urma lor, 2) în calitate de creştin ortodox şi ucenic al Sfântului Siluan Athonitul, el a experimentat profunzimea vieţii spirituale creştine şi a primit darul unei adânci pocăinţe şi vederea Luminii Necreate şi 3) nu s-a dat înapoi să vorbească despre experienţele sale duhovniceşti cele mai profunde.

Când oamenii abia aşteaptă să vorbească despre experienţele lor spirituale, de obicei e semn că nu prea se află ceva real în ele. Cei ce sunt adevărate vase ale îndumnezeirii în Lumina Necreată sunt reticenţi să vorbească despre asta, cu atât mai mult să scrie. Acest fapt face ca ultima carte a Părintelui Sofronie, *Îl vom vedea aşa cum este*, să fie atât de singulară. Unicul motiv pentru care a relatat experienţele sale autentice este acela că în momentul când a scris cartea, având 92 de ani, trăind în recluziune şi fiind pe marginea gropii, nu mai era în primejdie să fie afectat de slavă din partea oamenilor; în plus, ca occidental crescut în Europa ştia cât de sărăcit spiritual era omul modern şi în ce măsură au aderat contemporanii săi la religiile orientale pentru a-şi umple vidul spiritual, întrucât creştinismul nu părea să le ofere acelaşi grad de experienţă mistică. Ultima sa carte a scris-o pentru a arăta ceea ce e cu adevărat posibil prin credinţa

în Iisus Hristos, trecându-se dincolo de ceea ce e posibil în alte religii. Deosebit de interesantă este distincţia pe care o face între lumina minţii (a intelectului pur sau a purei conştiinţe) şi Lumina Necreată a Dumnezeirii – ambele trăite de către el în mod nemijlocit.

Operele Părintelui Sofronie ce includ şi cartea *Sfântul Siluan Athonitul*, ar trebui recomandate celor implicaţi în religiile orientale şi în acelaşi timp interesaţi de ortodoxia răsăriteană.

7. Împlinirea celor din vechime

(...) În Hristos se află împlinirea celor aşteptate de către cei din vechime: Lao Şi, Confucius, Buddha, Zoroastru, Socrate, Platon şi cei ce au scris Vedele. Hristos nu desfiinţează toate cele apărute înainte de El, ci le aduce la împlinire, surpând cele false şi înălţând pe cele adevărate în Lumina revelaţiei Sale definitive. Adevărurile din toate vechile religii şi filosofii strălucesc în această Lumină, dar nu sunt ele însele Lumina şi nu sunt deopotrivă cu ea. Văzute cu ochii credinţei, ele dau mărturie despre Lumina revelaţiei la fel cum fac şi sufletele căutătorilor spirituali de azi când, prin fereastra religiilor orientale tradiţionale, zăresc chipul Neschimbat al lui Hristos luminând cu întreaga Sa strălucire în Sfânta Biserică Ortodoxă.

Bibliografie selectivă[45]

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, (E.I.B.M.B.O.R), 1994

2. *Hotărârile Sfintelor Sinoade Ecumenice*, Editura

45 Această bibliografie selectivă conţine numai cărţile care au fost citate în această carte. Deşi am consultat un bogat material de specialitate în limbi străine, pentru a facilita verificarea citatelor am reprodus numai citate din cărţile în limba română accesibile cititorilor. Am considerat necesară folosirea unui mare număr de citate pornind de la premiza că cititorii sunt mai interesaţi de opiniile ereticilor şi de modul în care le combat Sfinţii Părinţi decât de teologumenele unui mirean.

Sfântul Nectarie, 2003
3. *Arhieraticon – adică rânduiala slujbelor săvârşite cu arhiereu*, E.I.B.M.B.O.R. Bucureşti, 1993
4. *Molitfelnic – cuprinzând slujbe, rânduieli şi rugăciuni săvârşite de preot la diferite trebuinţe ale creştinilor*, E.I.B.M.B.O.R. Bucureşti, 1998
5. *Învăţătură de credinţă creştin ortodoxă – Catehism*, Cluj, 1993
6. *Patericul*, Episcopia Ortodoxă Română, Alba-Iulia, 1993
7. Achimescu, Nicolae, *Noile Mişcări religioase*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2002
8. Adrian, Pr. Simeon, *Biserica, sectele şi fraţii mincinoşi*, Editura Pelerinul, Iaşi, 1998
9. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea despre O.Z.N. şi despre alte fenomene supranaturale*.
Editura Agape, Făgăraş, 1997
10. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea despre viaţa după moarte*, Editura Agape, Făgăraş, 1997
11. Ankerberg, John & John Weldon, *Realitatea* despre *astrologie*, Editura Agape, Făgăraş, 1997
12. Atanasie cel Mare, Sfântul, *Scrieri* (partea I), E.I.B.M.B.O.R. Bucureşti, 1987
13. Baştovoi, Savatie*, în căutarea aproapelui pierdut*, Editura Marineasa, Timişoara, 2002
14. Bădulescu, pr. Dan, *Împărăţia răului*: *New Age*, Editura Christiana, Bucureşti, 2001
15. Blond, Georges, *Furioşii Domnului*, Editura Politică, Bucureşti, 1976
16. Briancianinov, Sfântul Ignatie, *Despre vedenii, duhuri şi minuni*, Editura Sophia, Bucureşti, 2002
17. Brune, François, *Hristos şi karma*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997
18. Brune, François, *Morţii ne vorbesc*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1994
19. Chiril al Alexandriei, Sfântul, *Anatematismele*,

Tipografia cărţilor bisericeşti, Bucureşti, 1937
20. Costian, Dan, *Adevărul despre Yoga*, Editura Valmi
21. Crainic, Nichifor, Dumitru Stăniloae, Răzvan Codrescu, Radu Preda, *Pentru o teologie a neamului*, Editura Christiana, Bucureşti, 2003
22. Damaschin, Sfântul Ioan, *Dogmatica*, Editura Scripta, Bucureşti, 1993
23. Dionisie Areopagitul, Sfântul, *Epistole*, Editura ALL, Bucureşti, 1994
24. David P.I., diac., *Invazia sectelor*, Editura Christ, Bucureşti, 1997
25. Efrem Athonitul, *Despre credinţă şi mântuire*, Editura Bunavestire, Galaţi, 2003
26. Efrem Vatopedinul, arhim., *Cuvânt din Sfântul Munte*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2001
27. Filaret, pr. Ioan, *Creştinism şi yoga*?
28. Floca, Ioan N., arhidiac. prof. dr., *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu, 1993
29. Giovetti, Paola, *Straniu şi inexplicabil*, Editura Agni, Bucureşti, 1995
30. Good, Timothy, *Ei sunt aici*, Editura Valdo & Savvas Press, 1993
31. Groothuis, Douglas, *Portrete istorice atribuite lui Iisus din Nazaret*, Editura Ariel, Timişoara, 1995
32. Harrison, Peter & Mary, *Viaţa înainte de naştere*, Editura Europolis, Constanţa, 1993
33. Henri, Claude, conte de Saint-Simon, *Noul creştinism*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
34. Hrisostom de Etna, Arhiepiscopul & Episcopul Auxentie de Foticeea, *Scriptură şi Tradiţie*, Editura Bunavestire, Galaţi, 2003
35. Hristodul Aghioritul, ierom., *La apusul libertăţii*, Editura Sophia, Bucureşti, 1999
36. Hunt, Dave, *Pacea globală şi apariţia lui Anticrist*, Editura Agape, Făgăraş, 1997

37. Hunt, Dave & T.A. McMahon, *Seducerea creştinătăţii*, Editura Agape, Făgăraş, 1996
38. Ioan Gură de Aur, Sfântul, *Scrieri* (partea a III-a), E.I.B.M.B.O.R. Bucureşti, 1994
39. Ioan de Kronstadt, Sfântul, *Spicul viu*, Editura Sophia, Bucureşti, 2002
40. Ilie Cleopa, arhim., *Călăuză în credinţa ortodoxă*, Editura Sfintei Mănăstiri Sihăstria, 2001
41. Ilie Cleopa, arhim., *Despre vise şi vedenii*, Editura Bunavestire, Bacău, 1994
42. Irineu al Lyonului, Sfântul, *Demonstraţia propovăduirii apostolice*, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 2001
43. Kernbach, Victor, *Dicţionar de mitologie generală*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989
44. Kernbach, Victor, *Enigmele miturilor astrale*, Editura Albatros, Bucureşti
45. Marler, John & Andrew Wermuth, *Tinerii vremurilor de pe urmă*, Editura Sophia, Bucureşti, 2002
46. Movilă, Sfântul Petru, *Împăcarea Bisericii Ortodoxe*, Iaşi, 2002
47. Negureanu, Cristian, *Civilizaţiile extraterestre şi a III-a conflagraţie mondială*, Editura Datina
48. Nietzsche, Friedrich, *Antihristul*, Biblioteca Apostrof, 1996
49. Novak, Adolf, *Mişcarea carismatică*, Editura Lumina Lumii, Komtal, 1995
50. Paisie Aghioritul, Cuviosul, *Cu durere şi dragoste pentru omul contemporan*, Schitul Lacu, 2000
51. Paraskevaidis, mitrop. Hristodoulus, *Războiul împotriva satanei*, Editura Anastasia, Bucureşti, 1998
52. Paulus, Stefan, *Nostradamus – 1999*, Editura Antet, 1998
53. Pătruţ, Adrian, *De la normal la paranormal*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991
54. Petroaia, diac. Lucian, *Nu este sfârşitul lumii în*

anul 2000, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galaţi, 1998
55. Pop, P.S. Irineu Bistriţeanul, *Sfântul Irineu de Lyon – polemist şi teolog*, Editura Cartimpex, Cluj, 1998
56. Popovici, arhim. Iustin, *Biserica Ortodoxă şi ecumenismul*, Mănăstirea Sfinţii Arhangheli, 2002
57. Popovici, arhim. Iustin, *Biserica şi statul*, Schitul Sfântul Serafim de Sarov, 1999
58. Rodion, pr., *Oameni şi demoni*, Mănăstirea Slătioara, 1996
59. Rose, ierom. Serafim, *Ortodoxia şi religia viitorului*, Cartea Moldovei, Chişinău, 1995
60. Rose, ierom. Serafim, *Sufletul după moarte*, Editura Anastasia, Bucureşti, 1996
61. Sachelarie, ierom. Nicodim, *Pravila bisericească*, Parohia Valea Plopului, Prahova, 1999
62. Savin, Ioan Gh., *Iconoclaşti şi apostaţi contemporani*, Editura Anastasia, Bucureşti, 1995
63. Teofan Zăvorâtul, Sfântul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*, Editura Sophia, Bucureşti, 1999
64. Valea, Ernest, *Creştinismul şi spiritualitatea indiană*, Editura Ariel, Timişoara, 1996
65. Vasile, Danion, *Dărâmarea idolilor*, Editura Bunavestire, Galaţi, 2002
66. Vasile, Danion, *Jurnalul convertirii*, Editura Bunavestire, Galaţi, 2002
67. Velimirovici, P.S. Nicolae, *Răspunsuri la întrebări ale lumii de astăzi*, Editura Sophia, 2002
68. Vlachos, mitrop. Hierotheos, *Cugetul Bisericii Ortodoxe*, Editura Sophia, Bucureşti, 2000
69. Weiss, Brian, *O mărturie a reîncarnării*, Editura Lotus, Bucureşti, 1992
70. Wurtz, Bruno, *New Age*, Editura de Vest, Timişoara, 1994
71. * * * *Crâmpeie de viaţă – Din viaţa şi învăţăturile Părintelui Epifanie*, Schitul Lacu, 2000

72. * * * *ELTA – Revistă de metafizică*, nr. 5/1993

73. * * * *Evanghelii apocrife*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1996

74. * * * *Evanghelia după Toma*, Editura Arca, Bucureşti, 1993

75. * * * *Fenomenul sectelor sau al noilor mişcări religioase*, document oficial al Vaticanului, tipărit în limba română de Misionarii Vorbiţi.com. Săbăoani

76. * * * *Pelerinul rus*, Editura Sophia, Bucureşti, 1998

77. * * * *Sfânta Lumină pascală de la Ierusalim*, Schitul Sfântul Serafim de Sarov

78. * * * *Viaţa şi învăţăturile Cuviosului Părinte Filothei Zervakos*, Editura Orthodox Kypseli, Tesalonic, 1994

79. * * * *Ce să credem despre New Age*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Bucureşti, 2002

80[46]. Bălan, arhim. Ioanichie, *Viaţa Părintelui Cleopa*, Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1999

81. Irineu de Lugdunum, Sfântul, *Demonstraţia propovăduirii apostolice*, E.I.B.M.B.O.R. Bucureşti, 2001

Scrieri: *Dărâmarea idolilor*. *Apostazia New Age* (Editura Credinţa noastră, 2001), *Despre înfruntarea necazurilor* (Editura Sophia, 2002), *Cum să ne creştem copiii* (Editura Sophia, 2002), *Taina iubirii* (Editura Bunavestire, 2002), *Jurnalul convertirii. De la zeiţa morţii la Împăratul Vieţii* (Editura Bunavestire, 2002), *Bucuria Crăciunului* (în colaborare cu Valentin Gogescu, Editura Sfântul Nectarie, 2002), *Cartea nunţii* (Editura Nemira, 2003), *Despre sfinţenia preoţilor de mir* (Editura Bunavestire, 2003), *S.O.S. – despre horoscop, cutremure şi ghicirea viitorului* (Editura Bunavestire, 2003).

În curs de apariţie: *Patericul pentru mireni*, *Ne*

46 Întrucât citatele din ultimele două cărţi incluse în această bibliografie au fost inserate cu puţin înainte ca volumul să fie trimis la tipar, cărţile nu se înscriu în ordinea alfabetică a bibliografiei.

vorbesc părinţi athoniţi – Iulian de la Prodromu şi Dionisie de la Colciu (în colaborare cu Marian Maricaru), *Cartea tămăduirii*.

Pentru corespondenţă: danionvasile@yahoo.com
Galaţi, str. Poşta Veche, nr. 161

Alte materiale de acelaşi autor: http://www.danionvasile.ro